

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

3 sierpnia 2018 r., nr 31 (1426)

cena 2,50 zł (w tym 8% VAT)

www.glos-tn.krakow.pl

CENTRUM HANDLOWE-TARGOWISKO

TOMEX
SA

Twoja przestrzeń
codziennych zakupów

**KOREPETYCJE
MATEMATYKA**

Tel. 507 869 805

Lody oferowane w Piekarni-Cukierni Awiteks są w 100 % naszej produkcji na bazie naturalnych składników i prawdziwych owoców.

Cukiernicy już od kilku lat zajmują się tworzeniem wspaniałego połączenia polskiego mleka i owoców wraz z tradycyjną włoską recepturą. Efekty są niesamowite!

W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN.

„VITA” – tutaj życie nabiera sensu

➔ str. 5

Historia oddziału AK „Żelbet”

➔ str. 10

Obrazki z wystawy, czyli „Stale o Nowej Hucie”

➔ str. 11

Szczepić czy nie szczepić?

➔ str. 14

Tak ma być w parku Żeromskiego Czytaj na str. 3

**BIURO
OGŁOSZEŃ**

Redakcja „Głosu”
(NCK)

12 643-44-33

9 771231 858807 3 1

F.H.U. „ELMAR”

Plac Targowy „Piast”, paw. 3 (os. Piastów 60 A)

ROWERY:

sprzedaż, komis, części i akcesoria rowerowe, serwis

Santander
CONSUMER BANK

10x0%

raty
10x0%

SPRAWDŹ

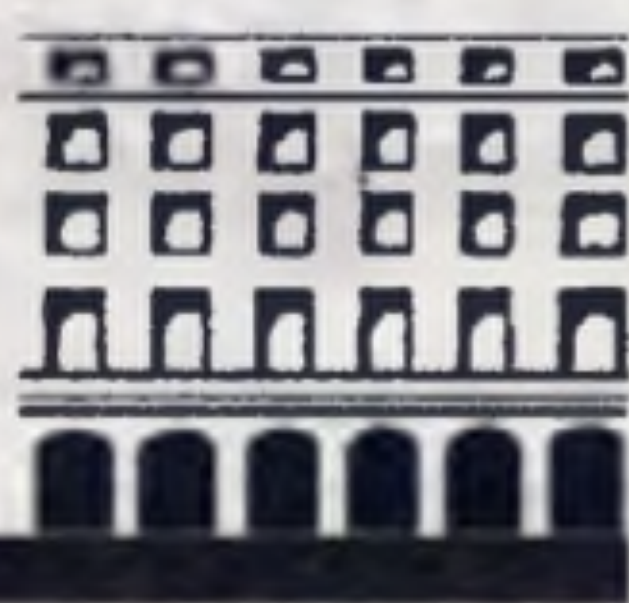
INTROLIGATOR
Centrum B,
blok 7

www.oprawaksiazek.pl
INTROLIGATOR

CENTRUM I OKOLICE

DYŻUR W „GŁOSIE”

Głosy i interwencje Czytelników są inspiracją wielu naszych tekstów. Dlatego zapraszamy na nasze dyżury redakcyjne (NCK, pok. 224).

W najbliższy piątek 3.08, w godzinach 12.00–13.00, dyżurować będzie w redakcji red. Jan L. Franczyk (tel.: 12 643-44-33).

W pozostałe dni tygodnia można się z nim kontaktować za pomocą poczty franczykjan@gmail.com.

ZMARLI KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce podajemy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin zamieścimy dodatkowe informacje.

***

Mieczysław BIELEC, lat 99
Franciszek BOGDAŃSKI, lat 73
Jacek BRYJA, lat 29
Ryszarda DEKA, lat 77
Aleksander DUDZIC, lat 83
Jan DZIKA, lat 85
Adrian GAJDA, lat 32
Kazimierz GLADYSZ, lat 87
Anna JAROSZ, lat 83
Jacek JASIÓWKA, lat 48
Urszula JERWAŃSKA, lat 83
Janina KANIA, lat 64
Wioletta KŁOK, lat 64
Maria KMIĘCIK, lat 83
Łucja KOTAS, lat 79
Urszula KULAKOWSKA, lat 91
Marian NOWAK, lat 87
Ireneusz OSMĄLEK, lat 61
Wiesław PRZEWIĘŻLIKOWSKI, lat 66

Andrzej SEMEN, lat 55
Artur STELIGA, lat 77
Stefania WĘGIEL, lat 92
Irena WICK, lat 82
Julian WRZESIEŃ, lat 89

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 12.

OTWARTO BOISKO WIELOFUNKCYJNE W ZESŁAWICACH

W Zesławicach w Dzielnicy XVII zostało otwarte nowe, wielofunkcyjne boisko do koszykówki, siatkówki i tenisa ziemnego. Boisko powstało dzięki staraniom lokalnych działaczy ze Stowarzyszenia Sympatyków Zesławic i Okolic „Bez Granic”, którzy dzięki wsparciu samorządowców doprowadzili pomysł do realizacji. Imprezie otwarcia towarzyszył prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, który podczas uroczystości podkreślił wagę działań Miasta na rzecz lokalnych społeczności i osiedli peryferyjnych. Znalazło się również coś dla duszy – ksiądz proboszcz Jan Krzyżowski dokonał poświęcenia boiska, co podkreśliło również jego wkład w życie mieszkańców parafii. Gospodarzem imprezy było Miasto Kraków jak również członek Rady Dzielnicy XVII Leszek Zaleński,

jako przedstawiciel Stowarzyszenia. Swoją obecnością społeczność wsparli również przewodniczący Rady Dzielnicy XVII Stanisław Madej, dyrektor ZIS-u Krzysztof Kowal, radny Miasta Krakowa Kazimierz Chrzanowski i wiceprzewodniczący Rady Miasta Krakowa Sławomir Pietrzyk, przedstawiciel Zarządu Zieleni Miejskiej Maciej Maj, przedstawiciele Komisariatu VII Policji, III Oddziału Straży Miejskiej i zadowoleni mieszkańcy osiedla. To nie koniec działań w tej okolicy. Każdy sukces, aktywność i zaangażowanie w tworzeniu własnego miejsca na ziemi tej małej społeczności prowadzi do kolejnych pomysłów. Następnym ma być park kieszonkowy, który tym razem ma być ukłonem w kierunku dorosłej części mieszkańców osiedla. Życzymy powodzenia. (mp) fot. autor

REMONT UL. BIĘNCZYCKIEJ

Remont ulicy Bięnczyckiej i doraźna naprawa torowiska tramwajowego przebiegają sprawnie. Torowisko już zostało uruchomione i jeżdżą po nim tramwaje. Ulica z jednej strony od ronda Czyżyńskiego do ronda Kocmyrzwoskiego została wyremontowana, a prace trwają jeszcze na odcinku przeciwnym.

Jak nas poinformowano w ZIKiT prowadzony jest remont nawierzchni jezdni na odcinku od ronda Czyżyńskiego do ronda Kocmyrzwoskiego z pominięciem odcinka przebudowanego przez dewelopera od strony os. Kolorowego. Zakres wykonywanych prac obejmuje:

- frezowanie starej nawierzchni na grubości od 5 do 12 cm (~ 3000 m²);
- skropienie międzywarstwowe emulsją (~ 3000 m²);
- wykonanie nawierzchni bitumicznej (warstwa wyrównawcza, wiążąca i ścieralna ~ 3000 m²);
- wymiana krawężników wraz ze ściekami (~ 740 mb);
- wymiana opasek z płyt betonowych 50/50 (~300 m²).

W trakcie realizacji szacunkowy koszt tych prac wynosi 900 000 PLN

Naprawa doraźna obejmuje torowisko tramwajowe o długości około 1,5 km pojedynczego toru (2 x 750 metrów odcinka jednokierunkowego), z wyłączeniem odcinka obejmującego przejazd drogowy i perony przystanków tramwajowych, remontowanego przez wykonawcę realizującego prace na zlecenie dewelopera. Prace obejmowały wymianę podkładów tramwajowych, osprzętu, odcinkowej wymiany i przełożeniu szyn tokami, podbiciu stabilizacyjnym oraz szlifowaniu szyn oraz roboty ziemne uzupełniające. W trakcie realizacji szacunkowy koszt to 1 450 000 PLN. Prace mają być ukończone w sierpniu br. (mp) Fot. autor

XXXVIII PIESZA PIELGRZYMKA KRAKOWSKA NA JASNĄ GÓRĘ

6-11.08.2018

W intencji Ojca Świętego i Ojczyzny

Kraków, Wawel – 6.08.2018 r., godz. 7.00 Msza Święta
Ks. Arcybiskup Marek Jędraszewski, Metropolita Krakowski

Zaplanowane w ramach Wspólnot 1-8 sierpnia 2018 r. (czwartek, piątek – zaplanowane w parafii)

Wspólnota I: PIELGRZYMKI – Ks. Arcybiskup Marek Jędraszewski, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717
Wspólnota II: BŁOGOSŁAWIECZKI – Ks. Dariusz Talar, Parafia św. Anny, ul. św. Anny 11, 31-406 Kraków, tel. 512 342 000
Wspólnota III: PIĘKNE ŻYCIE – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717
Wspólnota IV: RODZINA – Ks. Krzysztof Płatek, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717
Wspólnota V: WIELKOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717
Wspólnota VI: SZCZĘŚLIWIECZKI – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717
Wspólnota VII: CZYSTOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717
Wspólnota VIII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota IX: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota X: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XI: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XIII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XIV: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XV: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XVI: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XVII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XVIII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XIX: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XX: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXI: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXIII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXIV: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXV: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXVI: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXVII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXVIII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXIX: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXX: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXXI: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXXII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXXIII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXXIV: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXXV: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXXVI: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXXVII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXXVIII: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XXXIX: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

Wspólnota XL: MIŁOŚĆ – Ks. Jacek Proch, Parafia św. Józefa, ul. Długa 117A, 31-406 Kraków, tel. 661 820 717

KARAWAN GRUPA
FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Rozliczenia bezgotówkowe

ul. Bieżanowska 24 Tel. 12 658 21 11
całą dobę

ul. Rakowicka 33a Tel. 12 412 89 83
całą dobę

ul. Dolnych Młynów 3 Tel. 12 632 11 22
8.00 - 15.00

ul. Sieroszewskiego 5b Tel. 12 686 61 20
całą dobę

os. Na Skarpie 20 Tel. 12 686 43 40
8.00 - 15.00

ul. Wrocławska 8 Tel. 12 631 77 95
8.00 - 16.00

Cm. Grebałów Tel. 12 645 14 35
8.00 - 15.30

Cm. Batowice Tel. 12 413 63 46
8.00 - 15.30

www.karawan.pl

DYŻUR CAŁODOBOWY
również w Niedziele i Święta

tel. 12 4 111 111

tel. 12 658 21 11

ul. Sieroszewskiego 5b
Nowa Huta

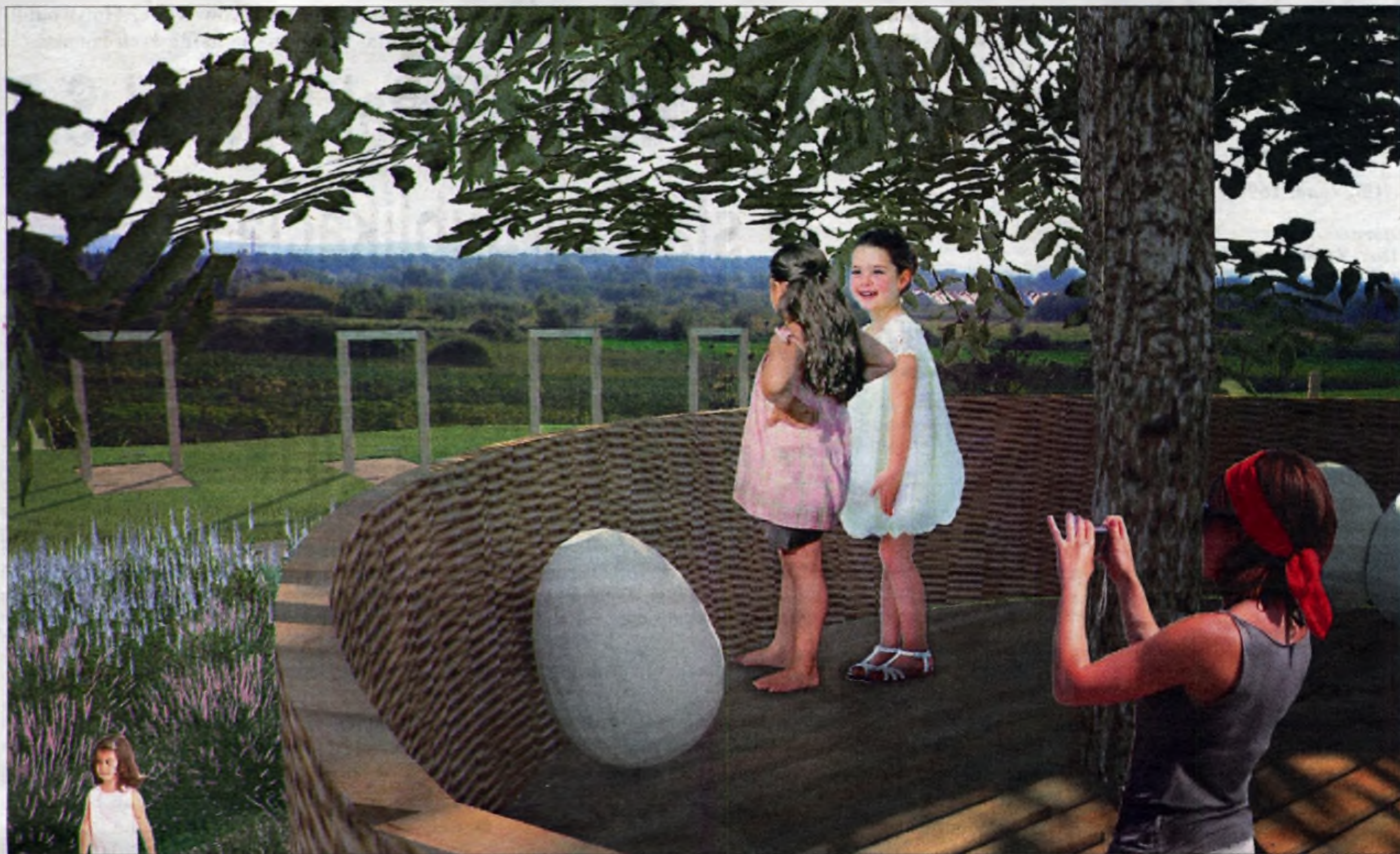
REWITALIZACJA PARKU ŻEROMSKIEGO

Już w październiku będziemy mogli cieszyć się nową odsłoną parku Żeromskiego! Niewątpliwą atrakcją będzie prawdziwy domek na drzewie, z zapierającym dech w piersiach widokiem na

Łąki Nowohuckie! Nowością będzie także edukacyjny plac zabaw, w którym najmłodszy będą mogli dowiedzieć się, jakie zwierzęta możemy spotkać na Łąkach Nowohuckich. Pojawi się m.in.

wielka pajęczyna z krzyżakiem łąkowym, wiklinowe gniazda z gąsiorkiem, derkaczem, bączkiem czy świerszczakiem oraz piaskownica z zaskrońcem. Na czas remontu, ze względów bez-

pieczeństwa konieczne było ogrodzenie terenu parku. W związku z tą sytuacją Zarząd Zieleni Miejskiej – realizator inwestycji – prosi o wyrozumiałość i przeprasza za utrudnienia. (al)

Kolejny tydzień za nami. Tydzień z kolejnymi protestami totalnej opozycji, i – co tu ukrywać – z coraz słabszą frekwencją na spędach „totalsów”. Zachowania przedstawicieli opozycji coraz częściej ocierają się o absurd i groteskę. Jak choćby za-

Tydzień Niech wrzeszcza

chowanie Frasyniuka, który robi się z siebie męczennika, a postępuje jak zwykły hucpiarz. Czy choćby zachowanie posłanek Nowoczesnej wwożących na teren Sejmu politycznych zadymiarzy w bagażnikach swoich samochodów. Rzecz nie do pomyślenia w cywilizowanych państwach.

Przeciętni Polacy to wszystko widzą i dlatego poparcie dla przeciwników władzy słabnie. Bo dla zwykłego Nowaka czy Kowalskiego ważne jest to, że ich państwo działa coraz sprawniej, że wreszcie stać ich na wyjazd z dziećmi na upragnione wakacje, że wreszcie nie muszą się martwić o to, czy będą mieć pracę... A pracy jest coraz więcej, bo Polska zamiast się zwijać (jak za czasów PO i PSL) teraz się rozwija.

Jak ostatnio podał Główny Urząd Statystyczny w czerwcu bezrobocie spadło poniżej 6 proc. To najlepszy wynik od 28 lat.

Jan L. FRANCZYK

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33. Faks 12 643-66-33.
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.

SKŁAD, ŁAMANIE: „Graf-Press”.
DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,
Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A.
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść
zamieszczanych ogłoszeń.

Morze

JASTRZĘBIA GÓRA - 15 dni (06 - 20.08.) cena: 1690,-
UŚTKA - 15 dni (08 - 22.07.) cena: 1690,-
DARŁÓWKO - 14 dni (06 - 19.07.) cena: 1760,-
SIANOŻĘTY + DANIA (Bornholm) - 15 dni (16 - 30.07.) cena: 1690,-
POGORZELICA - 15 dni (10 - 24.07.) cena: 1690,-

Jeziora i góry

ROZTOCZE - KRASNOBROD (Jez. Krasnobrodzkie)
- 12 dni (09 - 20.07. i 30.07. - 10.08.) cena: 1375,-
KLUSZKOWCE (Pieniny + Jez. Czorsztynskie) + Słowacja
- 12 dni (03 - 14.08.) cena: 1375,-

Góry

BIAŁY DUNAIEC i 3 Parki Wodne! - 8 dni (06 - 13.07.) cena: 999 zł
ZAKOPANE, MORSKIE OKO i 2 Parki Wodne!
- 8 dni (13 - 20.07.) cena: 999 zł

Jak co roku zapraszamy wszystkich!

Dzieci pracowników huty i z firm z dofinansowaniem.

Jak zwykle na zasadzie zaliczki, zaświadczenie do funduszu socjalnego, dopłata.
Każda oferta zawiera m.in. transport, zakwaterowanie w ośrodkach w pok. z łazienkami, 4 posiłki dziennie, opiekę medyczną, ubezpieczenie NNW, a w przypadku wycieczek zagran. również KL.

Bogaty i urozmaicony program pobytu i wycieczek.

Jak co roku wyjeżdża wykwalifikowana kadra lubiana przez dzieci i młodzież (nauczyciele na co dzień uczący w szkołach).

ZATRUDNIMY dod. WYCHOWAWCÓW-NAUCZYCIELI (b. dobre warunki współpracy)

PIELGRZYMKI i WYCIECZKI

1. FATIMA, SANTIAGO DE COMPOSTELA, LOURDES, ARS, PARAY-LE-MONIAL, ALTOTTING - autokar i samolot **11 DNI** Cena: **2300 zł + 440 EUR** (+ TFG 15 zł) 11 - 21.07.2018 r. (podróż samolotem do Portugalii/bagaż do 20 kg/, powrót autokarem, 10 nocy, 10 śniadań, 10 obiadokolacji, opieka duszpasterska O. Augustyna, opieka pilota p. Ewy Jurasz, ubezpieczenie NNW i KL)

2. 160. ROCZNICA OBJAWIENIA MATKI BOŻEJ - LOURDES oraz **LOURDES** i **FATIMA** plus **SANKTUARIA FRANCJI** - autokar i samolot

3. MEDZUGORJE 37. ROCZNICA 19 - 27.06. 9 DNI i 20 - 27.06.2018r. 8 DNI, MEDZUGORJE FESTIWAL MŁODYCH 31.07. - 08.08.2018 r. 9 DNI i inne terminy

4. WIEDEN, SCHONBRUNN, zamek LICHTENSTEIN, SEEGRÖTTE, Opactwo HEILIGENKREUTZ, MAYERLING, BADEN-4 DNI/noclegi w Wiedniu/ 15 - 18.08.2018; cena: 300 zł i 200 Eur + wstępy i degustacja wina ok. 44 Eur + TFG 10,- (przejazd komfort. autokarem, 3 noclegi, 3 śniadania, 3 obiadokolacje, opieka pilota, przewodnik polskojęzyczny w Wiedniu, ubezpieczenie NNW i KL)

5. TUCHÓW, STARA WIEŚ, SANOK, STRACHOCINA, ODRZYKÓ, JODŁOWA, ZABAWA - 2 DNI Cena: **319 zł**

22 - 23.09.2018 r. (przejazd komfort. autokarem, 1 nocleg, 1 śniadanie, 1 obiadokolacja, opieka duszpasterska, opieka pilota-przewodnika, przewodnik po muzeum w Sanoku, bilet wstępu do skansenu lub Muzeum Historycznego w Sanoku, ubezpieczenie NNW)

6. Inne pielgrzymki w Polsce i za granicą (terminy, ceny, programy już wkrótce)

WYCIECZKI SZKOLNE i DLA FIRM, ORGANIZACJI - Polska i Europa

Zapraszamy do współpracy **ORGANIZATORÓW IMPREZ** (dla grup specjalne zniżki!)

ZAPISY i INFORMACJE:

Biuro Podróży „GALEON” 31-959 Kraków, os. Górali 5
czynne: pon. - piątek 10.30 - 17.00

budynek Ośrodka Kultury C.K. Norwida i Kina „Sfinks”

tel./fax: 12 642 26 20, tel. 12 684 01 48,
tel. 511 440 930

e-mail: galeon@galeon.krakow.pl

www.galeon.krakow.pl

Zapraszamy do wspólnych wyjazdów, pielgrzymowania i do kontaktu z nami.

W SPRAWIE OSADNIKÓW

W ubiegłym tygodniu w krakowskich mediach ukazały się artykuły opisujące osadniki krakowskiej

huty funkcjonujące w rejonie ul. Dymarek. Otrzymaliśmy w tej sprawie stanowisko ArcelorMittal

Poland. Ponieważ dotyczy to mieszkańców Nowej Huty, publikujemy je na naszych łamach.

Stanowisko ArcelorMittal Poland S.A

w ślad za publikacją

Gazety Krakowskiej i RMF MAXXX

z dnia 27 lipca 2018

W Nowej Hucie, w rejonie ul. Dymarek znajduje się główne składowisko odpadów uwodnionych z krakowskiej huty ArcelorMittal Poland, które powstało w 1952 r. Na osadnikach składujemy odpady żelazonośne i popioły.

W ślad za wspomnianymi publikacjami, informujemy, że:

– Absolutnie nie można porównywać wyników badań odpadów do norm wody pitnej, a to właśnie uczynili autorzy wspomnianych tekstów. W tych dwóch przypadkach obowiązują zupełnie inne normy.

– Kryteria, które muszą spełniać odpady składowane na osadnikach wynikają z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach. Dokument ten powstał na podstawie ustawy o odpadach. Kryteria, pod kątem których badamy odpady, są zgodne również z założeniami pozwolenia zintegrowanego dla składowiska odpadów krakowskiej huty.

– Teren, na którym znajdują się osadniki jest prywatnym terenem ArcelorMittal Poland S.A. Obowiązuje na nim zakaz wstępu dla osób nieuprawnionych.

– Nasze wątpliwości budzi sposób pobrania i badania próbek, których wyniki zostały opublikowane w mediach. Należy zaznaczyć, że próbki powinny być odpowiednio pobierane, a analizy wykonywane przez akredytowane laboratoria, zgodnie z obowiązującymi zasadami i porównywane do odpowiednich norm.

– Nie wiemy też, czy pobierający próbki mieli swoje piezometry, czy też korzystali z naszych urządzeń bez naszej wiedzy i zgody.

Według nas intencją autorów jest wywołanie sensacji wokół instalacji, która pracuje już prawie 70 lat. Dlatego wszystkich zainteresowanych informujemy, że:

– Osadniki odpadów żelazonośnych i popiołów są instalacjami, które pracują zgodnie z wymogami ochrony środowiska. W myśl przepisów ustawy o odpadach nie są na nich składowane odpady niebezpieczne, czyli substancje szkodliwe dla człowieka i środowiska.

– Składowiska prowadzimy zgodnie z pozwoleniem zintegrowanym oraz zatwierdzonymi przez Urząd Marszałkowski instrukcjami prowadzenia składowisk. Przeprowadzane przez organy zewnętrzne m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska kontrole nie wykazują negatywnego oddziaływania składowisk na środowisko.

– Osadniki są zakwalifikowane jako składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Trafiające tam odpady są wcześniej badane i mogą być składowane tylko i wyłącznie wtedy, gdy spełniają obowiązujące nas normy. Z tego względu przeprowadzamy testy zgodności odpadów kierowanych na składowisko.

– ArcelorMittal Poland prowadzi badania w laboratoriach posiadających akredytację w zakresie badań odpadów.

W przebadanych w ubiegłym roku próbach odpadów, które trafiają na osadniki, zawartość metali jest w normie. Poniżej prezentujemy wartości dla zakładu Wielkie Piecze:

- ołów – mniej niż 0,01 mg/kg suchej masy przy normie 10 mg/kg;
- cynk – 0,10 mg/kg przy normie 50 mg/kg;
- kadm – mniej niż 0,01 mg/kg;
- rtęć – mniej niż 0,0001 mg/kg przy normie 0,2 mg/kg.

– Osadniki dla krakowskiej huty spełniają wszystkie wymagane przepisami wytyczne dotyczące szczelności. Obwałowania, którymi są otoczone, regularnie kontrolujemy i na bieżąco oceniamy, czy wały się nie przesuwają lub nie obniżają, by nie dopuścić do wycieku odpadów ze składowiska.

– Statyczność zboczy badamy raz w roku i sporządzamy szczegółowy raport z pomiarów. Takie działania pozwalają nam wcześniej wykryć możliwość ewentualnych wycieków. Jednak podczas wieloletnich badań i obserwacji nie stwierdziliśmy takiego zagrożenia.

– Dodatkowo wokół składowisk zabudowana jest instalacja drenażowa, której zadaniem jest niedopuszczanie do rozmakania obwałowań. Instalacja ta jest przez nasze służby sprawdzana, konserwowana i jest sprawna technicznie.

– Odpady składowane są na wyznaczonych terenach – nie są składowane na terenach leśnych. Na niewielkim terenie osadników, w czasie ich eksploatacji wyrosły drzewa (samosiejki) – jednak nie jest to teren leśny, a teren składowiska odpadów.

– Od czasu powstania składowiska było wielokrotnie modernizowane i remontowane. Modernizacjom podlegały obwałowania, komory przelewowe, kładki, rurociągi, system drenażu i inne elementy instalacji.

– Zgodnie z obowiązującymi nas przepisami m.in. instrukcjami prowadzenia składowisk zatwierdzonymi przez Urząd Marszałkowski na drogach dojazdowych do osadników mamy obowiązek zamontowania szlabanów zamykanych na kłódkę. Takie szlabany funkcjonują na terenie składowiska.

– Składowisko jest zabezpieczone także poprzez oznakowanie tabliczkami informacyjnymi („Teren prywatny ArcelorMittal Poland S.A. – zakaz wstępu”) i ostrzegawczymi („Zagrożenie utonięciem”). Z uwagi na liczne kradzieże metalowych tablic obecnie zostały zamontowane tablice plastikowe. Poruszanie się po tym terenie osób postronnych jest zabronione. Ponadto rejon składowiska codziennie patroluje nasza firma ochroniarska. Pracownicy ochrony sprawdzają teren w dni powszednie trzy razy dziennie, a w weekendy – cztery razy dziennie.

„VITA” – TUTAJ ŻYCIE NABIERA SENSU

Środowiskowy Dom Samopomocy „Vita” to miejsce, do którego uczęszczają osoby pragnące zmienić towarzyszące im poczucie zagubienia i odrzucenia społecznego, dla których czas naznaczony chorobą nie był dotąd sprzymierzeńcem. W „Vicie” otrzymują oni pomoc w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej w przyjaznej atmosferze zaufania, zrozumienia i radości, gdzie każdy dzień staje się nowym wyzwaniem.

ŚDS „Vita” mieści się na os. Młodości 8 w Krakowie Nowej Hucie. Jest jednostką której działalność rozpoczęła się w 1997 roku i trwa nieprzerwanie do dnia dzisiejszego.

Uczestnicy Domu w liczbie statutowej 57, to przede wszystkim osoby z zaburzeniami psychicznymi, po kryzysach, cierpiące na schizofrenię, zaburzenia psychotyczne oraz osoby borykające się z głęboką depresją, które w ramach rehabilitacji społecznej przez pięć dni w tygodniu mogą liczyć na wsparcie, pomoc w przezwyciężaniu codziennych trudności. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę terapeutów, psychologa i pracowników socjalnych.

Warunkiem uczestnictwa w ŚDS „Vita” jest zdiagnozowane zaburzenie czynności psychicznych lub doświadczenie kryzysu psychicznego, motywacja do aktywności, chęć pokonania swoich słabości, pragnienie powrotu do funkcjonowania w społeczeństwie jak również utrzymywanie stałego kontaktu z prowadzącym lekarzem psychiatrą i regularne zażywanie leków. Przyjęcie do ŚDS odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie, poprzedzonej wywiadem przeprowadzo-

nym przez pracownika MOPS w miejscu zamieszkania osoby zainteresowanej.

Placówka działa w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy, określające standardy świadczonych usług.

W bogatej ofercie Domu znajdują się liczne zajęcia grupowe podczas których uczestnicy rozwijają swoje umiejętności praktyczne, manualne, artystyczne, jak również pracują nad rozwojem funkcji poznawczych. Odbywają się zajęcia w module plastycznym, rękodzieła, ceramiki, witrażu, muzyki, kulinarnym oraz komputerowym. W ramach grup terapeutycznych prowadzone są m.in. treningi umiejętności społecznych, trening funkcjonowania w życiu codziennym, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, higienę, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi, trening umiejętności interpersonalnych. Prowadzona jest specjalna grupa wsparcia dla uczestników i ich rodzin, w ramach której otrzymują pomoc w kształtowaniu relacji z bliskimi. Podopieczni mają zapewnioną

rehabilitację ruchową i zajęcia kulturalno-oświatowe. Są motywowani do rozszerzania swoich zainteresowań i pasji, mając możliwość dzielenia się swoją wiedzą podczas zajęć, które prowadzą samodzielnie dla grupy. Uczestnicy są również dopingowani do uczestnictwa w licznych konkursach artystycznych, literackich oraz zawodach sportowych.

Środowiskowy Dom Samopomocy „Vita” daje swoim uczestnikom poczucie bezpieczeństwa, tak, by w godnych warunkach mogli w spoko-

ju pracować nad trudnościami, z którymi się zmagają, mając jednocześnie poczucie, że w tym procesie ciężkiej i mozolnej pracy (by zapanować nad swoimi dysfunkcjami) nie są osamotnieni i pozostawieni samym sobie. Osiąganie samodzielności w codziennym funkcjonowaniu odbywa się w przyjaznej atmosferze zrozumienia i pełnej akceptacji.

Podopieczni otoczeni są indywidualną opieką terapeutyczną i psychologiczną. Mają zapewnione poradnictwo zawodowe, edukacyjne. Zespół

terapeutyczny czynnie współpracuje z rodzinami.

Ponad dwudziestoletnia działalność Domu jest świadectwem i dowodem na to, że pomoc i rehabilitacja oferowana w placówce jest niezbędna i wydała owoce w postaci dużego grona uczestników, którym udało się z powodzeniem podjąć aktywność zawodową, jak i – przede wszystkim – pokonać mur stygmatyzacji społecznej, z którą borykają się zwłaszcza osoby po kryzysach psychicznych.

(al)

W NIEPOŁOMICACH POSZUKUJE:

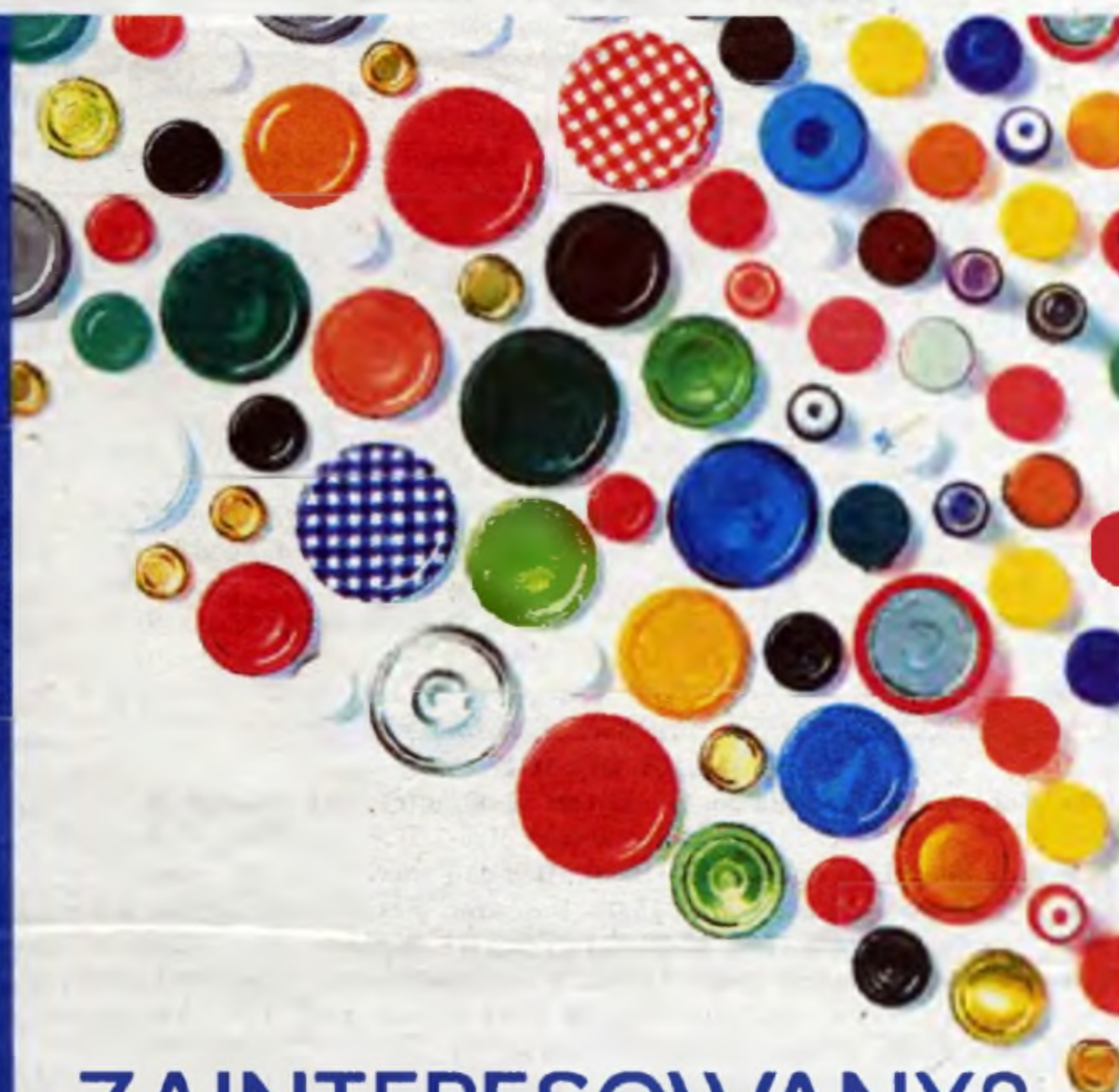
- MECHANIKA, ELEKTRYKA
- TECHNIKA UTRZYMANIA RUCHU
- USTAWIACZA / OPERATORA LINII PRODUKCYJNYCH

OFERUJEMY:

- bezpośrednie, stabilne zatrudnienie
- rynkowe wynagrodzenie w oparciu o system premii (premia roczna)
- możliwość indywidualnego rozwoju zawodowego poprzez szkolenia finansowane przez Pracodawcę
- stołówkę zakładową z dofinansowaniem do posiłków,
- możliwość korzystania z transportu zorganizowanego na trasie Kraków-Niepołomice strefa inwestycyjna-Kraków
- PAKIET DODATKOWYCH BENEFITÓW:
prywatną opiekę zdrowotną dla Pracownika i jego Rodziny,
gabinet stomatologiczny na terenie zakładu, karnet na basen w Niepołomicach.

KWALIFIKACJE:

- ukończona szkoła zawodowa lub
- technikum mechaniczne
- mile widziane doświadczenie na produkcji

ZAINTERESOWANY? APLIKUJ!

rekrutacja@silgan-closures.com

DZIAŁ PERSONALNY

tel: 12 2798 152, 12 2798 153

KIEROWNIK UTRZYMANIA RUCHU

tel: 603 374 934

OŚRODKI KULTURY PROPONUJĄ

OŚRODEK KULTURY IM. C.K. NORWIDA, OS. GÓRALI 5

- **3 VIII, godz. 11** – Niezwykły świat słów. Żarty literackie na motywach klasycznych utworów dla dzieci, m.in. Tomka Sawyera, Piotrusia Pana, Pierścienia i róży, etc. Wstęp wolny.
- **7 VIII, godz. 12** – Osiedlowa spartakiada w Tajemniczym Ogródku (dla dzieci od 7 roku życia). Zapisy: a.wyrwal@okn.edu.pl. Wstęp wolny. Tajemniczy Ogród, os. Górali 4.
- **6 VIII, godz. 11** – Szedł diabeł przez piekło: O, do licha, jak ciepło! Wakacyjne wycieczki/rysunki dla dzieci. Wstęp wolny.
- **7 VIII, godz. 10** – Warsztaty plastyczne i ceramiczne dla seniorów. Wstęp 5 zł za zajęcia. Zapisy: tel. 12 644 38 98 lub 12 644 27 65. ARTzona, os. Górali 4.
- **7 VIII, godz. 11** – Łąki Nowohuckie: kraina rzadkich motyli. Spacer. Wstęp wolny. Start: Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida, os. Górali 5.
- **7 VIII, godz. 14** – Szedł diabeł przez piekło: O, do licha, jak ciepło! Wakacyjne wycieczki/rysunki dla dzieci. Wstęp wolny.
- **7 VIII, godz. 16** – Plenerowe warsztaty rysunku dla dorosłych, młodzieży i dzieci od lat 10. Wstęp wolny. Zbiórka ARTzona OKN, os. Górali 4.
- **7 VIII, godz. 19** – Summer NHmeetup! Nowa Huta language and CS meetings – otwarte spotkania językowe. Wstęp wolny. Klub Kombinator nad Zalewem Nowohuckim.
- **8 VIII, godz. 12** – Planszówkowe gry dla dzieci. Wstęp wolny.
- **9 VIII, godz. 10** – Warsztaty plastyczne i ceramiczne dla seniorów. Wstęp 5 zł za zajęcia. ARTzona, os. Górali 4.
- **9 VIII, godz. 10** – Sekrety: szklane oczka z roślin. Zajęcia dla dzieci w wieku 7–11 lat. Wstęp wolny. Tajemniczy Ogród, os. Górali 4.

KLUB KUŹNIA OKN, OS. ŻŁOTEGO WIEKU 14

- **7 VIII, godz. 12** – Mistrzejowski Komputerowy Klub Seniora: Wyszukiwanie informacji. Wstęp wolny. (f)

OŚRODKI KULTURY PROPONUJĄ

WAKACJE Z KLUBAMI OŚRODKA KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA

KLUB 303

os. Dywizjonu 303 nr 1, tel. 12 681 39 78, klub303@krakownh.pl, www.krakownh.pl

- **6.08 (poniedziałek), godz. 9.00–14.00**: Klub 303 – zajęcia świetlicowe, strzelnica LOK.
- **7.08 (wtorek), godz. 9.00–14.00**: Park Edukacji Globalnej – Wioski świata (wycieczka).
- **8.08 (środa), godz. 9.00–14.00**: Multikino – wyjście do kina na wybrany film.
- **9.08 (czwartek), godz. 9.00–14.00**: Ogród Doświadczeń – W poszukiwaniu szkatułki.
- **10.08 (piątek), godz. 8.00–18.00**: Zatorland – wycieczka autokarowa do parku rozrywki.

Oplata: informacje w Klubie.

KLUB KRZESŁAWICE

ul. Wańkowicza 17, tel. 12 644 80 06, 504 419 195, krzeslawice@krakownh.pl, www.krakownh.pl

- **6.08 (poniedziałek), godz. 9.00–15.00**: Wyjście do kina na wybrany film.
- **7.08 (wtorek), godz. 9.00–15.00**: Wyjście na basen.
- **8.08 (środa), godz. 9.00–15.00**: Warsztaty w muzeum Manggha.
- **9.08 (czwartek), godz. 9.00–15.00**: Mali odkrywcy wielkich kultur – zajęcia w Klubie.
- **10.08 (piątek), godz. 9.00–15.00**: Wioski Świata.

Oplata za II tydzień: 140 zł. W cenę każdego tygodnia wliczono: ubezpieczenie, bilety MPK, bilety wstępów, materiały plastyczne, warsztaty.

KLUB MIRAGE

os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 72 09, mirage@krakownh.pl, www.krakownh.pl

- **6.08 (poniedziałek), godz. 9.00–15.00**: Atak na Fortecę – ścianka wspinaczkowa.
- **7.08 (wtorek), godz. 9.00–15.00**: Basenowe potyczki – wyjście na basen.
- **8.08 (środa), godz. 9.00–15.00**: Dzień samych przyjemności – Multikino i Gibon.
- **9.08 (czwartek), godz. 9.00–15.00**: Na sportowo na wesoło w Krzesławicach – zajęcia sportowo-rekreacyjne.
- **10.08 (piątek), godz. 9.00–15.00**: W poszukiwaniu Króla Juliana – wycieczka do ZOO.

Oplata za II tydzień: 140 zł (dla członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Mistrzejowice-Północ” 80 zł). W cenę wliczono: ubezpieczenie, bilety wstępów, bilety MPK, materiały do zajęć.

KLUB ZGODY

os. Zgody 1, tel. 12 644 24 32 w.28, zgody@krakownh.pl, www.krakownh.pl

- **6.08 (poniedziałek), godz. 9.00–15.00**: Witamy II tydzień wakacji – warsztaty ceramiczne, gry i zabawy świetlicowe.
- **7.08 (wtorek), godz. 9.00–15.00**: Klockoland – warsztaty z robotyki.
- **8.08 (środa), godz. 9.00–15.00**: Centrum zabaw dziecięcych.
- **9.08 (czwartek), godz. 9.00–15.00**: Tauron Arena – zwiedzanie.
- **10.08 (piątek), godz. 9.00–15.00**: Bajkoteka – warsztaty.

Oplata za II tydzień: 160 zł. W cenę każdego tygodnia wliczono: napój, drożdżówka, bilety MPK, bilety wstępów, materiały plastyczne. (f)

WAKACJE Z KLUBAMI OŚRODKA KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA

Notowania cenowe

SAMOCCHÓD JAK NOWY

Polecam usługę mycia, a także renowacji auta w rodzinnej firmie na Fatimskiej 6, myjni i studiu detailingu SPLASZ, która kontynuuje dobre tradycje myjni WAAM. Prowadzone usługi mycia poszerzono o detailing, wprowadzono dodatkowe separatory i dba się o wygodę klientów. Są także nowe podjazdy do myjni. Szybkie mycie kosztuje od 15 zł (w zależności od wielkości samochodu), a tzw. standard (na dwa wiadra) od 25 zł, czyli z użyciem separatora brudu, gwarantującego pewność nie zarysowania lakieru. Mycie standard plus, czyli z hydrowoskiem kosztuje

od 25 zł, mycie premium (na dwa wiadra + aktywna piany) od 35 zł i premium plus + hydrowosk od 40 zł. Mycie zewnętrzne + wewnętrzne, czyli tzw. komplet kosztuje od 60 zł i cena wzrasta do 90 zł. Komplet Premium Splasz (z woskiem karnauba) od 150 zł. Kosmetyka wnętrza kosztuje od 10 zł (mycie szyb z obu stron), czy dywaników także od 10 zł, poprzez odkurzanie od 15 zł i czyszczenie kokpitu także za 15 zł. Mycie komory silnika parą lub ozonowaniem pojazdu kosztuje od 60 zł. Czyszczenie tapicerki materiałowej kosztuje od 300 zł. Można także zamówić odnowienie tapicerki skóranej z impregnacją za 350 zł. Nowością jest renowacja reflektorów z lakierowaniem za 75 zł/szt.

Natomiast detailing to nowa usługa polegająca na nakładaniu powłok ochronnych na lakier co powoduje jego rewitalizację jak na kokpit i plastiki wewnętrzne. Cena takiej usługi w profesjonalnych firmach kosztuje od kilkuset do kilku tysięcy złotych, a w tym studio rozpoczyna się od 70 zł. Do wykonywania usług są stosowane kosmetyki renomowanych firm: ADBL, SONAX, SHINY GARAGE, CAR VALET, NANOLEX, MENZERNA czy K2. W poczekalni serwowana jest kawa, jest wi-fi i telewizor. Firma proponuje szereg bonusów i upustów. Jest prowadzona loteria dla stałych klientów gwarantująca bezpłatne mycie, od poniedziałku do środy każdy może otrzymać 10 proc. upustu, a w dni deszczowe odnawianie lakieru, pranie tapicerki i renowacja reflektorów – totakże 10 proc. bonifikaty. W sprawie usług można kontaktować się pod nr tel. 12 644 72 39 lub zaglądnąć na stronę www.splash.pl. (sp) fot. autor

WALUTA

Dobry tydzień dla złotówki. Kursy euro, dolara i funta – zniżują

W kantorze na pl. Bielińskie, paw. 24, tel. 12-641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 3,64–3,67 zł, euro: 4,26–4,29 zł, GBP: 4,77–4,81 zł, CHF: 3,68–3,71 zł. (mp)

TRADYCYJNE WĘDLINY

Józef Aksamit zaprasza do swojego pawilonu nr 466 na bazarze „Tomex”.

wędliny u Józefa

Czynne: czwartek, piątek i sobota 7.00–14.00

Kraków

wstęp wolny

nowa huta

ARCHITEKTONICZNY PORTRET MIASTA

OS. CENTRUM E – ZMIERZANIE

PROWADZENIE: DOROTA JEDRUCH / FUNDACJA INSTYTUTU ARCHITEKTURY

START: PLAC CENTRALNY PRZY POLONII „SOLIDARNOŚCI”

ZAPISY DO 16 VIII: AKLAS@OKNEDU.PL

18 SIERPNIA 2018 / 16.00

SZCZEGÓŁY

WWW.OKNEDU.PL

WWW.FACEBOOK.PL/OKNORWID

OS. CENTRUM E – ZMIERZANIE

PROWADZENIE: DOROTA JEDRUCH / FUNDACJA INSTYTUTU ARCHITEKTURY

START: PLAC CENTRALNY PRZY POLONII „SOLIDARNOŚCI”

ZAPISY DO 16 VIII: AKLAS@OKNEDU.PL

18 SIERPNIA 2018 / 16.00

SZCZEGÓŁY

WWW.OKNEDU.PL

WWW.FACEBOOK.PL/OKNORWID

HIP-HOPOWCY SZPILESI

Szpilersi, czyli Decó, Panda i DJ Sad Man wystąpią na plenerowej Scenie Letniej NCK w niedzielę 5 sierpnia o godz. 18.00. Ekipa założona w 2012 roku, w Krakowie, składa się z trzech osób: Decó – bboy, mc, beatmaker; Panda – perkusja; DJ Sad Man – gramofony. Grają muzykę opartą na samplach, wzbogaconą instrumentami, inspirowaną szeroko pojętym old school hip hopem. (mp)

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 5 poleca:

● **Grzegorz Rogowski, Michał Pieńkowski, Skazane na zapomnienie. Polskie aktorki filmowe na emigracji, Muza 2017.** Wrzesień 1939 roku był dla większości gwiazd polskiego filmu ostatnim aktem w ich karierze. W obliczu dramatycznej rzeczywistości wielu artystów zdecydowało się na emigrację. Tam zderzyli się z prozą życia, daleką od wygodnej egzystencji w przedwojennej Polsce. Książka przypomina polskie aktorki filmowe, które zmarły na emigracji. Renata Radojewska, nazywana była nową twarzą polskiego filmu. Tama Wiszniewska, Kopciuszek z kresów, który przeistoczył się w jedną z najważniejszych gwiazd międzywojennego kina. Nora Ney, rodzima gwiazda jak z Hollywood. Zofia Nakoneczna, aktorka, po której nie został nawet jeden film. Lena Żelichowska, jedna z największych gwiazd filmu i teatru, wszechstronnie uzdolniona. Prywatnie żona malarza Stefana Norbina. Janina Wilczówna należała do straconego pokolenia artystów. Jej wielki talent został brutalnie zgaszony przez wojnę. W swojej restauracji w Dallas stworzyła małą Warszawę. Ostatnią bohaterką książki jest Jadwiga Smolarska. Autor przytacza niepublikowaną wcześniej korespondencję aktorki z Janem Lechoniem. W 2015 roku Grzegorz Rogowski podjął się niebywałego zadania, w poszukiwaniu śladów życia bohaterek przemierzył ponad 12 tysięcy kilometrów odwiedzając Nowy Jork, Rochester, San Francisco, San Jose. Dotarł do rodzin aktorek, spisał ich wspomnienia i zebrał bezcenne zdjęcia dokumentujące prywatne życie gwiazd polskiego ekranu.

● **Julian Barnes, Zgiełk czasu, Świat Książki 2017.** W maju 1937 roku trzydziestoletni mężczyzna stoi przy windzie w bloku mieszkalnym w Leningradzie. Stoi całą noc, spodziewając się, że zostanie zabrany do Wielkiego Domu. Sława, jaką cieszył się w poprzednim dziesięcioleciu, teraz jest na nic. A mało kto z tych, którzy trafili do Wielkiego Domu, kiedykolwiek wraca. Tak zaczyna się powieść Juliana Barnes, pierwsza od czasu wyróżnionego Nagrodą Bookera *Poczuć kresu*. Ta opowieść o zderzeniu Sztuki z Władzą, o ludzkim kompromisie, ludzkim tchórzostwie i ludzkiej odwadze, to dzieło prawdziwego mistrza.

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

6

3 sierpnia 2018 r., nr 31 (1426)

BULWAR[T] SZTUKI

Program **Bulwar[t]u Sztuki 2018** obejmuje różne formy aktywności artystycznej, edukacyjnej i rozrywkowej. Przygotowana przez Łaźnię Nową oferta jest bardzo bogata: duża część wydarzeń będzie się odbywać cyklicznie, co nie zmienia faktu, że każde z nich będzie wyjątkowe, jednostkowe, niepowtarzalne!

W przypadku niepogody wydarzenia będą przeniesione do wnętrza budynku Teatru Łaźnia Nowa (os. Szkolne 25). Program może ulec zmianie. Zawsze aktualne informacje można znaleźć na stronie: www.bulwarowa.laznianowa.pl i na facebooku Teatru.

A oto wydarzenia najbliższego tygodnia.

● **3 VIII (piątek), godz. 18.00–22.00** – Potańcówka Międzypokoleniowa. Milonga nad Zalewem; **godz. 16.00** – Muzyka Etno: Radio Varna (koncert).

● **4 VIII (sobota), godz. 12.00–13.00** – Bulwar[t] na sportowo: W brazylijskim stylu z Com-Com Zone Nowa Huta; **godz. 16.00** – Bulwar[t] na sportowo: Otwarty turniej siatkówki; **godz. 20.30** – Nocy Letniej: 3xTak Rudnicki,

Teatr Wojtki Kowalskiego z Częstochowy. Piknik Krakowski.

● **5 VIII (niedziela), godz. 9.00** – Bulwar[t] na sportowo: Joga nad Zalewem; **godz. 12.00** – Bulwar[t] dla dzieci: Lato w Dolinie Muminków (czytanie i warsztaty); **godz. 16.00** – Bulwar[t] na sportowo: Otwarty turniej siatkówki; **godz. 21.00** – Świat (nie)pojęty – kino plenerowe: „Citizenfour”. Piknik Krakowski.

● **6 VIII (poniedziałek), godz. 17.00** – Bulwar[t] na sportowo: Siłownia dla Seniora.

● **7 VIII (wtorek), godz. 18.00** – Bulwar[t] na sportowo: Tai-Chi.

● **8 VIII (środa), godz. 18.00** – Bulwar[t] na sportowo: Pilates; **godz. 18.00** – Warsztaty genealogiczne: I Ty możesz zostać genealogiem.

● **9 VIII (czwartek), godz. 15.00–18.00** – Warsztaty szycia: Kostiumik czy ubranko; **godz. 18.00** – Sąsiedzkie śpiewanie; **godz. 21.00** – Wakacyjna Akademia Filmu Polskiego: „Serce miłości”. (f)

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.

Kościół św. Bartłomieja: 10.15, 11.30

Szklane Domy: 6.30, 8, 9.30, 11, 17, 19, 20.30.

Arka Pana: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 16, 17.30, 19.

Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.

Dywizjonu 303: 6.30, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 20.

Mistrzejowice: 6.30, 8, 9.30, 11, 13.00, 17, 19.00.

Kalinowe: 7, 9, 11, 13, 18.

Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11, 12.30, 16, 19.

Boh. Września: 6.00, 7.30, 9, 10.30, 12, 13.30, 16.30, 18, 19.30.

ul. Bulwarowa: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18, 20.

Teatralne: 7, 8.30, 10.00, 11.30, 18, 19.30.

Krzesławice: 9.30, 14.00.

Pleszów: 7.30, 11.30.

Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.

Ruszcza: 7, 9, 11, 16.

Górka Kościelnicza: 7, 12.

Kościelniki: 10.30, 18.30.

Wolica: 9, 18.

Lubocza: 8, 10.30, 17.

Słowa na niedzielę

„Szukacie Mnie nie dlatego, żeście widzieli znaki, ale dlatego, żeście jedli chleb do sytości.”

/por. J 6/

Motywacja – dla wielu współczesnych tzw. ludzi sukcesu to słowo klucz. W ich przypadku rozumiana jest jako siła do działania, konkretna energia skuteczności czy jeden z czynników klasyfikowania zatrudnionych. Tymczasem nasz Mistrz Jezus Chrystus mówi o czymś o wiele głębszym. Chodzi Mu o motywację relacji z drugą osobą i obecności przy niej. Bo to właśnie na motywacji albo można zbudować, albo się to w ogóle nie powiedzie, prawdziwą przyjaźń zarówno z człowiekiem, jak i z Bogiem. Praktyki religijne bez szczerzej motywacji zakrawają na grę pozorów. Stają się sztuczne i puste, a w dalszej konsekwencji odrzucone.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

● **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień pełnią:** Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 12 661-22-40.

DYŻURY APTEK

● **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 425-75-40 (całą dobę).
● **Ponadto przez cały tydzień dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30,** tel. 648-59-57 – od poniedziałku od piątku w godz. 8–22, w soboty od 8 do 20 i w niedziele od 8 do 15.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

● Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1, tel. 12 64-68-792.
● NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66, tel. 12 357-52-48.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE: ODDZ. N. HUTA

Muzeum Archeologiczne w Krakowie Oddział w Nowej Hucie zaprasza na ekspozycję poświęconą garncarstwu prahistorycznemu, która znajduje się na os. Branice ul. Sasanek 2A w budynku Lamusa (renesansowy dwór). Wystawa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10–14, dodatkowo w sezonie maj–październik w każdą sobotę i niedzielę w godz. 14–18. Informacje: 12 640-80-60; www.ma.krakow.pl/oddzial_Nowa_Huta/informacje_ogolne.

MUZEUM HISTORYCZNE: DZIEJE NOWEJ HUTY

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Oddział „Dzieje Nowej Huty”, os. Słoneczne 16, czynne od wtorku do soboty w godz. 9.30–17.00 oraz w drugą niedzielę miesiąca w tych samych godzinach.

MUZEUM CZYNU ZBROJNEGO

Małopolska Fundacja „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego” zaprasza na stałą ekspozycję do Muzeum Czynu Zbrojnego mieszczącego się na os. Górali 23 (pod czołgiem). Muzeum czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 10–16. Strona internetowa www.mcz.3-2-1.pl. Tel. 12-357-19-19.

KINA

Od 13 lipca do 20 sierpnia – przerwa wakacyjna.

W TEATRZE LUDOWYM

■ **Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1: 9 VIII (czwartek), godz. 19** – Wszystko o mężczyznach.

WAKACYJNA PRZYGODA Z KLUBEM HERKULES

Zakończyły się już tegoroczne zajęcia wakacyjne dla dzieci, które lato spędzają w mieście, realizowane w Klubie Herkules Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta. Trzytygodniowy program przyniósł małym uczestnikom moc atrakcji.

Młodzi nowohucianie w pierwszym tygodniu lipca wzięli udział między innymi w Pikniku Trampolin oraz odwiedzili Klockoland, a uciekając od palącego słońca uczestniczyli w zajęciach na basenie w parku wodnym oraz odwiedzili jaskinię solną. Kolejny tydzień także upłynął pod znakiem dobrej zabawy – dzieci zwiedziły Park Pinokia w Wieliczce, relaksowały się w kinie i na basenie, a także wyruszyły Szlakiem Bajkotei – pod kierunkiem jego pomysłodawczyni Weroniki Śliwiak. Wycieczka do Energylandii w Zatorze podniosła poziom adrenaliny i zapewniła uczestnikom sporą dawkę emocji. W ostatnim tygodniu zajęć dzieci grały też w kręgle i brały udział w akcji „Królewskie Wakacje”. W czasie trwania „Wakacyjnej przygody w Klubie Herkules” odbywały się ponadto zajęcia świetlicowe i zabawy na świeżym powietrzu, prowadzone przez animatora Kamila Nowaka.

Do końca sierpnia trwać będą zajęcia w innych klubach Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta. Ich program zamieszczamy co tydzień na łamach „Głosu. Tygodnika Nowohuckiego”. Szczegółowe informacje znaleźć można też na stronie internetowej Ośrodka: www.krakownh.pl. (f)

Z NOTESU KIBICA

5.08 (niedziela) – godz. 16.30, mecz piłki nożnej: Hutnik – Sandecja Nowy Sącz

5.08 (nd) – godz. 17, I runda piłkarskiego Pucharu Polski w podokręgu krakowskim: Albertus – KS Tyniec.

Prawie co roku w piłkarskich rozgrywkach młodzieżowych w naszym kraju następują jakieś zmiany. Szkoleniowych korzyści z tego nie widać, za to rozbardziejasz coraz większy.

SZYBKIE TEMPO JUNIORÓW

W sezonie 2018/19 spowodowała je decyzja Polskiego Związku Piłki Nożnej. Otóż w rozgrywkach juniorów mogą brać udział tylko zawodnicy, którzy w danym roku kończą 18 lat bądź młodszy. Z tego powodu PZPN postanowił, że w przyszłorocznej rundzie wiosennej utworzona zostanie Liga Makroregionalna U-19. Rywalizacja odbywać się będzie w czterech grupach po osiem zespołów, a prawo udziału w niej będą mieli mistrzowie i wicemistrzowie województw. Te z Małopolski zagrają z konkurentami z Lubelskiego, Podkarpacia i Świętokrzyskiego.

Konieczne są zatem kolejne zmiany. Otóż jesienią w Małopolskiej Lidze Juniorów rozegranych zostanie 16 kolejek. Rozpoczną się 15 sierpnia, a ostatnia odbędzie się 3 listopada. Szybko, bo jeszcze przed nowym rokiem szkolnym każdy zespół powinien mieć za sobą po pięć spotkań. Hutnik zacznie u siebie z Podhalem Nowy Targ, a Puszcza Niepołomice na początek pojedzie do Bocheńskiego KS.

W wiosennych rewanżach uczestniczyć będzie 14 drużyn, a do ich dorobku zaliczone są zostaną mecze z pierwszej rundy. Spadek ma dotknąć te, które zajmą miejsca 14–16. Może ich być jednak więcej, jeśli zdegradowany zostanie któryś z naszych zespołów z Centralnej Ligi Juniorów (są w niej Cracovia i Wisła Kraków), bądź z Ligi Makroregionalnej U-19. Co jednak ważne, mistrzowie tej ostatniej awansują do CLJ w następnym sezonie.

Także 15 sierpnia wystartuje Małopolska Liga Juniorów Młodszych (8 drużyn), w której będzie występować Hutnik. Zacznie od domowego starcia z Limanovią, a na koniec jesieni, 3 listopada, zagra również na Suchych Stawach z Tarnovią. W rundzie jesiennej każda drużyna zmierzy się z pozostałymi drużynami po dwa razy. (dan)

JUBILEUSZOWY TRIUMF PRZY ŚWIECIE

PUSZCZA NIEPOŁOMICZ – STAL MIELEC 1-0 (0-0)
1-0 – Stępień (79).

PUSZCZA: Mleczko – Fryc, Stawarczyk, Czarny, Bartków – Żytek (85. Tomalski), Stefanik, Drzazga (87. Ryndak), Uwakwe, Poźniak (72. Stępień) – Orłowski.

Sędziował Paweł Pskit z Łodzi. Żółte kartki: Czarny, Stefanik, Drzazga – Wroński. Widzów: 1550.

W tym roku w Niepołomicach obchodzą jubileusz 95-lecia futbolu w tym mieście. Pierwszym klubem była w nim Niepołomianka, ale parę miesięcy później, jeszcze w 1923 roku, powstała Puszcza, która zaprzestała działalności trzy lata później. Po ich połączeniu rozpoczęła działalność AKS Niepołomice. Potem następowały różne przekształcenia, działał klub o różnych nazwach, a dosyć szybko po zakończeniu II wojny światowej reaktywowano działalność. Pod nazwą Puszcza i tak jest do dzisiaj. Warto jednak przypomnieć, że w tym klubie były jeszcze inne sekcje – bokserska, gimnastyczna, jazdy konnej, koszykówki, lekkoatletyczna, narciarska, siatkówki, tenisa stołowego.

Największych sukcesów przysporzy-

li mu jednak piłkarze. Przez lata grali w niższych klasach naszego województwa, zaczynając drogę do obecnej pozycji 20 lat temu. Wspinali się od klasy A do I ligi, do której dostali się pięć lat temu, powracając przed poprzednim sezonem i łatwo zapewniając sobie utrzymanie.

Z okazji swojego święta pierwszy mecz w tym sezonie na swoim stadionie Puszcza rozpoczęła o godz. 19.23, ale już dwie godziny przed meczem zaczęli pojawiać się kibice. Ostatni wchodzili jeszcze kwadrans po rozpoczęciu gry gwizdkiem sędziego. Nie tylko jubileusz ich przyciągnął. Otóż było to pierwsze ligowe spotkanie przy sztucznym oświetleniu, a oglądała ich druga co do ilości w historii klubu wi-

downia. Więcej było tylko w ćwierćfinale Pucharu Polski z Pogonią Szczecin w październiku 2016 roku, bo 1724 osoby.

Dosyć powszechnie oczekiwano więc, że drużyna nie zawiedzie. Przesądni jednak przypominali, że wszystkie dotychczasowe cztery mecze tych ekip na niepołomickim obiekcie kończyły się remisami. Przypominali też, iż tydzień wcześniej Stal w bardzo dobrym stylu pokonała Garbarnię Kraków. Nie miało to jednak wpływu na gospodarzy, ale to mielczanie trochę lepiej prezentowali się przed przerwą.

Odmieniło się po przerwie. Więcej inicjatywy wykazywały „Żubry”, które miały kilka okazji, ale na bramkę dającą im prowadzenie – jak się potem okazało także zwycięstwo – trzeba było poczekać. W zamieszaniu po rzucie rożnym najwięcej przytomności wykazał Konrad Stępień, wychowanek... Stali.

Prowadzi Odra Opole – 6 pkt, Puszcza jest dziesiąta – 3 pkt.

(dan)

OSTATNI SPRAWDZIAN BĘDZIE Z SANDECJĄ

Coraz bliżej inauguracji rozgrywek czwartej grupy III ligi piłki nożnej. Powracający na ten poziom Hutnik zacznie sezon w sobotę, 11 sierpnia, od meczu ze Spartakusem Daleszyce, a na razie rozgrywa ostatnie sparingi.

Z różnym skutkiem, bo po zwycięstwie 2-0 (1-0) nad Dalinem Myślenice – po trafieniach Szymona Pietrzyka i Przemysława Antonia – przegrał na wyjeździe 0-5 (0-1) z Rekordem Bielsko-Biała, który również występuje w III lidze, ale w trzeciej grupie. Ten mecz nie musiał zakończyć się takim wynikiem, gdyż krakowianie mieli kilka okazji strzeleckich, a poza tym trochę przebudował im linię obrony sędzia, który pokazał czerwoną kartkę Tomaszowi Jaklikowi, dopatrując się zagrania piłki ręką. Z tym piłkarzem związana jest jeszcze jedna rzecz. Otóż w ostatnich sparingach występował na prawej obronie, choć od czasu przyścia do Nowej Huty grał jako stoper (pozyskano go jednak jako prawego defensora). Możliwe więc, iż to on zastąpi Marcina Makucha, który już nie jest zawodnikiem Hutnika. – Po tej porażce wiemy, jakie popełniamy błędy i nad czym musimy jeszcze popracować – podkreśla trener Leszek Janiczak.

Nazajutrz nowohucki piłkarz uświetnił jubileusz 70-lecia założenia miejscowego Chełmu Stryszów (klasa B). Nie byli jednak z tej okazji łaskawi dla gospodarzy. Rzucili ich aż 15-1 (3-0), a bramki zdobyli Hubert Pachowicz 4, Błażej Radwanek 3, Mariusz Reczulski 3, Pietrzyk, Grzegorz Marszałik, Oskar Świeca, Gor Sargsjan, Dawid Linca.

W kolejnym sprawdzianie hutnicy zmierzli się w środku tego tygodnia w Tarnowie z Unią, a w niedzielę, 5 sier-

pnia, czeka ich ostatnia próba przed rozpoczęciem zmagania. Jednak nie z Puszcza Niepołomice jak pierwotnie było zaplanowane, ale z Sandecją Nowy Sącz. Wszystko wskazuje, że wystąpią oni w najsilniejszym składzie. Powrócili bowiem do zajęć Dariusz Gawęcki, Patryk Kołodziej oraz Mateusz Kotwica i wszyscy zawodnicy są zdrowi. Zanim jednak piłkarze wyjadą na boisko odbędzie się prezentacja kadry Hutnika na rundę jesienną oraz pokaz nowych strojów, w jakich hutnicy będą występowali w sezonie 2018/19.

– W zasadzie mamy już cały zespół. Do podpisania pozostała nam jeszcze umowa z Hubertem Pachowiczem, ale jej szczegóły zostały już ustalone – mówi nowohucki szkoleniowiec. Nowy kontrakt (roczny) podpisał także z Hutnikiem defensywny pomocnik – może też grać jako stoper – Łukasz Kędziora, a półtoraroczną umową związał się środkowy pomocnik Mateusz Reczulski (ur. 04.03.1999), poprzednio w Progresie.

Jedni przychodzą, inni odchodzą. Do Węgrzanki Węgrce Wielkie (IV liga) ma zostać wypożyczony obrońca Michał Barnaś. Wiele wskazuje, że przez najbliższy rok w tym zespole będzie również występował młody pomocnik, Daniel Wiśniewski.

W Hutniku nastąpiły jeszcze inne zmiany. Rezygnację z funkcji kierownika pierwszej drużyny złożył Krzysztof Wiatr – był nim przez ponad dwa lata – ale nie wiadomo jeszcze, kto go zastąpi. Jest również nowy trener bramkarzy, zresztą bardzo dobrze znany sympatykom, gdyż jest wychowankiem Hutnika. Został nim Rafał Skórski.

(dan)

NIE BĘDZIE PIŁKARSKIEJ KLASY C

Spore zmiany nastąpiły w rozgrywkach piłkarskich w najniższych klasach podokręgu krakowskiego. Rywalizacja nie będzie się toczyć jak to było dotychczas na trzech poziomach, lecz tylko dwóch.

W klasie A – zmagania rozpoczną się 18 sierpnia i potrwać do 11 listopada – pozostanie tak jak było do tej pory, czyli dalej będą trzy grupy. W każdej po 14 drużyn. Nastąpiły jednak przesunięcia zespołów pomiędzy nimi. W grupie I w dalszym ciągu grać będą jednak ekipy z okolic Nowej Huty – Ekler Baranówka, Partyzant Dojazdów, Szreniawa Koszyce i Strażak Goszcza. Występująca do tej pory w grupie II

nowohucka Wanda została przydzielona do grupy III i zamiast wyjazdów pod Krzeszowice czekają ją teraz trzy spotkania aż za Skawiną – z Cedronką Wola Radziszowska, Iskrą Krzęcin i Radziszowianką II.

Początkowo planowano również, że w sezonie 2018/19 w okolicach Krakowa rywalizacja odbywać się będzie jeszcze w klasie B (trzy grupy) i w Klasie C (tylko dwie grupy, a w poprzednim były trzy). Jednak do występów na najniższym poziomie zgłosiło się ledwie 14 drużyn, w tym dwie nowe – rezerwy nowohuckiej Grębałowianki i reaktywowanego po 17 latach Kabla Kraków. Teraz jednak okazuje

się, że klasa C ma zostać zlikwidowana – nikt już chyba nie pamięta, kiedy powstała – i zamiast tego w klasie B, w której już wcześniej zaapewniły sobie straty nowohucki Albertus i Sparta Skrzyszowice, będą cztery grupy. Będzie w niej zatem nowy przydział, a sezon się zacznie 25 sierpnia.

W podokręgu wielickim klasy A i B ruszą 18 sierpnia (grać będą do 3 listopada). W klasie C tydzień później (runda zakończy się 20 października), ale będzie w niej mniej drużyn, gdyż niektóre, w tym Złomex II Branice i Nadwiślanka II Nowe Brzesko, wycofały się z rozgrywek.

(dan)

START GNIEZNO – ARGE SPEEDWAY WANDA 56-34

START: Nowak 6 (2, 2, 1, 1), Pavlic 12 (1, 3, 3, 2, 3), Nilsson 6 (1, 0, 2, 3, -), Berntzon 11 (2, 3, 3, 0, 3), Gala 11 (2, 1, 3, 3, 2), Bogdanowicz 6 (2, 3, W, 1), Krakowiak 4 (3, 1, U).

SPEEDWAY WANDA: Lisiecki 8 (3, 2, 1, 2, 0), Jędrzejewski 4 (0, 1, 2, 1, W), Koza 10 (3, 2, 2, W, 2, 1), Pióro 0 (0, 0, 0, -), Łogaczow 9 (3, 0, 1, 3, 2), Kowalski 3 (1, 1, 1).

Najlepszy czas uzyskał w VII biegu Jurica Pavlic – 66,02 sek.. Sędziował Tomasz Fiałkowski z Grudziądza. Widzów: 2000.

Bieg po biegu: 3-3, 5-1, 3-3, 3-3, 3-3, 4-2, 5-1, 3-3, 4-2, 5-1, 5-1, 3-3, 5-1, 1-5, 4-2.

NAWET PODWÓJNIE POTRAFIŁI WYGRAĆ

Krakowscy żużlowcy znowu wystąpili w niepełnym składzie. Podobno miał zadebiutować w ich drużynie pozyskany ze szkoły Janusza Kołodzieja Patryk Zieliński, ale na jednym z treningów nabawił się urazu i z tej przyczyny nie mógł wystąpić w tym spotkaniu. Wątpliwe jest jednak, żeby nawet z młodzieżowym tarnowianinem uzyskali lepszy wynik, ale trzeba i tak zaznaczyć, iż zdobyli więcej punktów niż oczekiwano. W żadnym z wyjazdowych spotkań nie uzyskali do tej pory więcej. Wyrównali w ten sposób wynik z kwietniowego meczu w Dyneburgu. Powtórzyli też jeszcze jedno osiągnięcie z tego występu. Otóż do tej pory tylko raz w tym sezonie udało im się wygrać bieg 5-1 i było to właśnie na Łotwie. Wówczas dokonali tego Marcin Jędrzejewski i Siergiej Łogaczow. Teraz w Gnieźnie Łogaczow wraz z Ernestem Kozą pokonali w takich rozmiarach w XIII biegu Marcina Nowaka i Olivera Berntzona.

Było to jedyne zwycięstwo nowohuckiej pary w tym dniu, gdyż w pozostałych startach już tak gościom się nie wiodło. W ich dorobku znalazł się jeszcze tylko jeden bonus. Uzyskał go w V biegu Jędrzejewski, który minął metę na trzecim miejscu, zaraz za Wojciechem Lisieckim (dobrze zna ten tor, bo na nim zaczynał żużlowe starty). Ten z kolei świetnie zaczął to spotkanie, od zwycięstwa m. in. nad najlepszym w ekipie Startu, Chorwatem Juricą Pavlicem. Jego śladem szybko pojechali także Koza i Łogaczow. Taka postawa zawodników z Nowej Huty zaskoczyła chyba wszystkich obserwatorów, łącznie z tymi z przyjezdnego zespołu. Długo to jednak nie trwało i na następny dobry ich start, a właściwie najlepszy, trzeba było poczekać dziesięć wyścigów.

Teraz Speedway Wandę czeka zaległe wyjazdowe spotkanie z Polonią Piła, która również znajduje się w fatalnej sytuacji finansowej. Z tej przyczyny w tym mieście wybuchła nawet afera, gdyż pilski klub miał przedstawić władzom samorządowym, od których otrzymuje dotacje, fałszywe faktury i rozszerzony tamtejszy prezydent zakreślił kurek. W Nowej Hucie Speedway Wanda wystąpi dopiero 12 sierpnia, podejmie wówczas wicelidera, Lokomotiw Dyneburg.

Na czele pierwszoligowej tabeli ciągle znajduje się Motor Lublin – 25 pkt, a krakowianie zajmują ósme, ostatnie miejsce – 2 pkt. (dan)

13. dzień TELEWIZJA

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

PIĄTEK

3.08

TVP1

5:30 Teleszkupy 6:05 Elif 2 (293)
7:00 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem 2: Murat IV (156) 7:55 Agropogoda 8:00 Wiadomości 8:10 Pogoda poranna 8:15 Kwadrans polityczny 8:40 Alarm! 9:05 Ranczo 2 (14): Sztuka i władza 10:10 Komisarz Alex 7 (79): Śmierć przyszła dwa razy 11:05 Dr Quinn 6 (20/22) – serial obyczajowy USA (1997) 12:00 Wiadomości 12:15 Agrobiznes 12:30 Agropogoda – magazyn 12:35 Rok w zagrodzie: Różnorodność w polu różnorodność na stole 12:50 Natura w Jedynce: 24 godziny na Alasce: Raj niedźwiedzia grizli (1) – serial Nowa Zelandia (2015) 13:15 Dookoła świata: Kurs na słońce – cykl reportaży 13:50 Elif 2 (294) – serial Turcja (2014) 14:40 Opole 2018 na bis (24) – koncert 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Alarm! – magazyn 15:40 Leśniczówka (11) 16:05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem 2: Murat IV (157) – serial kostiumowy Turcja (2016) 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? (3603) – teleturniej muzyczny 17:55 Korona królów (49) – telenowela historyczna TVP 18:25 Korona królów (50) 18:50 Jeden z dziesięciu (6/104) – teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:08 Pogoda dla żeglarzy 20:10 Alarm! – magazyn 20:25 Sport 20:28 Tour de Pologne – kronika 20:35 The Wall. Wygraj marzenia (18) – teleturniej 21:35 Big Music Quiz (6) – teleturniej muzyczny 22:35 DISCOPLAND (5) – program rozrywkowy 23:20 Telefon 110: Na granicy – film kryminalny Niemcy (2015); reż.: Jakob Ziemnicki; wyk.: Maria Simon, Lucas Gregorowicz, Danuta Stenka, Robert Gónera, Barbara Wysocka, Katharina Bellena (dozwolone od lat 16) 1:00 Życzenie śmierci 2 – film sensacyjny USA (1982); reż.: Michael Winner; wyk.: Charles Bronson, Jill Ireland, Vincent Gardenia, J.D. Cannon, Anthony Franciosa (dozwolone od lat 18) 2:40 Zdradzona przyjaźń – thriller USA (2015); reż.: Michael Feifer; wyk.: Lynn Collins, Adam Kaufman, Bree Williamson (dozwolone od lat 16) 4:10 Notacje: Edmund Baranowski. Powstanie Warszawskie. Walki na Woli – cykl dokumentalny 4:25 Zakończenie dnia

TVP2

5:25 Koło fortuny (104) 6:00 Na dobre i na złe (686): Decyzja 6:55 Afryka od kuchni (5/13): Kalifi, Kenia (2013) 7:20 Makłowicz w podróży: Malta (149): Waleczna Valletta 7:55 Pytanie na śniadanie 11:00 Panorama 11:10 Pytanie na śniadanie extra (126) 11:25 Rodzinka.pl 10 (200): Zapisalaś w chmurze? 11:55 Barwy szczęścia (1873) 12:30 Koło fortuny (105) – teleturniej 13:05 Cena miłości (8) 14:00 Coś dla Ciebie 14:25 Makłowicz w podróży: Malta (150): Archipelag 14:55 Postaw na milion 2 (134) – tele-

turniej 16:00 Koło fortuny (106) – teleturniej 16:35 Familiada (2429) 17:10 Czarna Perła (51/67) 18:00 Panorama 18:25 Pogoda 18:30 Sport Telegram 18:35 Rodzinka.pl 5 (130): Czyżby koniec? – serial komediowy TVP 19:05 Wszystko przed nami (15) – telenowela TVP 19:35 Barwy szczęścia (1873) – serial obyczajowy TVP 20:10 Terminator – film science fiction USA (1984); reż.: James Cameron; wyk.: Arnold Schwarzenegger, Michael Biehn, Linda Hamilton (dozwolone od lat 16) 22:05 Kryminalne zagadki Las Vegas 15 (10/18) – serial sensacyjny Kanada/USA (2014) (dozwolone od lat 16) 22:55 Kryminalne zagadki Las Vegas 15 (11/18) (dozwolone od lat 16) 23:50 Córka d'Artagnana – film przygodowo-historyczny Francja (1993); reż.: Bertrand Tavernier; wyk.: Sophie Marceau, Philippe Noiret, Claude Rich, Sami Frey 2:10 Kontakt (5/8) – serial kryminalny Francja (2016) 3:10 XXII Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2016 – Park Rozrywki (1) – program rozrywkowy 4:15 XXII Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2016 – Park Rozrywki (2) 5:10 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6:05 Czas honoru 2 (14): Krzyż Walecznych 7:00 Wędrowanie bez plecaka: Szlak unikatowej przyrody pogranicza (5) 7:25 Domisie: Rycerskie Domisie 7:55 Pytanie na śniadanie 11:00 Panorama 11:10 Pytanie na śniadanie extra (126) 11:25 Polonia 24 11:50 Halo Polonia 12:50 Wiadomości 13:00 Krótka historia (207): Józef Beck 13:10 Trzecia połowa (8) 13:35 Polska z Miodkiem (38): Dwikozy 13:45 Pogoda na piątek (18) 14:40 Komisarz Alex 10 (124): Ostatni mecz 15:30 Turystyczna jazda 15:45 Wiadomości 15:55 Włoteka 16:15 ENTER Enea Festival 2018 – Symphosphere (koncert) 17:10 Baw się słowami: Legenda o Zakopanem 3 17:20 Krótka historia (209): Epoka Gierka 17:30 Teleexpress 17:55 Okrasa łamie przepisy: Gotowanie w karmine młodości 18:25 Kronika regionu: Kronika Zaolzia 18:55 Trzecia połowa (8) 19:25 Wolny Ekran (103) 19:45 Dobranocka: Kulfony, co z ciebie wyrośnie 19:50 Dobranocka: Cała Polska czyta dzieciom: Dzień z Czerwonym Kapturkiem 20:00 Wiadomości 20:30 Pogoda 20:35 Sport 20:39 Tour de Pologne – kronika 20:45 Czas honoru: Powstanie (8): Kanały 21:45 Polonia 24 22:05 Halo Polonia 22:45 Z biegiem lat, z biegiem dni: Kraków 1914 – serial TVP 0:25 Gen innowacyjności 0:45 Wiadomości 19.30 (w tłumaczeniu na język angielski) 1:15 Powtórki programów

TELEWIZJA
KRAKÓW

6:30 Ikony zła 6:50 Listy do PRL-u: Telewizory i nieświeża pasztetowa 7:00 Teleszkupy 7:31 Kronika dnia 7:45 Pogoda 7:54 Gość dnia 8:05 Wypad w plener 2018: Kasina Wielka 8:15 Odkryj Małopolskę... na rowerze 8:30 Kronika dnia 8:45 Muzealne opowieści (13) 8:48 Gość dnia 9:05 Spra-

wa dla reportera 10:00 Nożem i widelcem (160) 10:15 Mój pies i inne zwierzę 10:25 Pogoda 10:30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10:45 Rączka gotuje: Marina Gliwice 11:15 Łódzianin 11:30 Świadkowie XX wieku: Dziewczyny 12:31 Kronika dnia 12:45 Muzealne opowieści (13) 12:48 Gość dnia 13:00 Brama nadal jest zamknięta 13:15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13:35 Agrobiznes 13:45 Pod Tatrami 13:55 Agropogoda 14:00 Teleszkupy 14:30 Kronika dnia 14:48 Gość dnia 15:05 Recepta na długie życie 15:35 Moja Praca 16:00 Dla niesłyszących: Telekurier 16:25 Pogoda 16:30 Kryminalna siódemka 16:45 Dziennik regionów 17:01 Kronika – zapowiedź 17:03 Raport pogodowy 17:07 Pogoda 17:10 Msza święta dla chorych 18:01 Sekrety mnichów 18:12 Muzealne opowieści (13) 18:15 Karnet #NastawSięNaKulturę (31) 18:26 Pogoda 18:30 Kronika 18:49 Raport pogodowy 18:52 Pogoda 18:55 Tematy dnia 19:05 Małopolska na rowery 19:14 Turystyczna jazda 19:25 Wiara i życie 19:45 Pod Tatrami 19:54 Pogoda 20:00 Moja Praca 20:30 1200 Muzeów (8): Muzeum Zamkowe w Pszczynie, Tyskie Browarium w Tychach 21:03 Kronika 21:15 Raport pogodowy 21:17 Pogoda 21:19 Gość dnia 21:35 Recepta na długie życie 22:00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22:20 Echa dnia 22:40 Pogoda 22:45 Kryminalna siódemka 23:05 Dla niesłyszących: Telekurier 23:35 Świadkowie XX wieku: Dziewczyny 0:40 Recepta na długie życie

POLSAT

5.00 Disco gramy! – program rozrywkowy 6.00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 7.45 Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska 8.45 Malanowski i partnerzy (581) – serial fabularno-dokumentalny 9.15 SperPies – magazyn poradnikowy 9.45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11.45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12.45 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13.45 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, pogoda 16.15 Interwencja 16.40 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.05 Gwiezdne wojny: Część 5 – Imperium kontratakuje – film s.f. USA (1980) 22.55 Umów się ze mną. Take me out – reality show 0.15 Abraham Lincoln: Łowca wampirów – film fantasy USA (2012) 2.30 Kabaretowa Ekstraklasa 3.05 Tajemnice losu

tvn

5.10 Uwaga! 5.35 Mango – teleszkupy 6.50 W-11 – Wydział Śledczy (1100, 1103) – serial fabularno-dokumentalny 8.20 Doradca smaku – magazyn 8.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 9.30 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 10.30 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 11.30 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 12.30 19+ (246, 247)

– serial paradokumentalny 13.30 W-11 – Wydział Śledczy (1104, 978) – serial fabularno-dokumentalny 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Hobbit: Niezwykła podróż – film fantasy USA/Nowa Zelandia (2012) 23.35 Żołnierze kosmosu – film s.f. USA (1997) 2.10 Kuba Wojewódzki – talk-show

TVN 7

6.10 Szpital – serial paradokumentalny 7.05 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 8.05 Brzydula – serial obyczajowy 9.15 Magda M. – serial obyczajowy Polska 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska 14.55 Szpital – serial paradokumentalny Polska 15.55 Zaklinaczka duchów 4 – serial fantasy USA 16.50 18.00 Dr House 2 – serial obyczajowy 17.50 Brzydula (7, 8) – serial obyczajowy 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 20.00 Dziewczyny z drużyny – komedia USA (2004) 21.55 Ptasek na uwięzi – komedia sensacyjna USA (1990) 0.15 Rush – serial obyczajowy 1.15 American Horror Story (1) – serial grozy

TV 4

6.00 Spadkobiercy 7.05 Kacper: Szkoła postrachu (19, 20) – serial animowany 8.00 Drużyna A – serial sensacyjny 9.00 Detektyw Monk – serial kryminalny 10.00 Na patrolu (21, 22) – serial obyczajowy Polska 11.00 Drużyna A – serial sensacyjny 12.00 Detektyw Monk – serial kryminalny 13.00 Galileo (674, 675) 15.00 Esmeralda (74-76) – serial obyczajowy Meksyk 18.00 Policjantki i policjanci (408, 409) – serial obyczajowy 20.00 Smok: Historia Bruce'a Lee – film biograficzny USA (1993) 22.30 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (189, 190) – serial kryminalny 0.40 Ślady zbrodni – thriller USA (2007)

PULS

4.50 Kontrakt na miłość – telenowela 7.05 Dziesięć przykazań – serial kostiumowy 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy Polska 9.00 Gliniarz i prokurator 2 (2, 3) – serial kryminalny USA 11.00 Kobra – oddział specjalny (17, 18) – serial sensacyjny 13.00 Agenci NCIS: Los Angeles 8 (2, 3) – serial sensacyjny 14.55 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 15.55 Kobra – oddział specjalny (1, 2) – serial sensacyjny 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (11, 12) – serial obyczajowy Polska 20.00 Człowiek pies – dramat Francja/USA/Wielka Brytania (2005) 22.00 Ślepa furia – film sensacyjny USA (1989) 23.30 Spartakus: Krew i piach (7, 8) – serial historyczny 1.50 Flash 2

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TVP II, GODZ. 20.10

● **TERMINATOR** – Amerykańsko-brytyjski film science-fiction z 1984 roku. W 2029 r. inteligentny system komputerowy Skynet przejmuje władzę nad światem. Rozpoczynają się bezlitosne rządy maszyn. Pozostali przy życiu ludzie organizują ruch oporu, na czele którego staje charyzmatyczny John Connor. Skynet postanawia stłumić bunt w zarodku. Wysyła w przeszłość cyborga, zwanego terminatorem, z misją zabicia Sary Connor, przyszłej matki lidera rewolucji. W ślad za mordercą podąża człowiek z przyszłości, Kyle Reese, który ma ochronić Sarę przed niebezpieczeństwem.

TVP I, GODZ. 23.20

● **TELEFON 110: NA GRANICY** – Niemiecki film kryminalny z 2015 roku. Olga Lensky i Adam Raczek pracują w specjalnie powołanym zespole śledczym działającym przy granicy polsko-niemieckiej. Podczas pościgu policyjnego z samochodu ucieka mężczyzna, pozostawiając w środku ciężko rannego człowieka, który umiera w szpitalu. Olga i Adam wszczynają dochodzenie w tej sprawie. Trop prowadzi do klubu bokserskiego należącego do prawnika Tobiasza Vogla.

TVN, GODZ. 23.35

● **ŻOŁNIERZE KOSMOSU** – Amerykański film science-fiction z roku 1997. W XXIV w. demokracja na świecie została zastąpiona przez wojskowy porządek. Ludzie żyją w dobrobycie i korzystają z dobrodziejstw nowoczesności, ale ludzkość dzieli się na dwie kasty: cywili, którzy mają ograniczone prawa, oraz obywateli, którzy służą lub służyli w wojsku. W Buenos Aires piątka licealistów – Johnny, Carmen, Dizzy, Carl i Ace – kończy szkołę i postanawia wstąpić w szeregi armii. Wszyscy odbywają mordercze szkolenie.

lombard 4u.pl

SKUP

ZŁOTA, BIŻUTERIA, ZEGARKÓW,
RTV, TELEF. KOMÓRKOWYCH
LAPTOPÓW I INNYCH
WARTOŚCIOWYCH
PRZEDMIOTÓW

M1 Al. Pokoju 67

509-164-757, 12-682-58-85

GALERIA BRONOWICE

ul. Stawowa 61 724-448-044

GALERIA KRAKOWSKA

poziom -1 501-325-444

CH CZYŻYNY 12-297-30-48

PH ZAKOPIANKA

ul. Zakopiańska 62 503 993 203

KAUFLAND

Bratysławska 4 797-37-3614

7 dni w tygodniu od 9-21

www.lombard4u.pl

4:35 Klan (3314) 4:55 Klan (3315)
5:25 Jak to działa (145): Grzyby – magazyn 5:50 Weterynarze z sercem (27)
6:25 Sprawa dla reportera 7:15 Pełnosprawni (261) 7:45 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie extra 8:25 Sekundy, które zmieniły życie (8) 8:45 Zakochaj się w Polsce (78): Kłasyfikacja Krakowa 9:15 Studio Raban 9:45 Rodzinny ekspres 10:15 Słodkie życie: Sąsiedzi (5) – sitcom 10:40 Enea Ironman Gdynia – live 10:50 Janosik (5/13): Tańcowali zbójnicy 11:45 Enea Ironman Gdynia – live 12:00 Opole 2018 na bis (11) – koncert 12:30 Leśniczówka (9) 12:55 Leśniczówka (10) 13:20 Leśniczówka (11) 13:50 Okrasa łamie przepisy: Pieczone kurczaki na nowo 14:20 Fundusze Europejskie – jak to działa? (6) 14:40 Komisarz (24): Bomber 15:15 Wojenne dziewczyny (11) 16:05 Dziewczyny ze Lwowa (8): Potęga sztuki 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Kolarstwo: Tour de Pologne (1. etap: Kraków-Kraków) 19:30 Wiadomości 20:00 Pogoda 20:05 Sport 20:07 Tour de Pologne – kronika 20:10 Komisarz Alex 11 (141): Amnezja – serial kryminalny TVP 21:10 Hit na sobotę: Dorwać Watta – film akcji Hongkong/Chiny/USA (2016); reż.: Renny Harling; wyk.: Jackie Chan, Johnny Knoxville, Bingbing Fan, Eve Torres 23:05 Przyszłość z ciemności – film akcji USA (2014); reż.: Lluís Quilez; wyk.: Julia Stiles, Scott Speedman, Stephen Rea, Pixie Davies (dozwolone od lat 16) 0:45 Tacy jak my – film dokumentalny; reż.: Piotr Mularuk, Maria Siniarska 2:00 Piłka nożna: International Champions Cup (23): AC Milan-FC Barcelona 4:00 Zakończenie dnia

5:30 Koło fortuny (107) – teleturniej 6:05 Na dobre i na złe (687): Bracia – serial TVP 7:00 M jak miłość (1370) 7:55 Pytanie na śniadanie 10:40 Pytanie na śniadanie extra (127) 11:10 Makłowicz w podróży: Malta (151): Miejsce spotkań – magazyn kulinarny 11:45 Gwiazdy w południe: Długie łodzie Wikingów – film przygodowy Wielka Brytania/Jugosławia (1963); reż.: Jack Cardiff; wyk.: Richard Widmark, Sydney Poitiers, Colin Blakeley, Russ Tamblyn 14:00 Familiada (2430) – teleturniej 14:30 Koło fortuny (108) – teleturniej 15:10 The Best of Kabaret Moralnego Niepokoju – program rozrywkowy 16:25 Rodzinka.pl 10 (201): Upiorne urodziny – serial komediowy TVP 16:50 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Duchowa dieta 17:05 Na dobre i na złe (702):

Ironia losu – serial TVP 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:25 Sport Telegram 18:25 Postaw na milion – kulisy 18:35 Postaw na milion (161) – teleturniej 20:05 Program kabaretowy: Kabaret Hrabci 21:05 Festiwal Piosenki Polskiej i Czeskiej – Kudowa-Zdrój „Pokolenia” – koncert 22:20 XVIII Mazurska Noc Kabaretowa Mrągowo 2016 – Moda na swetry (1) – widowisko 23:20 XVIII Mazurska Noc Kabaretowa Mrągowo 2016 – Moda na swetry (2) 0:20 Rok komety – film fabularny USA (1992); reż.: Peter Yates; wyk.: Tim Daly, Penelope Ann Miller, Ian Richardson (dozwolone od lat 16) 2:00 Terminator – film science fiction USA (1984); reż.: James Cameron; wyk.: Arnold Schwarzenegger, Michael Biehn, Linda Hamilton (dozwolone od lat 16) 3:55 Kryminalne zagadki Las Vegas 15 (10/18) – serial sensacyjny Kanada/USA (2014) (dozwolone od lat 16) 4:40 Zakończenie dnia

TV POLONIA

5:55 Rajskie klimaty (5) 6:20 Rajskie klimaty (6) 6:50 Rajskie klimaty (7) 7:20 Rajskie klimaty (8) 7:55 Pytanie na śniadanie 10:55 Polonia 24 11:10 Halo Polonia 11:50 Dwie stolice 12:20 Ojciec Mateusz 15(188): Przeznaczenie 13:15 Czas honoru: Powstanie (8): Kanały 14:10 Z biegiem lat, z biegiem dni: Kraków 1914 15:40 Wolny Ekran (104) 16:00 Kulturalni PL (415) 17:00 Słownik polsko@polski prof. Jana Miodka 17:30 Teleexpress 17:55 Pogoda na piątek (19) 18:45 Koncert dla Ryśka Riedla – Rawa Blues Festival 2014 19:45 Dobranocka: Rodzina Treflików: Zaginiony Treflik (20) 20:00 Wiadomości 20:30 Pogoda 20:35 Sport 20:39 Tour de Pologne – kronika 20:45 Przedwiośnie (3/6): Przyjaciele 21:45 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki: Zamość (1) – koncert 22:45 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki: Zamość (2) 23:50 Pogoda na piątek (19) 0:45 Wiadomości 19.30 (w tłumaczeniu na język angielski) 1:20 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

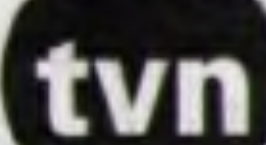
6:30 Kwartet – magazyn regionów Czwórki Wyszehradzkiej: Życie na wsi – magazyn 6:50 Polska z Miodkiem (87): Pabianice – felieton 7:05 Astronarium (29): Planetaria – magazyn 7:25 Pogoda 7:35 Turystyczna jazda 7:50 Dla niesłyszących: Spotkania w świetle ciszy – magazyn 8:15 Podróże z górami 5 (8) – magazyn 8:40 71 dni szczęścia – reportaż 9:00 Tian Anmen: Zakazana pamięć – film dokumentalny Francja (2009); reż.: Charlie Buffet 10:00 Pogoda 10:02 Muzealne opowieści (85) 10:05 Wypad w plener 2018: Kasina Wielka – magazyn 10:15 Wiara i życie – cykl reportaży 10:36 Skar-

by architektury drewnianej UNESCO: Solny skarb 10:47 Turystyczna jazda 11:00 Jedź bezpiecznie (706) – magazyn 11:10 Jan Paweł II w Małopolsce 11:30 Zdrowa rodzina dzień zaczyna 11:40 Małopolska na rowery 11:50 Kwartet – magazyn 12:00 Życie lalki – reportaż 12:25 Rok w ogrodzie 12:55 Ostoja 13:25 Dla niesłyszących: Fundusze Europejskie – jak to działa? (5) – felieton 13:50 Pogoda 14:00 Dyktatorka – reportaż 14:20 Dla niesłyszących: Spotkania w świetle ciszy – magazyn 14:45 Mój zwierzyniec (5) – magazyn 15:00 Mój zwierzyniec (6) 15:15 Pogoda 15:20 Lato w regionach 15:40 wojsko-polskie.pl (21) – reportaż 16:15 Tygodnik polityczny – program publicystyczny 16:45 Dziennik regionów – tematy dnia 17:00 Chromosom dwudziesty pierwszy – reportaż 17:15 Lato w regionach 17:32 Pogoda 17:33 Raport pogodowy 17:35 Muzealne opowieści (85) 17:40 Pod Tatrami 17:50 Małopolska na rowery 18:10 Reporter (42): Wyrzucona. Zburzony fort – magazyn 18:25 Muzealne opowieści (85) 18:30 Kronika – program informacyjny 18:50 Raport pogodowy 18:52 Pogoda 18:55 Więcej kultury (21): Gospel – dyskusja 19:15 Jedź bezpiecznie (706) – magazyn 19:30 Krakowska Panorama Kultury: Humanistyka ma przyszłość 19:55 Pogoda 20:00 Biesiada cygańsko-słowiańska 21:03 Kronika – program informacyjny 21:16 Raport pogodowy 21:19 Pogoda 21:22 Speed 2 (30) – magazyn 22:00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22:25 Pogoda 22:35 Tian Anmen – zakazana pamięć – film dokumentalny Francja (2009); reż.: Charlie Buffet 23:45 Astronarium (29): Planetaria – magazyn 0:15 Rok w ogrodzie 0:45 Turystyczna jazda

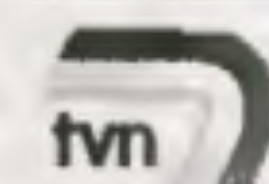
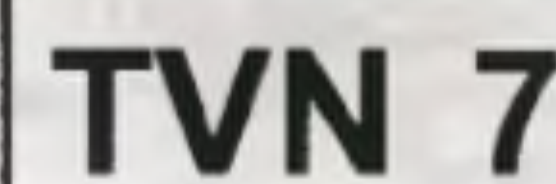
POLSAT

5.00 Disco Gramy – program muzyczny 6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45 Marley i ja: Szczególne lata – komedia USA (2011) 9.30 My3 (48) – program dla dzieci 10.00 Ewa gotuje – magazyn kulinarny 10.35 Janosik – film przygodowy Polska (1974) 13.25 Miłość w Seattle – melodramat USA/Kanada/Wielka Brytania (2009) 15.50 Joker (53, 54) – teleturniej 17.50 Chłopaki do wzięcia (89, 90) – serial dokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.05 Karate Kid – film przygodowy USA/Chiny (2010) 23.00 Osada – thriller USA (2004) 1.25 Chirurdzy (93, 94) – serial obyczajowy 3.35 Tajemnice losu

5.20 Uwaga! – program publicystyczny 5.40 Mango – telezakupy 7.55 Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny 8.30 Dzień Dobry Wakacje 11.00 Na Wspólnej (2721-2724) – serial obyczajowy Polska 12.45 Złodzie-

je (1) – magazyn policyjny 13.30 MisterChef Junior – program rozrywkowy 15.00 Druga twarz 2 – program rozrywkowy 16.00 Dorota inspiruje – reality show 17.00 Projekt Lady – reality show 18.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 19.00 Fakty, sport 19.45 Uwaga! – program publicystyczny 20.00 Cast Away: Poza światem – dramat USA (2000) 23.00 American Pie: Zjazd absolwentów – komedia obyczajowa USA (2012) 1.20 Koszmar z ulicy Wązów – horror USA (2010)

5.30 Ukryta prawda – serial paradokmalny 6.35 Mango 8.40 Brzydula (1-5) – serial obyczajowy 13.40 Beethoven 2 – film familijny USA (1993) 15.30 Strachy na psiaki – film familijny Kanada/USA (2011) 17.15 Wallace i Gromit: Kłątwa królika – film animowany Wielka Brytania (2005) 19.00 Zemsta futrzaków – komedia USA/Zjednoczone Emiraty Arabskie (2010) 20.55 Hotwives of Orlando – komedia USA (2000) 0.15 Jądro Ziemi – dramat s.f. Wielka Brytania/USA (2003) 2.20 Moc magii

TV 4

7.05 Jeźdźcy smoków – serial animowany 7.35 Turbo FAST – serial animowany 8.00 Tom i Jerry Show (15, 16) – serial animowany USA 8.55 Jeźdźcy smoków (17, 18) – serial animowany 9.55 Turbo FAST (8, 9) 10.55 Dzielna mysz – serial animowany 11.10 Policjantki i policjanci (405-407) – serial obyczajowy 14.10 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.20 Kobiety Biblii – serial fabularny 17.00 Transakcje za milion dolarów – Los Angeles – serial dokumentalny 18.00 Żona dla milionera – reality show 19.00 Galileo – program popularnonaukowy 20.00 Policjantki i policjanci (408, 409) – serial obyczajowy 22.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (191, 192) – serial kryminalny 0.00 Dzieci – horror Wielka Brytania (2008) 1.40 Anthony Bourdain: Bez rezerwacji – serial dokumentalny 2.45 Graffiti 3.00 Disco Polo Life

PULS

5.40 Hote Zacisze 2 (3, 4) – serial komediowy 6.55 Taki jest świat 7.50 Szalone fabryki polskiej muzyki! – program rozrywkowy 8.45 Lombard. Życie pod zastaw (7-11) – serial obyczajowy 13.20 Bohater ostatniej akcji – komedia sensacyjna USA (1993) 15.50 Hudson Hawk – komedia sensacyjna USA (1991) 17.55 Robin Hood: Faceci w rajtuzach – komedia Francja/USA (1993) 20.00 Trzynasta dzielnica – film sensacyjny Francja (2004) 21.30 Momentum – thriller USA (2015) 23.40 Trefny wóz – film sensacyjny USA (2012) 1.25 Zobacz to!

PROPOZYCJE NA SOBOTE

TVN, GODZ. 20.00

● **CAST AWAY: POZA ŚWIATEM** – Film przygodowy produkcji amerykańskiej z 2000 roku. Chuck Noland jest menedżerem w amerykańskiej firmie kurierskiej Federal Express. Jego praca wymaga ciągłego przemieszczania się po całym świecie. Noland, fanatyk organizacji, bezgranicznie oddany pracy, jest w zawodzie numerem jeden. Nawet spotkania z narzeczoną są podporządkowane dzwonom pagera, który wzywa go w trasę. Tymczasem podczas jednej z podróży odrzutowiec Federal Express wpada do Pacyfiku. Tylko Chuckowi udaje się wyjść cało z katastrofy. Fale wyrzucają go na brzeg bezludnej wyspy.

TV POLSAT, GODZ. 20.05

● **KARATE KID** – Amerykańsko-chiński film przygodowy z 2010 roku. Sherry Parker dostaje pracę w Pekinie. Jej syn, Dre, nie jest zadowolony z przeprowadzki. W nowym miejscu czuje się zagubiony, nie potrafi znaleźć porozumienia z kolegami ze szkoły i pada ofiarą ich prześladowań. Z pomocą przychodzi mu pan Han, dozorca domu, w którym chłopiec mieszka. Pan Han zgadza się nauczyć Dre kung-fu, by ten mógł sam bronić się przed kolegami. W czasie wspólnych treningów między uczniem a nauczycielem rodzi się silna więź.

TV POLSAT, GODZ. 23.00

● **OSADA** – Thriller produkcji amerykańskiej z 2004 roku. Jest rok 1897. Covington to mała wioska w Pensylwanii, otoczona lasami. Puszczę zamieszkuje tajemnicze bestie. Pomiędzy ludźmi z Covington a mieszkańcami lasu istnieje niepisany pakt o nieagresji. Ludzie nie wchodzi do lasu, leśne stwory nie atakują wioski. Niestety, nie wszyscy są równie posłuszni w przestrzeganiu tego prawa. Młody Lucius za wszelką cenę stara się dowiedzieć, dlaczego właściwie nie wolno wejść do lasu i w końcu łamie zakaz. Następnego dnia po jego wyprawie poza granice wsi, na drzewach domów pojawiają się dziwne znaki.

TVP 1, GODZ. 23.05

● **PRZYSZŁOŚĆ Z CIEMNOŚCI** – Horror produkcji amerykańsko-kolumbijsko-hiszpańskiej z 2014 roku. Małżonkowie Sara i Paul przeprowadzają się wraz z córką, Hannah, do Kolumbii. Sara ma rozpocząć pracę w fabryce ojca. Po przeprowadzce w życiu rodziny dochodzi do niepokojących zdarzeń. Hannah podupada na zdrowiu, a na jej ciele pojawiają się zadrapania niewiadomego pochodzenia. Miejsce, w którym Sara i Paul wynajęli do pomocy w pracach domowych, twierdzi, że posiadłość jest nawiedzona. Gdy małżonkowie podejmują decyzję o powrocie do Anglii, Hannah zostaje porwana.

**Restauracja „Piastowska”
Zaprasza!!!**

pon.-czw. 12.00-22.00
pt.-sob. 12-24
niedz. 12.00-22.00

12 648 27 26, 606 205 558

os. Na Lotnisku 4

(dawna restauracja „Wanda”)

www.piastowska42.fm.interia.pl, http://piastowska42.fm.interia.pl

wesela ♦ komunie ♦ chrzty ♦ stypy itp.

Tanie obiady po 14 zł

**Wieczorki taneczne w piątki i soboty od godz 19.00
przy muzyce DJ Marosa.**

HURTOWE CENY OPON

bestOPONY.pl

Bulwarowa 33a

✓ najlepsza oferta w Krakowie

tel. 12 644 00 20

✓ gwarancja producenta

502 604 276

✓ możliwość montażu na miejscu*

sklep@bestopony.pl

www.bestopony.pl

TVP1

TV POLONIA

4:45 Galeria (144) 5:05 Galeria (145)
5:35 Klan (3316) 6:05 Słownik polsko@polski – talk-show prof. Jana Miodka 6:35 wojsko-polskie.pl (22)
7:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 8:00 Tydzień 8:40 DISCO-POLAND (6) 9:10 Ziarno w płonach i Ewangelii 9:45 Weterynarze z sercem (28) 10:15 Słodkie życie: Męska choroba (6) – sitcom 10:45 Janosik (6/13): Worek talarów 11:35 Sekrety mnichów: Sztuka pracy nad sobą 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem 12:50 Enea Ironman Gdynia – live 13:00 BBC w Jedyńce: Szpiedzy wśród zwierząt 3. Przysięż – serial Wielka Brytania (2017) 14:05 Sonda 2 (83): Napęd 14:35 Opole 2018: Największe przeboje – koncert 15:15 Wojenne dziewczyny (12) – serial TVP 16:05 Dziewczyny ze Lwowa (9): Terrorizm muzyczny 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Kolarstwo: Tour de Pologne (2. etap: Tarnowskie Góry– Katowice) 19:30 Wiadomości 20:00 Pogoda 20:05 Sport 20:07 Tour de Pologne – kronika 20:10 Pensjonat nad rozlewiskiem (7) 21:00 Pensjonat nad rozlewiskiem (8) 22:00 Zakochana Jedyńka: Rosa: Miłość pod górą – film obyczajowy Niemcy (2015); reż.: Hansjörg Thurn; wyk.: Alexandra Neldel, Sara Fazilat, Janek Rieke, Petra Kelling 23:40 Cudowne lato – film obyczajowy Polska; reż.: Ryszard Brzylski; wyk.: Helena Sujecka, Antoni Pawlicki, Cezary Łukasiewicz, Katarzyna Figura, Jerzy Trela, Marek Kasprzyk, Marcin Łuczak, Jadwiga Basińska, Dariusz Basiński 1:25 Dorwać Watta – film akcji Hongkong/Chiny/USA (2016) 3:20 Przychodzą z ciemności – film akcji USA (2014); reż.: Lluís Quilez; wyk.: Julia Stiles, Scott Speedman, Stephen Rea, Pixie Davies (dozwolone od lat 16) 4:55 Zakończenie dnia

TVP2

5:15 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Duchowa dieta 5:25 Koło fortuny (109) – teleturniej 6:05 Na dobre i na złe (688): Psy i dzieci 7:00 M jak miłość (1371) 7:55 Pytanie na śniadanie 10:40 Rodzinne oglądanie: Podwodna planeta (2): Podwodne pustynie 11:30 Gwiazdy w południe: Mały wielki człowiek – western USA (1970); reż.: Arthur Penn; wyk.: Dustin Hoffman, Faye Dunaway, Chief Dan George, Martin Balsam, Richard Mulligan, Jeff Corey, Aimee Eccles, Kelly Jean Peters 14:00 Familiada (2431) 14:30 Koło fortuny (110) – teleturniej 15:15 Kocham Cię, Polsko! (8) – zabawa quizowa 16:50 Bake off. Ale przepis 4 (10) 17:10 Na dobre i na złe (703): Dla ciebie wszystko 18:00 Panorama 18:20 Pogoda 18:25 Sport Telegram 18:35 Postaw na milion (162) – teleturniej 19:30 Rodzinka.pl 10 (202): Suknia teściowej? 20:05 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki: Stalowa Wola (1) – koncert 21:05 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki: Stalowa Wola (2) 22:05 The Good Doctor (7) – serial obyczajowy USA (2017) 22:55 The Good Doctor (8) 23:50 Kino bez granic: W kręgu miłości – film fabularny Belgia/Holandia (2012); reż.: Felix van Groeningen; wyk.: Johan Heldenbergh, Veerle Baetens, Nell Cattrysse, Geert Van Rampelberg, Nils De Caster (dozwolone od lat 16) 1:50 Długie łodzie Wikingów – film przygodowy Wielka Brytania/Jugosławia (1963); reż.: Jack Cardiff; wyk.: Richard Widmark, Sydney Poitiers, Colin Blakely, Russ Tamblyn 4:05 Kryminalne zagadki Las Vegas 15 (11/18) – serial sensacyjny Kanada/USA (2014) (dozwolone od lat 16) 4:50 Zakończenie dnia

5:50 Wojna domowa (9/15): Dzień matki 6:30 Wojna domowa (10/15): Zagraniczny gość 7:30 Kierunek Zachód (11) 7:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Polska z Miodkiem (39): Kluczbork 10:45 Baśnie i bajki polskie (9): Lodowa góra 11:00 Baw się słowami: Legenda o Wiśle 11:10 Baw się słowami: Rogale świętomarcińskie 11:25 Ziarno: Ziarno w płonach i Ewangelii 11:55 Między ziemią a niebem – magazyn 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Spotkanie ze Świętym 13:00 Transmisja mszy świętej z kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Niemczech 14:35 Wojna domowa (9/15): Dzień matki 15:15 Wojna domowa (10/15): Zagraniczny gość 16:10 Lajk! 16:30 Apetyt na życie (5/26) 17:00 Apetyt na życie (6/26) 17:30 Teleexpress 17:55 Pogoda na piątek (20) 18:50 Oczy w oczy (75): Piotr Rubik 19:25 Baw się słowami: Legenda o Wiśle 19:40 Dobranocka: Podróże na burzowej chmurze: Włos Liczyrzepa (2) 19:50 Dobranocka: Cała Polska czyta dzieciom: Śliwki 20:00 Wiadomości 20:30 Pogoda 20:35 Sport 20:38 Tour de Pologne – kronika 20:45 Chichot losu (7/13): Krew nie woda 21:40 Teatr Telewizji: Pan Jowialski – spektakl teatralny Polska; reż.: Artur Zmijewski; wyk.: Adam Ferency, Anna Dymna, Danuta Stenka, Tomasz Kot, Joanna Kuberska, Fabian Kocienicki, Krzysztof Szczepaniak, Mateusz Rusin, Krzysztof Globisz 23:15 55. KFPP Opole 2018 – Scena Alternatywna (7) – widowisko artystyczne 23:50 Pogoda na piątek (20) – serial obyczajowy TVP 0:45 Wiadomości 19:30 (w tłumaczeniu na język angielski) 1:20 Powtórki programów

TELEWIZJA
KRAKÓW

6:30 Pałac mój widzę ogromny 6:50 Listy do PRL-u: Chory szpital 7:00 Mój zwierzyniec (5) 7:15 Mój zwierzyniec (6) 7:30 Pogoda 7:35 Rączka gotuje 8:00 Pod Tatrami 8:15 Nożem i widelcem (161) 8:35 Agape 9:00 Nieobojętni 10:00 Pogoda 10:02 Muzealne opowieści (82) 10:05 Pod Tatrami 10:15 TVP Kraków w...: Muszyna Festiwal Wód Mineralnych 10:25 Magazyn medyczny 10:41 Mandaty/Omiń korki 10:45 Więcej kultury (21): Gospel 10:45 TVP Kraków w...: Muszyna Festiwal Wód Mineralnych 11:01 Józef Czapki – świadek wieku 1896–1993 12:05 Głos regionów 13:00 Lato w regionach 13:30 Pogoda 13:40 Ukryte skarby 14:10 Nieobojętni 15:10 Pogoda 15:15 Rififi po sześćdziesiątce – komedia Polska (1989); reż. Paweł Trzaska 16:45 Dziennik regionów 17:00 Sekrety mnichów: Ideał matki – rozmowa 17:15 Lato w regionach 17:30 Pogoda 17:32 Raport pogodowy 17:34 Muzealne opowieści (82) 17:40 TVP Kraków w...: Muszyna Festiwal Wód Mineralnych 17:51 Żelazna 16tka – film dokumentalny 18:30 Kronika 18:50 Raport pogodowy 18:53 Pogoda 18:56 Bliżej polityki 19:15 Muzealne opowieści (82) 19:18 Dwie stolice 19:45 Krakowska Panorama Kultury: Humanistyka ma przyszłość 20:00 Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) 21:03 Kronika 21:14 Raport pogodowy 21:16 Pogoda 21:19 Kronika sportowa – magazyn sportowy 21:35 Przecież tu jest wszystko... 22:00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22:25 Pogoda 22:35 Rififi po sześćdziesiątce – komedia Polska (1989); reż. Paweł Trzaska 00:05 Pałac mój widzę ogromny – reportaż 0:30 Pod Tatrami 0:45 Łodzianin – reportaż 1:05 Zakochaj się w Polsce (73): Gdański Teatr Szekspirowski

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.40 Jeźdźcy smoków (6) – serial animowa-

ny 8.10 Nowe szaty króla 2: Kronk – nowe wcielenie – film animowany USA (2005) 9.50 Gwiezdne wojny: Część 5 – Imperium kontratakuje – film s.f. USA (1980) 12.40 Karate Kid – film przygodowy USA/Chiny (2010) 15.40 W rytmie serca (17, 18) – serial obyczajowy Polska 17.50 Nasz nowy dom – reality show 18.50 Wydarzenia, sport – program informacyjny 19.30 Słoneczna stacja – magazyn 20.05 Zielona Góra – Stolica Polskiego Kabaretu 23.00 Lep na muchy – komedia kryminalna Niemcy/USA (2011) 1.00 Hitman – thriller Francja/USA (2007) 3.00 Tajemnice losu

tvn

5.15 Uwaga! – magazyn reporterów 5.40 Mango – telezakupy 7.55 Maja w ogrodzie 8.25 Akademia ogrodnika 8.30 Dzień Dobry Wakacje 11.00 Dorota inspiruje – reality show 12.00 Co za tydzień? – magazyn informacyjny 12.45 Alexander: Okropny, straszny, niezbyt dobry, bardzo zły dzień – komedia USA (2014) 14.30 Hobbit: Niezwykła podróż – film fantasy USA/Nowa Zelandia (2012) 18.00 Ugotowani – reality show 19.00 TVN Fakty, sport – program informacyjny 19.45 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Pearl Harbor – dramat USA (2001) 23.50 Star trek: W ciemność – film s.f. USA (2013) 2.25 Sekrety lekarzy – reality show 3.30 Uwaga! 3.50 Moc magii

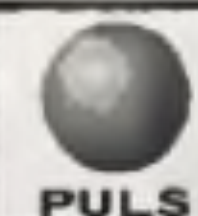
TVN 7

tvn

5.35 Ukryta prawda – serial paradokmalny 6.40 Mango – telezakupy 8.45 Magda M. (8) – serial obyczajowy 9.50 brzydula – serial obyczajowy 10.25 Columbo 7 (4-ost.) – serial kryminalny 12.30 Columbo (1) – serial kryminalny 14.10 Dziewczyny z drużyny 2 – komedia USA (2004) 16.00 Beethoven 3 – film familijny USA (2000) 18.10 Billy Madison – komedia USA (1995) 20.00 Zabójcza broń – film sensacyjny USA (1987) 22.20 Długi pocałunek na dobranoc – film sensacyjny USA (1996) 0.50 Lucyfer – serial kryminalny 1.50 Moc magii

TV 4

7.05 Jeźdźcy smoków – serial animowany USA 7.35 Turbo FAST – serial animowany USA 8.00 Tom i Jerry Show (18, 19) – serial animowany USA 8.50 Dzielnia mysz – serial animowany USA 9.20 Baśń o sześciu łabędziach – film familijny Niemcy (2012) 11.05 Galileo – program popularnonaukowy 12.05 Smok: Nistoria Bruce'a Lee – film biograficzny USA (1993) 14.35 Mecenasa Lena Barska (11, 12) – serial obyczajowy 16.50 Wielka draka w chińskiej dzielnicy – komedia fantasy USA (1986) 19.00 Galileo – program popularnonaukowy 20.00 Mściciel z Wall Street – film sensacyjny Kanada/USA (2013) 22.00 xXx – film sensacyjny USA (2013) 0.40 STOP Drogówka – magazyn policyjny 1.40 Anthony Bourdain: Bez rezerwacji 2 – serial dokumentalny

PULS

5.40 Hotel Zacisze 2 (4, 5) – serial komediowy Wielka Brytania 7.00 Skorpion (11, 12) – serial sensacyjny 8.50 Flash 2 – serial sensacyjny 9.45 Wojciech Cejrowski. Ziemia Święta (3–5) – serial dokumentalny 11.25 Ostatni smok – film przygodowy USA (1996) 13.30 Rumpelstiltskin – baśń filmowa Austria (2007) 15.15 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Dzielný krawczyk – baśń filmowa Niemcy (2008) 16.30 Bibliotekarz 2: Tajemnice kopalni króla Salomona – film przygodowy USA (2006) 18.25 Jumper – film przygodowy USA (2008) 20.00 Rycerze z Szanghaju – komedia USA/Wielka Brytania/Czechy (2003) 22.15 Szybcy i martwi – western USA/Japonia (1995) 1.10 Uwikłana 2 – serial kryminalny 1.05 Zobacz to!

BURSZTYN – ZŁOTO PÓŁNOCY

Przechadzając się brzegiem Morza Bałtyckiego, natknąć się można w piasku na błyszczące w słońcu niewielkie zwykłe brylki bursztynu. Ponad 40 milionów lat temu (w eocenie), na terenie gdzie dziś rozciąga się Morze Bałtyckie, istniał kontynent nazwany Fennoskandia, a część dzisiejszych ziem polskich pokrywało płytkie morze eoceńskie. W Fennoskandii panował ciepły i wilgotny klimat, który sprzyjał wzrostowi roślin cały rok. Kontynent porastał tzw. „las bursztynowy” w którym dominowały głównie drzewa iglaste: jodły, świerki, sosny, modrzewie, cyprysiki, tuje, ale też sekwoje, sośnie czy cedrzyńce, a nawet dęby i palmy.

Drzewa te żywicowały z wielką intensywnością, co było związane z dużym zanieczyszczeniem powietrza powstałym prawdopodobnie w wyniku wybuchów wulkanicznych. Żywica drzew „lasu bursztynowego” wypływała w miejscach uszkodzenia pni chroniąc je przed szkodliwymi działaniami atmosferycznymi i zastęgała w postaci tzw. nacieków zewnętrznych – kropli i sopli. Do spływającej po pniach żywicy dostawały się czasem kawałki roślin, owady, a nawet drobne zwierzęta, występujące na Ziemi w tamtych czasach (np. komary, pająki, wiję, jaszczurki). W powalonych pniach bursztynodajnych drzew tkwiła żywica, która dostając się do ziemi utworzyła pierwotne złoża bursztynu bałtyckiego, nazywanego w nauce sukcyntem.

Bursztyn jest pierwszym w historii kamieniem ozdobnym, który wykorzystywany był na skalę masową. Znali go między innymi starożytni Grecy, Etruskowie, Rzymianie i Egipcjanie. Dotarł też na Półwysep Arabski i do cywilizacji Dalekiego Wschodu. Z obszarów Półwyspu Peloponeskiego znanych jest ponad 3,5 tysiąca zabytków z elementami bursztynu. Są to przede wszystkim zabytki sztuki związanej z religią, a ściślej z kultem zmarłych. Natomiast bursztyn na Półwyspie Apenińskim potwierdzony jest u Etrusków, a więc kilka wieków przed naszą erą. Wzrost znaczenia bursztynu oraz rozwój handlu doprowadziły do powstania szlaku handlowego mającego swój początek w nadadriatyckiej Akwilei, a kończącego się nad Morzem Bałtyckim, zwanego szlakiem bursztynowym. Wymiana handlowa sprzyjała rozwojowi kultury na ziemiach polskich (znane są importy z terenów imperium Rzymskiego w postaci zapinek, naczyni tzw. „terra sigillata” czy metalowych). Nie dziwi zatem pojawianie się bursztynu w twórczości znanych historyków i pisarzy starożytnego Rzymu, m.in. u Pliniusza Starszego w „Historii Naturalnej” opi-

sującej wyprawę rzymskiego ekwity po bursztyn.

Od początku bursztyn towarzyszył kulturom zamieszkującym na terenach nadbałtyckich, przez co jest silnie osadzony w polskiej tradycji jubilerskiej. Bursztyn poprzez swoją barwę, zapach oraz niezwykle właściwości zdrowotne (kwas bursztynowy) przykuwał uwagę już w pradziejach. Na terenach nadbałtyckich bursztyn pozyskiwano w czasach neolitu (dokładniej między V a III tysiącleciem p.n.e.). Z tego okresu najczęstszymi znaleziskami są koliste i owalne zawieszki, rurkowate i cylindryczne paciorki, a także guzki i bryły z otworem w kształcie litery V. Popularne były także amulety w formie krążków z dziurką pośrodku. Wraz z biegiem czasu rosło zaciekanie bursztynem. W epoce brązu zaczęto łączyć kopaliny ze szklanymi i brązowymi elementami. W pierwszych wiekach naszej ery tereny nadbałtyckie stanowiły element szlaku bursztynowego, a ziemie obecnej Polski były terenem tranzytowym dla bursztynu na zachód i południe Europy. Kolejne lata przyniosły znaczący wzrost popularności tej kopaliny na Wschodzie. Z Polski przez Kijów czy Lwów bursztyn docierał do Turcji i Persji. Pod koniec XIX w. i na początku XX w. na terenach dzisiejszej Polski odnajdowano ukryte skarby z bursztynami i rzymskimi denarami (monetami), co potwierdza znaczenie bursztynu w starożytnym świecie. Największym archeologicznym znaleziskiem bursztynu, bo ważącym prawie 1800 kg może pochwalić się Wrocław-Partynice. Na terenie Nowej Huty największą ilość bursztynu odkryto w Krzesławicach. Oba znaleziska pochodzą z I w p.n.e.

Bursztyn, ta niezwykła skamielina fascynował ludzi od pradziejów, a co najważniejsze do dziś cieszy się nieustającym zainteresowaniem artystów i miłośników biżuterii.

Irena Wójcik

BIURO OGŁOSZEŃ

TEL. 12 643-44-33

TVP1

5:30 Teleszkapy 6:05 Elif 2 (294)
7:00 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2: Murat IV (157) 7:50 Agropogoda 8:00 Wiadomości 8:10 Pogoda poranna 8:15 Alarm! 8:35 Natura w Jedyńce: 24 godziny na Alasce: Raj niedźwiedzia grizli (2) 9:05 Ranczo 2 (15): Gmina to ja 10:05 Komisarz Alex 7 (80): Zakładniczka 11:05 Dr Quinn 6 (21/22) 12:00 Wiadomości 12:15 Agrobiznes 12:35 Agropogoda 12:45 BBC w Jedyńce: Szpiedzy wśród zwierząt 3. Przyjaźń 13:50 Elif 2 (295) 14:40 Opo-
le na bis – koncert 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Alarm! 15:35 Komisarz Alex (25): Niebieski wieloryb 16:05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2: Murat IV (158) 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:25 Kolarstwo: Tour de Pologne (3. etap: Chorzów–Zabrze) 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Alarm! 20:25 Sport 20:28 Tour de Pologne – kronika 20:30 Leśniczówka (12) 21:00 Rolnik szuka żony 4 (5) 22:00 Midnight Sun (2/8) (dozwolone od lat 16) 23:05 Bez tożsamości (4) 23:55 Czy świat oszalał?: Więzienie. Piekło na ziemi (1) – cykl dokumentalny Wielka Brytania (2016) 0:50 Rosa: Miłość pod górą – film obyczajowy Niemcy (2015); reż.: Hansjörg Thurn; wyk.: Alexandra Neldel, Sara Fazilat, Janek Rieke, Petra Kelling 2:35 Cudowne lato – film obyczajowy Polska 4:10 Notacje: Gabriel Turowski: Wielkie Misterium 4:25 Zakończenie dnia

TVP2

5:25 Koło fortuny (111) 6:00 Na dobre i na złe (689) 6:55 Coś dla Ciebie 7:20 Makłowicz w podróży: Korfu (134): Wyspa homerycka 07:55 Pytanie na śniadanie 11:00 Panorama 11:05 Pogoda Flesz 11:10 Pytanie na śniadanie extra (128) 11:25 Rodzinka.pl 10 (203): Daj żonie palec...! 11:55 Barwy szczęścia (1873) – serial obyczajowy TVP 12:30 Koło fortuny (112) – teleturniej 13:05 Cena miłości (9) – serial Turcja (2011) 13:50 Zmiennicy (10/15): Krzyk ciszy – serial TVP 14:55 Bake off. Ale ciacho! (10) (final) – widowisko 16:00 Koło fortuny (113) – teleturniej 16:35 Familiada (2432) – teleturniej 17:10 Czarna perła (52/67) – serial obyczajowy Turcja (2017) 18:00 Panorama 18:25 Pogoda 18:30 Sport Telegram 18:35 Rodzinka.pl 6 (131): Dziadkowie kontratakują – serial komediowy TVP 19:05 Wszystko przed nami (16) – telenowela TVP 19:35 Barwy szczęścia (1873) – serial obyczajowy TVP 20:10 Barwy szczęścia (1874) 20:45 Pułkownik Kwiatkowski – komediodramat Polska (1995); reż.: Kazimierz Kutz; wyk.: Marek Kondrat, Renata Danciewicz, Zbigniew Zamachowski, Adam Ferency, Artur Barciś 23:00 Zemsta o jasnych oczach (1/4) – serial Francja (2016); reż.: David Morley; wyk.: Laetitia Milot, Claire Borotra, Bernard Yerls, Gautry Lannick 0:50 Oficerowie (4/13): Nocny gość – serial kryminalny TVP (dozwolone od lat 16) 1:50 W kręgu miłości – film fabularny Belgia/Holandia (2012); reż.: Felix van Groenigen; wyk.: Johan Heldenbergh, Veerle Baetens, Nell Cattrysse, Geert Van Rampelberg, Nils De Caster (dozwolone od lat 16) 3:45 Zakończenie programu

TV POLONIA

6:20 Zakochaj się w Polsce (52): Swołowo – Europejska Wieś Dziedzictwa Kulturowego 6:50 Nad Niemnem 7:10 Mój zwierzynek (31) 7:25 Superkole ABC (71) 7:55 Pytanie na śniadanie 11:00 Panorama 11:05 Pogoda Flesz 11:10 Pytanie na śniadanie extra 11:25 Kulturalny PL (415) 12:20 Zasmakuj w Sienkiewiczach 12:50 Wiadomości 13:00 Krótka historia (209): Epoka Gierka 13:10 Rajskie klimaty (9)

13:45 Chichot losu (7/13): Krew nie woda 14:40 Teatr Telewizji: Pan Jowialski – spektakl teatralny Polska; reż.: Artur Żmijewski; wyk.: Adam Ferency, Anna Dymna, Danuta Stenka, Tomasz Kot, Joanna Kuberska, Fabian Kociencki, Krzysztof Szczepaniak, Mateusz Rusin, Krzysztof Globisz 16:10 Rezydencja (25) 16:40 Muzyczna scena Halo Polonia (6) 16:55 Superkole ABC (71) 17:20 Krótka historia (223): Helmut Kohl 17:30 Teleexpress 17:55 Niedziela z... twórczością Marka Nowakowskiego 18:40 Pod Tatrami 18:55 Rajskie klimaty (9) 19:25 Nad Niemnem 19:45 Dobranocka: Przygód kilka wróbla Cwirka (5/39): Jedynek 20:00 Wiadomości 20:30 Pogoda 20:35 Sport 20:40 Tour de Pologne – kronika 20:45 U Pana Boga w ogródku (9/12) 21:45 Polonia 24 22:10 Halo Polonia 23:05 Umrzeć za Warszawę (Powstanie Warszawskie) – film dokumentalny Polska/Francja (2013) 0:15 Rezydencja (25) 0:45 Wiadomości 19.30 (w tłumaczeniu na język angielski) 1:20 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6:00 Teleszkapy 6:30 Rączka gotuje: Marina Gliwice 6:50 Polska z Miodkiem (88): Łowicz, Łęczyca 7:00 Teleszkapy 7:31 Kronika dnia 7:45 Pogoda 7:50 Gość dnia 8:00 Bliżej polityki 8:15 Kronika sportowa sportowy 8:30 Kronika dnia 8:45 Muzealne opowieści (86) 8:48 Gość dnia 9:05 O!Polskie na żywo 10:15 Kamień, nożyce, papier: Fontanna Neptuna 10:25 Pogoda 10:30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10:45 Życie jest jak bana 11:15 Podróże z góralem (8) 11:25 Mój kanał 12:15 71 dni szczęścia 12:31 Kronika dnia 12:45 Muzealne opowieści (86) 12:48 Gość dnia 13:00 Turystyczna jazda 13:15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13:35 Agrobiznes 13:55 Agropogoda 14:00 Teleszkapy 14:30 Kronika dnia 14:48 Gość dnia 15:05 Agape 15:35 Tygodnik polityczny 16:00 Dla niesłyszących: Telekurier 16:25 Pogoda 16:30 Kryminalna siódemka 16:45 Dziennik regionów 17:00 Niedyplomatyczna gra 17:31 Kronika – zapowiedź 17:33 Raport pogodowy 17:37 Pogoda 17:39 Muzealne opowieści (86) 17:41 Parafia z sercem 18:05 Jedź bezpiecznie (707) 18:14 Sabalowe Bajania 2017 – strój góralski 18:25 Pogoda 18:30 Kronika 18:50 Raport pogodowy 18:52 Pogoda 18:56 Tematy dnia 19:05 Podróże z góralem 5 (9) 19:15 Niedziennik (11) 19:26 Magazyn medyczny 19:45 Na rynku pracy 19:55 Pogoda 20:00 Tygodnik polityczny 20:30 Niedyplomatyczna gra 21:03 Kronika 21:13 Raport pogodowy 21:16 Pogoda 21:19 Gość dnia 21:35 Agape 22:00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22:20 Echa dnia 22:40 Pogoda 22:45 Kryminalna siódemka 23:05 Dla niesłyszących: Telekurier 23:35 Na całe życie 0:05 Niedyplomatyczna gra 0:40 Agape

POLSAT

6:00 Nowy dzień z Polsat News 7.45 Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska 8.45 Malanowski i partnerzy (582, 583) – serial fabularno-dokumentalny 9.45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11.45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12.45 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13.45 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport 16.15 Interwencja – magazyn reportażowy 16.35 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska 20.05 Hitman – thriller Francja/USA (2007) 22.00 W cywilu 2 – film sensacyjny USA (2009) 0.10 G.I. Joe: Odwet – film

sensacyjny USA (2013) 2.40 Tajemnice losu

tvn

6.10 Mango 7.25 Agent – Gwiazdy – reality show 8.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 9.30 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 10.30 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 11.30 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny 12.30 19+ (248, 249) – serial paradokumentalny 13.30 W-11 – Wydział Śledczy (979, 980) – serial fabularno-dokumentalny 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Projekt Lady – reality show Polska 22.30 Sekrety lekarzy (12-ost.) – reality show 23.30 Wydział pościgowy – film sensacyjny USA (1998) 2.10 Co za tydzień 2.55 Czysty geniusz – serial medyczny 3.50 Moc magii

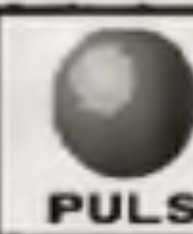
TVN 7

6.10 Szpital – serial paradokumentalny Polska 7.05 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 8.05 Brzydula (7, 8) – serial obyczajowy 9.15 Magda M. – serial obyczajowy Polska 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska 14.55 Szpital – serial paradokumentalny Polska 15.55 Zaklinaczka duchów 5 – serial fantasy USA 16.50 Dr House 4 – serial obyczajowy USA 17.50 Brzydula (9, 10) – serial obyczajowy 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Wszystko stracone – dramat USA (2013) 22.15 Oko za oko – dramat sensacyjny USA (1996) 0.25 American Horror Story (1) – serial grozy 1.40 Moc magii

TV 4

6.00 Spadkobiercy 7.05 Kacper: Szkoła postrachu (20, 21) – serial animowany 8.00 Drużyna A – serial sensacyjny USA 9.00 Detektyw Monk – serial sensacyjny 10.00 Na patrolu (23, 24) – serial obyczajowy Meksyk 11.00 Drużyna A – serial sensacyjny 12.00 Detektyw Monk – serial sensacyjny 13.00 Detektywi w akcji – serial fabularny Polska 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Esmeralda (77-79) – serial obyczajowy Meksyk 18.00 Policjantki i policjanci (409, 410) – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny 21.00 Śmierć na 1000 sposobów (7, 8) – serial dok. 22.00 Galileo (676, 677) – program popularnonaukowy 0.00 Enigma – film sensacyjny USA/Wielka Brytania/Niemcy/Holandia (2001) 3.30 Zagadkowe zgony – serial dokumentalny 3.00 Interwencja

PULS

4.40 Kontrakt na miłość – telenowela 7.05 Dziesięć przykazań – serial kostiumowy 8.00 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 9.00 Gliniarz i prokurator 2 (3, 4) – serial kryminalny 11.00 Kobra – oddział specjalny (1, 2) – serial sensacyjny 13.00 Agenci NCIS: Los Angeles 8 (3, 4) – serial sensacyjny 14.55 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 15.55 Kobra – oddział specjalny (3, 4) – serial sensacyjny 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (13, 14) – serial obyczajowy 20.00 Jumper – film przygodowy USA (2008) 21.30 Człowiek pies – dramat sensacyjny Francja/USA/Wielka Brytania (2005) 23.30 Magnum P.I. 7 (14, 15) – serial kryminalny 1.45 Zobacz to!

Nasze miasto

CIERPLIWOŚĆ POLICJI

W telewizyjnych relacjach z ostatnich demonstracji pod Sejmem i przed Pałacem Prezydenckim mogliśmy oglądać niebywałą furję części demonstrantów oraz spokój i opanowanie policjantów, chroniących publiczne budynki. Trzeba podziwiać policjantki i policjantów, na których wydzierali się nieprzytomni z nienawiści KO-Dziarze, popychając ich, potracając, plując, a nawet używając rozpylacza z gazem. Policja w Stanach Zjednoczonych, we Francji, czy w Niemczech spałowałaby takich awanturników, potraktowała ich wodą z armatek wodnych, a nawet gumowymi kulami. Polska policja zachowała stoicki spokój, chociaż trzeba pamiętać, że każda cierpliwość ma jakieś granice i wcale nie należy się dziwić, gdy któregoś dnia ta cierpliwość się skończy.

Oburzające jest także zachęcanie do awantur przez posłów opozycji, którzy liczą na to, że uliczne rozruchy zmienią wynik demokratycznych wyborów. Zachęcanie do wandalizmu, do niszczenia elewacji budynków, do pisania wulgarnych hasł i niszczenia mienia publicznego, tak jak zachęcanie do atakowania policjantów, powinno być surowo karane. Posłowie jednak kryją się za immunitetem i pozwalają sobie nawet na wwożenie na teren Sejmu politycznych rozrabiaczy w bagażniku poselskiego samochodu. To z jednej strony karygodne, a z drugiej jednak komiczne i trudno się dziwić, że opozycja bardziej się ośmiesza, niż zyskuje zwolenników. To tak, jak uczestnicząca demonstracji pod Pałacem Prezydenckim, która położyła się na chodniku i tłukła rękami i nogami w ziemię ze złości – zupełnie jak małe dziecko, kiedy zabierze się mu zabawki. Wyglępy i agresja na demonstracjach odstrasza nawet tych, którzy sympatyzują z opozycją i trudno się dziwić, że demonstrantów ze świeczkami albo z egzemplarzami konstytucji (które nawet nie czytali) jest coraz mniej. Najpierw obiecywano milion demonstrantów, potem sto tysięcy, a teraz jak przychodzi tysiąc, to opozycja jest zachwycona, że jeszcze ktoś odpowiada na jej wezwania. Inna rzecz, że ci co przychodzą, mają poczucie przegranej i zachowują się coraz bardziej agresywnie.

Nie popisują się też dziennikarze opozycyjnych mediów, a do takich należy przede wszystkim TVN, którzy fałszywie relacjonują demonstracje. Po pierwsze bardzo się wysilają, żeby zrobić wrażenie, że demonstrantów jest więcej niż w rzeczywistości, po drugie usiłują wmówić telewizyjnej publiczności, że to policja zachowuje się agresywnie. Media, które nie tylko kłamią, ale też zachęcają do agresji, pochwalają wandalizm i promują wulgarnie hasła, nie powinny korzystać z koncesji. Często się zdarza, że na antyrządowych demonstracjach jest więcej dziennikarzy z wrogich rządowi mediów, niż samych demonstrantów. To tym bardziej skandaliczne, że opozycja nie przedstawia żadnych alternatywnych rozwiązań, nie proponuje niczego zwykłym obywatelom, a walczy tylko o swoje stołki, tak jak w przypadku reformy skorumpowanego sądownictwa.

Na szczęście nie nie wskazuje na to, żeby słabnącej opozycji udało się wywołać zamieszki albo doprowadzić do ulicznych starć demonstrantów z policją. Na to opozycja ma po prostu za słabe poparcie. I nie nie wskazuje na to, żeby zdobyła większe, skoro poprzestaje na ulicznych awanturach i donoszeniu na Polskę za granicą. A tego Polacy szczególnie nie lubią. Donosiciele powinni zostać ukarani przede wszystkim tym, że w przyszłych wyborach dostaną tyle głosów ile osób jeszcze przychodzi na antypaństwowe demonstracje.

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

DEMOGRAFIA I IMGRANCI

Jak nas poinformował Główny Urząd Statystyczny w pierwszym półroczu 2018 roku ubyło ponad 21 tysięcy Polaków. Wynika to z mniejszej liczby urodzin noworodków w tym czasie i 6 tysięcy w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego. Drugie negatywne zjawisko to większa liczba zgonów w tym półroczu o 4,2 tysiąca, niż rok temu. W efekcie w pierwszym półroczu 2018 roku Polska zmniejszyła się o te 21 tysięcy obywateli.

Skąd takie negatywne zjawiska? Najprawdopodobniej większa liczba zgonów to efekt coraz gorzej funkcjonującej służby zdrowia. Coraz trudniejszy dostęp do lekarza owocuje większą śmiertelnością Polaków. Natomiast zastanawia spadek liczby urodzin w sytuacji, gdy rządzący chwalą się polityką prorodziną, a nie przynosi ona spodziewanych efektów. Słynne 500 plus, po chwilowym zwiększeniu przyrostu naturalnego, nie jest w stanie zmienić brutalnej rzeczywistości demograficznej w naszym kraju. Same obficie rzucane pieniądze nie są w stanie doprowadzić do zwiększenia dzietności. Negatywny trend demograficzny w Polsce trwający od lat osiemdziesiątych nie może być zmieniony nawet furą pieniędzy dawanych rodzicom noworodków. Po prostu nie ma obecnie tylu młodych kobiet, które mogłyby zostać matkami.

Ponadto nie wystarczy dać młodym rodzicom samych pieniędzy, bez mądrej polityki prorodzinnej, godzącej obowiązki rodzinne z zawodowymi. Ze złobków w Polsce korzysta tylko 16,6 proc. dzieci, a do przedszkoli nadal nie uczęszcza wielu młodych Polaków. Chociaż nie brakuje miejsc w tych placówkach. Czego przykładem jest Kraków, gdzie władze samorządowe w pełni zabezpieczają oczekiwania młodych rodziców w przyjęciu do przedszkoli. Trzeba zmienić mentalność młodych rodziców, a to nie jest takie łatwe. W efekcie 500+ nie tylko nie przynosi nam efektu w postaci zwiększania urodzin, a jedynie zmniejsza aktywność zawodową, głównie kobiet.

W tej sytuacji bezrobocie staje się po mału mitem, nie mającym odzwierciedlenia w rzeczywistości. Wręcz odwrotnie, coraz bardziej brakuje nam rąk do pracy. Szczególnie jest to widoczne w dużych miastach, takich jak Kraków. Coraz częściej na łamach „Głosu” zaczynają się pojawiać ogłoszenia firm, które poszukują pracowników.

W tej sytuacji powinniśmy otwierać się na imigrantów, a nie straszyć nimi, jak to czynią od lat obecnie sprawujący władzę. Chyba ta prawda wreszcie dotarła do rządzących, którzy chcą przeznaczyć w latach 2018–2025 blisko 3 miliardy złotych na nową politykę migracyjną. Rząd zaczyna wprowadzać zmiany mające ułatwić zatrudnianie cudzoziemców. Wśród nich jest rozporządzenie ministra pracy, które z dniem 1 lipca br. rozszerzyło do 283 wykaz zawodów zwolnionych z tzw. testu rynku pracy. Chodzi tu o nie zmuszanie pracodawców do sprawdzania w urzędach pracy, czy na dane stanowisko nie ma chętnych do pracy Polaków lub obywateli UE. Rząd również rozważa poszerzenie listy państw objętych uproszczoną procedurą zatrudniania cudzoziemców. Być może na tej liście pojawią się dalekie Filipiny i Indie, czy Wietnam, który od dawna zasila nasz rynek pracy.

Wreszcie zaczyna wracać rozum rządzącym, którzy zamiast głosić hasła „imigrantów ekonomicznych nie wpuścimy” zaczynają wprowadzać prawne ułatwienia skracające biurokratyczną mękę związaną z uzyskaniem pozwolenia na pracę cudzoziemców i wydłużając czas ich ważności. Miejmy nadzieję, że zapoczątkowana nowa polityka migracyjna stanie się faktem. Oby to salto mortale rządu PiS było konsekwentne i zaowocowało także zmianą wrogiej propagandy prowadzonej wobec cudzoziemców, bo za bardzo nie mamy wyboru jeśli chcemy dalej rozwijać ekonomicznie swoje państwo.

ŚLAWOMIR PIETRZYK

TVP1

5:30 Teleszkapy 6:05 Elif 2 (295)
6:55 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2: Murat IV (158) 7:50 Agropogoda – magazyn 8:00 Wiadomości 8:10 Pogoda poranna 8:15 Alarm! – magazyn 8:35 Natura w Jedyńce: 24 godziny we Wschodnich Indiach (1) – serial Nowa Zelandia (2015) 9:05 Ranczo 2 (16): Lokalna rewolucja – serial obyczajowy TVP 10:05 Komisarz Alex 7 (81): Handlarz dziećmi – serial kryminalny TVP 11:05 Dr Quinn 6 (22, ost.) – serial obyczajowy USA (1997) 12:00 Wiadomości 12:15 Agrobiznes 12:35 Agropogoda – magazyn 12:45 Natura w Jedyńce: Odwieczne wędrówki słońca (1) – serial dokumentalny Francja (2015) 13:50 Elif 2 (296) – serial Turcja (2014) 14:40 Kolarstwo: Tour de Pologne (4. etap: Jaworzno–Szczyrk) 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:25 Polski grill (2) – magazyn 17:55 Korona królów (51) – telenowela historyczna TVP 18:25 Korona królów (52) 18:50 Jeden z dziesięciu (7/104) – telenowela 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Alarm! – magazyn 20:25 Sport 20:28 Tour de Pologne – kronika 20:30 Leśniczówka (13) 21:00 Rolnik szuka żony 4 (6) – reality show 22:00 Midnight Sun (3/8) – serial kryminalny Szwecja/Francja (2016) (dzwolone od lat 16) 23:05 S.W.A.T. – Jednostka specjalna (16) – serial USA (2017) 23:55 Magazyn kryminalny 997 – magazyn (dzwolone od lat 16) 0:45 Gwardia (2) – serial Ukraina (2015) 1:35 Piłka nożna: International Champions Cup – skróty 2:00 Piłka nożna: International Champions Cup: Real Madryt–AS Roma 4:05 Zaginiona (6/7): Śledztwo – serial TVP 5:05 Notacje: Andrzej Waksmański: Czas wielkiej próby 5:20 Zakończenie dnia

TVP2

5:25 Koło fortuny (114) – teleturniej 6:00 Na dobre i na złe (690): Obrona przez atak 7:00 Prawosławny ordynariat wojskowy – reportaż 7:20 Makłowicz w podróży: Korfu (135): Wyspa bukoliczna 7:55 Pytanie na śniadanie 11:00 Panorama 11:05 Pogoda Flesz 11:10 Pytanie na śniadanie extra (129) 11:25 Rodzinka.pl 10 (204): Lepiej dobrze żyć z teściową – serial komediowy TVP 11:55 Barwy szczęścia (1874) – serial obyczajowy TVP 12:30 Koło fortuny (115) – teleturniej 13:05 Cena miłości (10) – serial Turcja (2011) 13:55 Zmiennicy (11/15): Antycypacja – serial TVP 14:55 Bake off. Ale ciacho! (1) – widowisko 16:00 Koło fortuny (116) – teleturniej 16:35 Familia-da (2433) – teleturniej 17:10 Czarna Perła (53/67) – serial obyczajowy Turcja (2017) 18:00 Panorama 18:25 Pogoda 18:30 Sport Telegram 18:35 ME Lekkoatletyka (studio) 18:40 ME Lekkoatletyka 20:10 Barwy szczęścia (1875) – serial obyczajowy TVP 20:45 ME Lekkoatletyka 22:15 6 kul – film akcji USA (2012); reż.: Ernie Barbarash; wyk.: Jean-Claude Van Damme, Joe Flanigan, Charlotte Beaumont, Uriel Emil Pollack (dzwolone od lat 16) 0:20 Pułkownik Kwiatkowski – komediodramat Polska 2:35 Tutanchamon (3/6) – serial Kanada (2015) 3:30 Tutanchamon (4/6) 4:25 Paradoxs (1): Czat – serial kryminalny TVP; reż.: Greg Zgliński; wyk.: Bogusław Linda, Anna Grycewicz, Cezary Łukasiewicz, Arkadiusz Jakubik, Witold Dębicki, Jakub Dmochowski, Ewa Skibińska, Gabriela Muskała, Sebastian Pawlak, Mariusz Ostrowski 5:10 Zakończenie programu

TV POLONIA

6:00 Koncert dla Ryśka Riedla – Rawa Blues Festival 2014 7:05 Pożyteczni.pl 7:35 Margolcia i Miś zapraszają dziś (145): Papierowy pajacyk 7:55 Pytanie na śniadanie 11:00 Pano-

rama 11:05 Pogoda Flesz 11:10 Pytanie na śniadanie extra 11:25 Polonia 24 11:50 Halo Polonia 12:50 Wiadomości 13:00 Krótka historia (223): Helmut Kohl 13:10 Rajskie klimaty (10) 13:45 Przedwiośnie (3/6): Przyjaciele 14:40 Umrzeć za Warszawę (Powstanie Warszawskie) 15:40 Muzyka serca: Enter 2018 15:55 Rezydencja (26) 16:25 Tańczący z naturą 2: Z kozicą na szlaku 16:55 Margolcia i Miś zapraszają dziś (145): Papierowy pajacyk 17:10 Mój zwierzyniec (31) 17:20 Krótka historia (224): Stanisław Wojciechowski 17:30 Teleexpress 17:55 Podróże z historią 4 (40): Żuławska depresja 18:25 wojsko-polskie.pl 18:55 Rajskie klimaty (10) 19:25 Magazyn z Wysp (38) 19:45 Dobranocka: Miś Uszatek: Pilna wiadomość 20:00 Wiadomości 20:30 Pogoda 20:35 Sport 20:40 Tour de Pologne – kronika 20:45 Ojciec Mateusz 15 (189): Przemiana 21:45 Polonia 24 22:10 Halo Polonia 23:05 Między prawdą a wyobraźnią 0:15 Rezydencja (26) – telenowela TVP 0:45 Wiadomości 19:30 (w tłumaczeniu na język angielski) 1:20 Powtórki programów

TELEWIZJA
KRAKÓW

6:00 Teleszkapy 6:30 Pożyteczni.pl 6:50 Listy do PRL-u: Rajstopy z niedowagą 7:00 Teleszkapy 7:31 Kronika dnia 7:45 Pogoda 7:55 Gość dnia 8:05 Parafia z sercem 8:30 Kronika dnia 8:45 Muzealne opowieści (43) 8:48 Gość dnia 9:05 Ostoja 9:50 Było, nie minęło 10:15 Pod Tatrami 10:25 Pogoda 10:30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10:45 Rączka gotuje 11:15 Informator medyczny 11:25 Kryptonim Inspirator 12:31 Kronika dnia 12:45 Muzealne opowieści (43) 12:48 Gość dnia 13:00 Małopolska na rowery (9) 13:15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13:35 Agrobiznes 13:55 Agropogoda 14:00 Teleszkapy 14:30 Kronika dnia 14:48 Gość dnia 15:05 Było, nie minęło 15:35 Dla niesłyszących: Spotkania w świetle ciszy 16:00 Dla niesłyszących: Telekurier 16:25 Pogoda 16:30 Kryminalna siódemka 16:45 Dziennik regionów 17:00 Pożyteczni.pl 17:31 Kronika – zapowiedź 17:33 Raport pogodowy 17:37 Pogoda 17:38 Muzealne opowieści (43) 17:41 Niecodziennik (11) 17:55 Podróże z górami 5 (9) 18:05 Na rynku pracy 18:15 Niepodległa nieodległa 18:25 Pogoda 18:30 Kronika 18:49 Raport pogodowy 18:51 Pogoda 18:54 Tematy dnia 19:05 FilMOTEKA Małopolska: Oczyszczyć niebo 19:45 Zdrowa rodzina dzień zaczyna (4) 19:57 Pogoda 20:00 Dla niesłyszących: Spotkania w świetle ciszy 20:30 Pożyteczni.pl 21:03 Kronika 21:13 Raport pogodowy 21:16 Pogoda 21:19 Gość dnia 21:35 Było, nie minęło 22:00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22:20 Echa dnia 22:40 Pogoda 22:45 Kryminalna siódemka 23:05 Dla niesłyszących: Telekurier 23:35 Kryptonim Inspirator 0:40 Było, nie minęło 1:20 Antenowe remanenty

POLSAT

5:00 Disco gramy – program muzyczny 6:00 Nowy dzień z Polsat News – magazyn 7:45 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 8:45 Malanowski i partnerzy (584, 585) – serial fabularno-dokumentalny 9:45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10:45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11:45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12:45 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13:45 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14:45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia, sport 16:15 Interwencja – magazyn reporterów 16:35 Gliniarze – serial paradokumentalny 17:40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18:50 Wydarzenia, sport 19:30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20:05 G.I. Joe: Odwet – film sensacyjny USA (2013) 22:40 Wyścig z czasem – thrill-

ler USA (2003) 0.55 Złap mnie, jeśli potrafisz – komedia kryminalna USA (2002) 3.55 Tajemnice losu

tvn

6.50 W-11 – Wydział Śledczy (979, 980) – serial fabularno-dokumentalny 8.20 Doradca smaku – magazyn kulinarny 8.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 9.30 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 10.30 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 11.30 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 12.30 19+ (250, 251) – serial paradokumentalny Polska 13.30 W-11 – Wydział Śledczy (981, 982) – serial fabularno-dokumentalny 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! – magazyn reporterów 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Listopadowy człowiek – film sensacyjny USA (2014) 23.45 Kuba Wojewódzki – talk-show 0.45 Niewierni – serial obyczajowy 1.45 Mroczne zagadki Los Angeles 3

TVN 7

tvn

6.10 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 7.05 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 8.05 Brzydula (9, 10) – serial komediowy 9.15 Magda M. – serial obyczajowy Polska 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 15.55 Zaklinaczka duchów 5 – serial fantasy 16.50 Dr House 4 – serial obyczajowy 17.50 Brzydula (11, 12) – serial komediowy 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Długi pocałunek na dobranoc – film sensacyjny USA (1996) 22.35 Monachium – dramat polityczny USA (2005) 1.55 Masters of Sex 2 – serial obyczajowy 3.15 Moc magii

TV 4

7.05 Kacper: Szkoła postrachu (21, 22) – serial animowany 8.00 Drużyna A – serial sensacyjny 9.00 Detektyw Monk – serial sensacyjny 10.00 Na patrolu (25, 26) – serial obyczajowy 11.00 Drużyna A – serial sensacyjny 12.00 Detektyw Monk – serial sensacyjny 13.00 Detektywi w akcji – serial fabularny 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Esmeralda (80–82) – serial obyczajowy Meksyk 18.00 Policjantki i policjanci (410, 411) – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny Wydział Kryminalny – serial kryminalny 21.00 Larwa – horror Niemcy/USA (2005) 23.00 Człowiek-rekin – horror s.f. Aruba/USA/Niemcy (2005) 0.55 STOP Drogówka – magazyn policyjny 1.55 Tak czy nie?

PULS

7.00 Dziesięć przykazań – serial kostiumowy 8.00 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 9.00 Gliniarz i prokurator 2 (4, 5) – serial kryminalny 11.00 Kobra – oddział specjalny (3, 4) – serial sensacyjny 13.00 Agenci NCIS: Los Angeles 8 (4, 5) – serial sensacyjny 14.55 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy 15.55 Kobra – oddział specjalny (5, 6) – serial sensacyjny 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (15, 16) – serial obyczajowy 20.00 Legionista – film przygodowy USA (1998) 22.00 Szybcy i martwi – western USA/Japonia (1995) 0.10 Magnum P.I. (16, 17) – serial kryminalny 2.10 Zobacz to!

Zapiski Jakuba Klenia

NAD WISŁĄ W ŁĘGU

Na początku lipca, wraz z Andrzejem i Leszkiem wybrałem się nad Wisłę w okolicach Łęgu. Każdy z nas miał tylko wolne przedpołudnie, więc w grę nie wchodził dalszy wyjazd. Dlatego umówiliśmy się, że pojedziemy stosunkowo blisko i zobaczymy – a nuż okaże się, że taki krótki wypad również może przynieść sporo wrażeń.

Miejsce, do którego dotarliśmy robiło dobre wrażenie. Po zjechaniu z wału dotarliśmy nad rzekę. W pobliżu kilka drzew dających cień. Ślady faszynowo-kamiennych główek i spowolnienia nurtu pomiędzy nimi pozwalały na zarzucenie klasycznych gruntówek z sygnalizacyjnymi bombkami przy kijach. Wygodne dojście do wody też było ewidentnym plusem tego łowiska.

Będąc w tym miejscu po raz pierwszy, a w konsekwencji zamierzając łowić bez uprzedniego nęcenia, wybraliśmy najbardziej uniwersalne przynęty – białe robaki i czerwone dendrobeny. Każdy z nas zarzucił po dwie przepisowe gruntówki i pozostało jedynie czekać na branie. Była siódma rano. Na niebie ani jednej chmurki, a ledwo wyczuwalne powiewy północnego wiatru sprawiały, że pomimo wyraźnego ciepła, było rześko. – Jak w raj – stwierdził Leszek. – A w raj ryby biorą? – zapytał go Andrzej.

(dokończenie za tydzień)

JAKUB KLEN

Za kierownicą

„WADZA” WIE LEPIEJ...

„Wadza”, a zwłaszcza obecnie nami rządzący, wszystko wiedzą lepiej niż zwykli obywatele, zatem nie należy się dziwić, iż radni największych polskich miast zostali ubezwłasnowolnieni przez „wadzę”. Tak się bowiem złożyło, że na kilkanaście tygodni przed wyborami samorządowymi posłowie wzięli się za uchwalanie wysokości opłat parkingowych w miastach liczących powyżej 100 000 mieszkańców. To prawda, że czas był najwyższy, bo owe opłaty nie były zmieniane od początku XXI wieku i mogły wynosić maksymalnie 3 zł za godzinę postoju. Wtedy, kiedy ustalano opłaty, oparto się na cenie litra benzyny i dzisiaj o tym już mało kto pamięta. Zatem dzisiaj opłata maksymalna w centrach miast o dużej liczbie mieszkańców winna wynosić 5 zł za godzinę. Obecnie nami rządzący postanowili teraz uzależnić opłatę od wyznaczonej centralnie płacy minimalnej i posłowie maksymalną stawkę ustanowili na granicy 9,50 zł za godzinę.

Nie martwcie się jednak drodzy kierowcy. Nie od razu będzie tak drogo i na pewno nie wszędzie. Po pierwsze, jak suweren biorący udział w wyborach będzie posłuszny, zagłosuje w jedyny słuszny sposób i wybierze kogo trzeba, to może w tych miastach stawka nie będzie aż tak wysoka. Po drugie, obecna „wadza” jest litościwa dla suwerena i tzw. vacatio legis ustanowiła na 12 miesięcy. Jeżeli więc miłośniczowie nam panujący prezydent RP Andrzej Duda podpisze ustawę powiedzmy w sierpniu albo wrześniu br. to dopiero za rok trzeba będzie zmieniać oprogramowanie automatów pobierających opłaty w miastach. Rok ulgi, a potem już po kieszeni kierowców.

Na co pójdą pieniądze z podwyższonych opłat za parkowanie w centrach miast. Wiceminister infrastruktury Witold Słowik zakłaskał cicho w mediach, że przeznaczone zostaną na walkę ze smogiem, czyli budowę dróg rowerowych i poprawę komunikacji miejskiej. Czyli zgodnie z zasadą – zabieramy jednym, dajemy innym – jaka stosowana jest obecnie powszechnie.

Tymczasem znawcy tematu twierdzą, że to nie jest takie proste. Jeżeli opłata parkingowa w centrach miast powyżej 100 000 mieszkańców wzrosłaby tylko do 5 zł za godzinę, to na rowery przesiadłoby się 9 proc. kierowców, a do komunikacji miejskiej kolejne 12 proc. tych, którzy dojeżdżają do pracy w centrum samochodem. Natomiast 38 proc. zostawiłoby swój pojazd poza strefą płatnego parkowania, co na przykładzie Krakowa zablokowałoby uliczki wokół płatnej strefy.

Ale najbardziej mi żal prezydenta RP dra Andrzeja Dudy. Przyzwyczajony był do tej pory, że posłowie o godz. 2.24 uchwalali ustawę, o godz. 2.37 prezydent ją podpisywał, a o 6 rano dostępny był już „Dziennik Ustaw” z prawem przyjętym w ciągu nocy. Teraz zaś w przypadku opłat parkingowych czas do wejścia ustawy w życie wyniesie aż rok. Nie wiem, jak to prezydent Duda przeżyje.

WOJCIECH MACHNICKI

TV P1

5:30 Telezakupy 6:05 Elif 2 (296)
7:00 Mosty Ameryki. Historia Rudolfa
Modrzejewskiego (1) 7:50 Agropogo-
da 8:00 Wiadomości 8:10 Pogoda po-
ranna 8:10 Alarm! 8:35 Natura w Je-
dyncie: 24 godziny we Wschodnich In-
diach (2) 9:05 Ranczo 2 (17): Honor
parafii 10:05 Komisarz Alex 7 (82):
Morderczy test 11:05 Zaklinacz koni
(1) 12:00 Wiadomości 12:15 Agrobiz-
nes 12:35 Agropogoda 12:45 Natura w
Jedyncie: Odwieczne wędrówki słoń-
ni (2) 13:40 Fundusze Europejskie – jak
to działa? (7) 13:50 Elif 2 (297) 14:45
Kolarstwo: Tour de Pologne (5. etap:
kopalnia soli „Wieliczka”–Bielsko-Bia-
ła) 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda
17:25 Polski grill (3) 17:55 Korona
królów (53) 18:25 Korona królów (54)
18:50 Jeden z dziesięciu (8/104) 19:30
Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10
Alarm! 20:25 Sport 20:28 Tour de Po-
logne 20:30 Leśniczówka (14) 21:00
Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy –
Berlin (dz. 2) 22:10 Korzenie (4/8) (do-
zwolone od lat 16) 23:05 S.W.A.T.
23:55 Groźny. Czeczeński tygrys Puti-
na 1:00 Życie za życie. Maksymilian
Kolbe – dramat Polska/Niemcy
(1990); reż.: Krzysztof Zanussi;
wyk.: Christopher Waltz, Artur Bar-
ciś, Gustaw Lutkiewicz, Krzysztof
Zalewski, Andrzej Szczepkowski,
Krzysztof Kowalewski, Jerzy Stuhr,
Franciszek Pieczka 2:40 Kramarz –
film obyczajowy Polska (1990); reż.:
Andrzej Barański 4:20 Notacje: Alek-
sander Markowski: W stronę światła –
cykl dokumentalny 4:35 Zakończenie
dnia

TV P2

5:20 Koło fortuny (117) 6:00 Na do-
bre i na złe (691): Powiedz prawdę
6:55 Pozyteczni.pl 7:20 Makłowicz w
podróży: Wyspy Kanaryjskie (147):
Teneryfa: W cieniu Teide 7:55 Pytanie
na śniadanie 11:00 Panorama 11:05 Po-
goda Flesz 11:10 Pytanie na śniadanie
extra (130) 11:25 Rodzinka.pl 10 (205):
Pogadajmy o facetach 11:55 Barwy
szczęścia (1875) 12:30 Koło fortuny
(118) 13:05 Cena miłości (11) 13:55
Zmiennicy (12/15): Obywatel Monte
Christo 14:55 Bake off. Ale ciacho! (2)
16:00 Koło fortuny (119) 16:35 Fami-
liada (2434) 17:10 Czarna Perła (54/67)
18:00 Panorama 18:25 Pogoda 18:30
Sport Telegram 18:35 Rodzinka.pl 6
(132): Powrót 19:05 Lekkoatletyka:
Mistrzostwa Europy: Berlin (dz. 2)
20:10 Barwy szczęścia (1876) 20:50
Kino relaks: Męska rzecz – komedia
USA (2003); reż.: Chris Koch; wyk.:
Jason Lee, Julia Stiles, Selma Blair,
James Brolin (dozwolone od lat 16)
22:40 6 kul – film akcji USA (2012);
reż.: Ernie Barbaracki; wyk.: Jean-
Claude Van Damme, Joe Flanigan,
Charlotte Beaumont, Uriel Emil Pol-
lack (dozwolone od lat 16) 0:45 Ze-
msta o jasnym oczach (1/4) – serial
Francja (2016); reż.: David Morley;
wyk.: Latitia Milot, Claire Borotra
2:40 Głina (20/25) (dozwolone od lat
16) 3:35 Głina (21/25) (dozwolone od
lat 16) 4:30 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6:10 Czas honoru (15): Na Serbii
7:00 Prawosławny ordynariat wojsko-
wy 7:25 W Krainie Baśni (13): Czer-
wone ciemki 7:55 Pytanie na śniada-
nie 11:00 Panorama 11:05 Pogoda
Flesz 11:10 Pytanie na śniadanie extra
11:25 Polonia 24 11:50 Halo Polonia
12:50 Wiadomości 13:00 Krótka histo-
ria (224): Stanisław Wojciechowski
13:10 Rajske klimaty (11) 13:45 U
Pana Boga w ogródku (9/12) 14:35
Między prawdą a wyobraźnią 15:35
Muzyczna scena Halo Polonia (17)
15:55 Rezydencja (27) 16:25 Mundial
Oczami Polaków (3): Petersburg 16:55

W Krainie Baśni (13): Czerwone ci-
emki 17:20 Krótka historia (227):
Thomas Jefferson 17:30 Teleexpress
17:55 Studio Raban 18:25 Wschód
18:55 Rajske klimaty (11) 19:25 Wil-
noteka 19:45 Dobranocka: Bajka o baj-
kach: O rybaku i złotej rybce 20:00
Wiadomości 20:30 Pogoda 20:35 Sport
20:40 Tour de Pologne – kronika 20:45
Strażacy 2 (19): Ojciec i syn 21:45 Po-
lonia 24 22:10 Halo Polonia 23:05 Szal-
om na Szerokiej – koncert finałowy
(Festiwal Kultury Żydowskiej w Kra-
kowie 2018) (2) 0:15 Rezydencja (27)
0:45 Wiadomości 19.30 (w tłumaczeniu
na język angielski) 1:20 Powtórki pro-
gramów

TELEWIZJA KRAKÓW

6:00 Telezakupy 6:30 Przecież tu jest
wszystko... 6:50 Polska z Miodkiem
(89): Oleśnica, Olesno 7:00 Telezaku-
py 7:31 Kronika dnia 7:45 Pogoda
7:55 Gość dnia 8:05 Jedź bezpiecznie
(707) 8:15 Magazyn medyczny 8:30
Kronika dnia 8:45 Muzealne opowieści
(89) 8:48 Gość dnia 9:05 Głos regio-
nów 10:00 Chromosom dwudziesty
pierwszy 10:15 Kamień, nożyce, pa-
pier: Muzeum zabawek 10:25 Pogoda
10:30 Dla niesłyszących: Co niesie
dzień 10:45 Inny 11:15 Sezon na bobry
11:25 Draża – czetnik. Legenda Kre-
sów 12:31 Kronika dnia 12:45 Muze-
alne opowieści (89) 12:48 Gość dnia
13:00 Sekrety mnichów: Autorytet Ojca
13:15 Dla niesłyszących: Co niesie
dzień 13:35 Agrobiznes 13:55 Agropo-
goda 14:00 Telezakupy 14:30 Kronika
dnia 14:48 Gość dnia 15:05 Dla niesly-
szących: I kocham to miasto 15:20 Ta-
jemnice Książnicy Pomorskiej 15:35
Ukryte skarby 16:00 Dla niesłyszących:
Telekurier 16:25 Pogoda 16:30 Krymi-
nalna siódemka 16:45 Dziennik regio-
nów 17:00 Rok w ogrodzie 17:31 Koni-
ka – zapowiedź 17:33 Raport pogo-
dowy 17:37 Pogoda 17:40 Muzealne
opowieści (89) 17:42 Niepodległa nie-
odległa 17:55 Na rynku pracy 18:05
Sabałowe Bajania 2017 – strój góralski
18:15 Karnet #NastawSieNaKulture
(32) 18:25 Pogoda 18:30 Kronika
18:50 Raport pogodowy 18:52 Pogoda
18:55 Tematy dnia 19:07 Nicodzien-
nik (11) 19:21 Jedź bezpiecznie (707)
19:31 Kwartet 19:53 Pogoda 20:00
Ukryte skarby 20:30 Rok w ogrodzie
21:03 Kronika 21:14 Raport pogodowy
21:16 Pogoda 21:19 Gość dnia 21:35
Dla niesłyszących: I kocham to miasto
– felieton 21:50 Tajemnice Książnicy
Pomorskiej: Księgozbiór Gimnazjum
Mariackiego 22:00 Dla niesłyszących:
Dziennik regionów 22:20 Echa dnia
22:40 Pogoda 22:45 Kryminalna sió-
demka 23:05 Dla niesłyszących: Tele-
kurier 23:35 Draża – czetnik. Legenda
Kresów 0:40 Dla niesłyszących: I ko-
cham to miasto

POLSAT

5.00 Disco Gramy – program muzycz-
ny 6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.45
Trudne sprawy – serial paradokumen-
talny Polska 8.45 Malanowski i partne-
rzy (586, 587) – serial fabularno-doku-
mentalny 9.45 Dzień, który zmienił
moje życie – serial paradokumenta-
lny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradoku-
mentalny 11.45 Gliniarze – serial para-
dokumenta-
lny 12.45 Trudne sprawy –
serial paradokumenta-
lny 13.45 Sekrety
rodziny – serial para-
dokumenta-
lny 14.45 Dlaczego ja? – serial para-
dokumenta-
lny 15.50 Wydarzenia, sport
16.15 Interwencja – magazyn reporte-
rów 16.35 Gliniarze – serial paradoku-
mentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial
paradokumenta-
lny 18.50 Wydarzenia, sport
19.30 Świat według Kiepskich
(79, 525) – serial komediowy 20.40
Złap mnie, jeśli potrafisz – komedia
USA (2002) 23.45 Glupi, głupszy,
najgłupszy – komedia USA (2012)
1.45 Moja dziewczyna wychodzi za
mąż – komedia romantyczna USA/
Wielka Brytania (2008) 4.00 Tajemni-
ce losu

6.50 W-11 – Wydział Śledczy (981,
982) – serial fabularno-dokumentalny
8.20 Doradca smaku – magazyn kulinar-
ny 8.30 Kuchenne rewolucje – program
rozrywkowy 9.30 Szkoła – serial para-
dokumenta-
lny Polska 10.30 Ukryta
prawda – serial paradokumenta-
lny Polska 11.30 SOS. Ekipy w akcji – serial
paradokumenta-
lny Polska 12.30 19+
(252, 253) – serial paradokumenta-
lny Polska 13.30 W-11 – Wydział Śledczy
(984, 985) – serial fabularno-dokumen-
talny 15.00 Kuchenne rewolucje – pro-
gram rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła
– serial paradokumenta-
lny Polska 17.00
SOS. Ekipy w akcji – serial paradoku-
mentalny Polska 18.00 Ukryta prawda –
serial paradokumenta-
lny 19.00 TVN
Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! –
magazyn publicystyczny 20.10 Doradca
smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na
Wspólnej – serial obyczajowy Polska
20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30
Wydział pościgowy – film sensacyjny
USA (1998) 0.10 Listopadowy czło-
wiek – film sensacyjny USA (2014)
2.30 Ugotowani – reality show 3.30
Uwaga! 3.50 Moc magii

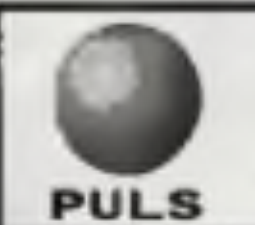
TVN 7

6.10 Szpital – serial fabularno-doku-
mentalny 7.05 Sąd rodzinny – serial
fabularno-dokumentalny 8.05 Brzydula
(11, 12) – serial komediowy 9.15
Magda M. – serial obyczajowy 10.15
Mango 11.55 Ukryta prawda – serial
paradokumenta-
lny 12.55 Sąd rodzinny
– serial fabularno-dokumentalny 13.55
Sędzia Anna Maria Wesołowska – se-
rial fabularno-dokumentalny 14.55
Szpital – serial fabularno-dokumental-
ny 15.55 Zaklinaczka duchów 5 – se-
rial fantasy 16.50 Dr House 4 – serial
obyczajowy USA 17.50 Brzydula (13,
14) – serial komediowy 19.00 Ukryta
prawda – serial paradokumenta-
lny 20.00 Monachium – dramat USA
(2005) 23.25 Olimp – serial fantasy
0.30 Mea maxima culpa: Milczenie
Kościola – film dokumentalny USA
(2012) 2.45 Moc magii

TV 4

6.00 Spadkobiercy 7.05 Kacper:
Szkoła postrachu (22, 23) – serial ani-
mowany USA 8.00 Drużyna A – serial
sensacyjny USA 9.00 Detektyw Monk –
serial obyczajowy 10.00 Na patrolu (27,
28) – serial obyczajowy 11.00 Drużyna
A – serial sensacyjny USA 12.00
Detektyw Monk – serial obyczajowy
13.00 Detektywi w akcji – serial fabu-
larny Polska 14.00 STOP Drogówka –
magazyn policyjny 15.00 Esmeralda
(83–85) – serial obyczajowy Meksyk
18.00 Policjantki i policjanci (411, 412)
– serial obyczajowy Polska 20.00 Spra-
wiedliwi – Wydział Kryminalny – serial
kryminalny Polska 21.00 Egzorcyzmy
Emily Rose – horror USA (2005)
23.40 Brudna forsa – film sensacyj-
ny USA/Aruba (2002) 1.35 Anthony
Bourdain: Bez rezerwacji – serial doku-
mentalny 2.45 Interwencja 3.00 Disco
Polo Life

PULS

4.40 Kontrakt na miłość – telenowela
7.05 Dziesięć przykazań – serial kostiu-
mowy 8.00 Lombard. Życie pod zastaw
– serial obyczajowy 9.00 Gliniarz i pro-
kurator 2 (6, 7) – serial kryminalny
11.00 Kobra – oddział specjalny (7, 8)
– serial sensacyjny 13.00 Agenci
NCIS: Los Angeles 8 (6, 7) – serial
sensacyjny 14.55 Lombard. Życie pod
zastaw – serial obyczajowy 15.55 Ko-
bra – oddział specjalny (9, 10) – serial
sensacyjny 18.00 Lombard. Życie pod
zastaw (19, 20) – serial obyczajowy
20.00 Kochanie, poznaj moich kum-
pli 2 – komedia Australia (2017)
21.55 Goście, goście 2 – komedia
Francja (1998) 0.15 Kabaretobranie
2017, czyli 9. Zielonogórska Noc Ka-
baretowa

ODSZKODOWANIE ZA WYPADEK PRZY PRACY

W grudniu 1998 r. miał miejsce wypadek przy pracy, na skutek którego następ-
nego dnia po zdarzeniu zmarł mój syn, osierocając dwoje dzieci. Prokura-
tura umorzyła postępowanie w tej sprawie. Z tytułu prowadzonej działalności
gospodarczej syn systematycznie opłacał składki na ubezpieczenie społeczne, ale
pracownica ZUS oświadczyła, że rodzinie nie przysługują z tytułu wypadku żad-
ne odszkodowanie. W 2008 roku ja i mąż zwróciliśmy się do ZUS z prośbą o
wyjaśnienie tej sprawy, ale w krótkim piśmie odmówiono nam, tłumacząc, że
wszelkie informacje mogą być udostępnione jedynie osobie uprawnionej do po-
bierania świadczenia rodzinnego po zmarłym lub za zgodą takiej osoby. O wy-
jaśnienia zwróciła się więc synowa, a wtedy ZUS powołał się na przedawnienie.
Jakie kroki możemy podjąć w tej sprawie?

***

Na początku trzeba ustalić, czy i jakie ewentualne świadczenie może przysługi-
wać rodzinie zmarłego przedsiębiorcy, a także na jakiej podstawie prawnej. Od-
nośnie do świadczeń należnych z ubezpieczenia społecznego, to zastosowanie mia-
łaby (nieobowiązująca już) ustawa z dnia 18 grudnia 1976 r. „O ubezpieczeniu
społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin” (tekst
jedn. Dz. U. z 1989 r., nr 46, poz. 250 z późn. zm.), co wynika z art. 49a ustawy
z dnia 30 października 2002 r. „O ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków
przy pracy i chorób zawodowych” (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1773 z późn.
zm.), wedle którego „do spraw o świadczenia z tytułu wypadków, które nastąpiły
przed dniem 1 stycznia 2003 r. (...) stosuje się przepisy obowiązujące w dniu, w
którym nastąpił wypadek (...)”. Powyższa ustawa nie przewidywała np. jednoraz-
owego odszkodowania za śmierć osoby prowadzącej działalność gospodarczą
wskutek wypadku przy prowadzeniu tej działalności dla rodziny tej osoby (np.
wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 marca 2002 r., sygn. III AUa
146/02), zatem takie świadczenie nie wchodzi w grę – jej przepisy przewidywały
jednak dla rodziny zmarłego przedsiębiorcy np. rentę rodzinną. Teoretycznie za-
tem nie można wykluczyć, że to świadczenie może jeszcze przysługiwać które-
muś z członków rodziny zmarłego (np. wdowie lub uczącym się dzieciom, które
nie ukończyły 25. roku życia) i w tym na przykład zakresie mogą Państwo zło-
żyć do ZUS wniosek o stosowne świadczenie. Generalnie do ZUS można złożyć
wniosek o jakiejkolwiek świadczenie przysługujące z ubezpieczeń społecznych w
związku z opisanym zdarzeniem, a ZUS musi przeprowadzić stosowne postępo-
wanie, a na końcu wydać decyzję (z podaniem podstaw prawnych jej wydania),
od której można się odwołać. W pewnych sytuacjach wypadek przy pracy może
być podstawą roszczeń mających swe źródło nie tylko w ubezpieczeniu społecz-
nym, ale także w prawie cywilnym – skoro jednak nie doszło do przestępstwa, to
ewentualne roszczenia cywilnoprawne rzeczywiście uległy już przedawnieniu. (sp)

Blżej Obywatela

bezpłatne porady prawne i obywatelskie

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE DLA SENIORÓW

Fundacja Dzieła Kolpinga w Polsce zaprasza osoby w wieku 60+ do sko-
rzystania z bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich.

Świadczone poradnictwo ma na celu
wzmocnienie prawnoprawne-obywatelskie
osób w wieku 60+. Wsparcie świad-
czone jest w pomieszczeniach zapew-
niających swobodną rozmowę. Cent-
rum Porad Prawnych i Obywatelskich
„Kolping” znajduje się w budynku do-
stosowanym do osób starszych i z nie-
pełnosprawnością (windą, poręczą,
podjazdy). Mając na uwadze sytuację
zdrowotną, utrudnioną mobilność, nie-
pełnosprawność, poradnictwo może
być świadczone również w miejscu za-
mieszkania. Szczególnie z tego typu
usług mogą korzystać osoby najstarsze,
niepełnosprawne.

Adres: Centrum Porad Prawnych i
Obywatelskich „Kolping”, ul. Żułow-
ska 51, 31-436 Kraków, telefon kon-
taktowy: 12 418-77-66. Rejestracja na
porady odbywa się od poniedziałku do
czwartku, w godzinach: 10.00–16.00
(telefonicznie (12 418-77-66) lub mai-
lowo: prawo-krakow@kolping.pl).

Ponadto Centrum planuje cykliczne
spotkania w tematyce m.in. form prze-
kazowania własności (dziedziczenie,
testamenty, spadki i darowizny), pro-
blematyki zadłużeń (zasady dochodze-
nia roszczeń, konsekwencje zadłużeń,

terminy przedawnień), spraw mieszk-
niowych (eksmisja, dodatki mieszk-
niowe, lokale socjalne) oraz prawa
konsumenckiego, rodzinnego czy pra-
wa pacjenta (ze szczególnym uwzględ-
nieniem osób z odepnięciem starczy-
m), zapewniając prelegenta jak również
drobny catering podczas spotkania.

Znajomość prawa zwłaszcza wtedy,
gdy mamy podejmować jakieś ważne
życiowe decyzje, jest bardzo przydatna.
Tymczasem dotarcie do aktualnych
przepisów w tak szybko zmieniającej
się rzeczywistości prawnej często nie
jest proste, a nieznajomość przepisów
powoduje sytuacje, kończące się po-
ważnymi problemami. Doświadczenie
Dzieła Kolpinga dowodzi, że poziom
znajomości praw i obowiązków jest
bardzo niski. Zmiany w polskim pra-
wodawstwie następują szybko, a ich
język jest hermetyczny i niezrozumia-
ły dla większości społeczeństwa. Od
2009 Dzieło Kolpinga świadczy bez-
płatne poradnictwo obywatelskie (obe-
mując teren Małopolski, Podkarpacia
oraz woj. opolskiego).

Więcej informacji: www.prawo.kol-
ping.pl. (al)

TVP1

5:25 Telezakupy **6:00** Elif 2 (297)
6:55 Mosty Ameryki. Historia Rudolfa Modrzejewskiego (2) **7:50** Agropogoda **8:00** Wiadomości **8:10** Pogoda poranna **8:15** Alarm! **8:35** Natura w Jedyńce: 24 godziny na rafie koralowej (1) **9:05** Ranczo 2 (18): Europejski kandydat **10:05** Komisarz Alex 7 (83): Śmiertelny upadek – serial kryminalny TVP **11:05** Zaklinacz koni (2) – serial Kanada (2007) **12:00** Wiadomości **12:15** Agrobiznes **12:25** Agropogoda – magazyn **12:30** Magazyn rolniczy: Siegnij po wołowinę **12:45** Natura w Jedyńce: Jezioro Bodeńskie – ostoja dzikiej przyrody – film dokumentalny Austria (2015); reż.: Klaus T. Steindl **13:50** Elif 2 (298) – serial Turcja (2014) **14:40** Opolo na bis – koncert **15:00** Wiadomości **15:10** Pogoda **15:15** Alarm! – magazyn **15:40** Leśniczówka (14) **16:05** Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem 2: Murat IV (159) – serial kostiumowy Turcja (2016) **17:00** Teleexpress **17:15** Pogoda **17:25** Kolarstwo: Tour de Pologne (6. etap: Zakopane-Bukovina Resort) **19:30** Wiadomości **20:05** Pogoda **20:10** Alarm! – magazyn **20:25** Sport **20:28** Tour de Pologne – kronika **20:30** Leśniczówka (15) **21:00** Sprawa dla reportera **22:00** Sekundy, które zmieniły życie (9) **22:30** Ojciec Mateusz 16 (204): Kometa – serial kryminalny TVP **23:25** Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) **0:25** wojsko-polskie.pl (22) – reportaż **0:50** Anno Domini. Biblii ciąg dalszy (11/12) – serial USA (2015) **1:45** Anno Domini. Biblii ciąg dalszy (12/12) **2:40** Sprawa dla reportera **3:40** Korzenie (4/8) – serial USA (2016) (dozwolone od lat 16) **4:35** Notacje: Adam Macedoński: Pamiętam dobrze ten dzień – cykl dokumentalny **4:45** Zakończenie dnia

TVP2

5:20 Koło fortuny (120) **5:55** Na dobre i na złe (692): Ślepy upór **6:50** Podróż z historią 2 (22): Historia wśród fal **7:20** Makłowicz w podróży: Wyspy Kanaryjskie (148): Teneryfa: Wyspa bogata **7:55** Pytanie na śniadanie **11:00** Panorama **11:05** Pogoda Flesz **11:10** Pytanie na śniadanie extra (131) **11:25** Rodzinka.pl 10 (206): Trzymaj się za portfel! **11:55** Barwy szczęścia (1876) **12:30** Koło fortuny (121) **13:05** Cena miłości (12) **13:55** Zmienienny (13/15): Spotkania z Temidą **14:55** Postaw na milion 2 (135) – teleturniej **16:00** Koło fortuny (122) – teleturniej **16:35** Famiłada (2435) – teleturniej **17:10** Czarna perła (55/67) – serial obyczajowy Turcja (2017) **18:00** Panorama **18:25** Pogoda **18:30** Sport Telegram **18:35** Rodzinka.pl 6 (133): Ból rozstania – serial komediowy TVP **19:05** Wszystko przed nami (17) – telenowela TVP **19:35** Barwy szczęścia (1876) – serial obyczajowy TVP **20:10** Barwy szczęścia (1877) **20:40** Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy – Berlin (dz. 3) **22:15** Kino relaks **1:00** Kontakt (6/8) – serial kryminalny Francja (2016) **2:00** Męska rzecz – komedia USA (2003); reż.: Chris Koch; wyk.: Jason Lee, Julia Stiles, Selma Blair, James Brolin (dozwolone od lat 16) **3:50** Jak wyrwać zęb wielorybowi – komedia Czechosłowacja (1977) **5:10** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6:05 Czas honoru (16): Oficer z Berlina **7:00** Wschód **7:30** Zwierzaki Czytali (24): Monocykl **7:45** Podwodne ABC (4): Mistrzowie podwodnego kamuflażu **7:55** Pytanie na śniadanie **11:00** Panorama **11:05** Pogoda Flesz **11:10** Pytanie na śniadanie extra **11:25** Polonia 24 **11:50** Halo Polonia **12:50** Wiadomości **13:00** Krótka historia (227): Thomas Jefferson **13:10** Rajskie klimaty (12) **13:45** Pogoda na piątek (19) **14:40** Strażacy 2 (19): Ojciec i syn

15:30 Pod Tatrami **15:45** Wiadomości **15:55** Rezydencja (28) **16:25** Jak to działa (158): Jak zostać pilotem samolotu **16:55** Domisie: Domismartfon **17:20** Krótka historia (230): Gerald Ford **17:30** Teleexpress **17:55** Zasmakuj w Sienkiewicz 18:25 Wędrowanie bez plecaka: Szlak innowacyjności (6) **18:55** Rajskie klimaty (12) **19:25** Magazyn z Ameryki (37) **19:45** Dobranoc: Pomysłowy Dobromir (18/20): Drukowane kwiaty **20:00** Wiadomości **20:30** Pogoda **20:35** Sport **20:40** Tour de Pologne – kronika **20:45** Komisarz Alex 10 (125): Wirtualne życie, prawdziwa śmierć **21:45** Polonia 24 **22:10** Halo Polonia **23:05** Ludzik, czyli One Man Show (6) (dozwolone od lat 16) **23:40** Jestem Rita Kossobudzka **0:15** Rezydencja (28) **0:45** Wiadomości 19.30 (w tłumaczeniu na język angielski) **1:20** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6:00 Telezakupy **6:30** Zakochaj się w Polsce (73): Gdański Teatr Szekspirowski **7:00** Telezakupy **7:31** Kronika dnia **7:45** Pogoda **7:48** Gość dnia **7:58** Więcej kultury (21): Gospel **8:15** Karnet #NastawSieNaKulture (32) **8:30** Kronika dnia **8:45** Muzealne opowieści (70) **8:47** Gość dnia **9:05** Piosenka dla Ciebie **10:15** Jedź bezpiecznie (707) **10:25** Pogoda **10:30** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **10:45** Piękne anioły **11:15** Kreatywni **11:25** Wszystkie kolory świata: Wyspy Kanaryjskie – atlantycki tygiel **12:31** Kronika dnia **12:45** Muzealne opowieści (70) **12:48** Gość dnia **13:00** Antenowe remanenty **13:15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **13:35** Agrobiznes **13:45** Antenowe remanenty **13:55** Agropogoda **14:00** Telezakupy **14:30** Kronika dnia **14:48** Gość dnia – rozmowa **15:05** Zakochaj się w Polsce (73): Gdański Teatr Szekspirowski **15:35** wojsko-polskie.pl (22) **16:00** Dla niesłyszących: Telekurier OPP **16:25** Pogoda **16:30** Kryminalna siódemka **16:45** Dziennik regionów **17:00** Astronarium **17:31** Kronika – zapowiedź **17:33** Raport pogodowy **17:37** Pogoda **17:39** Muzealne opowieści (70) **17:42** Podróż z górami 5 (9) **17:53** Turystyczna jazda **18:00** Speed 2 (30) **18:07** Pod Tatrami **18:17** Wypad w plener: Biecz **18:26** Pogoda **18:30** Kronika **18:50** Raport pogodowy **18:52** Pogoda **18:55** Tematy dnia **19:08** Karnet #NastawSieNaKulture (32) **19:19** Parafia z sercem **19:45** Niepodległa nieodległa **19:56** Pogoda **20:00** wojsko-polskie.pl (22) **20:30** Astronarium **21:03** Kronika **21:14** Raport pogodowy **21:17** Pogoda **21:19** Gość dnia **21:35** Antenowe remanenty **22:00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22:20** Echa dnia **22:40** Pogoda **22:45** Kryminalna siódemka **23:05** Dla niesłyszących: Telekurier OPP **23:35** Wszystkie kolory świata: Wyspy Kanaryjskie – atlantycki tygiel **0:40** Zakochaj się w Polsce (73): Gdański Teatr Szekspirowski

POLSAT

5:00 Disco Gramy – program muzyczny **6:00** Nowy dzień z Polsat News – magazyn **7:45** Trudne sprawy – serial paradokumentalny Polska **8:45** Malinowski i partnerzy (588, 589) – serial fabularno-dokumentalny **9:45** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **10:45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **11:45** Gliniarze – serial paradokumentalny **12:45** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **13:45** Sekrety rodziny – serial paradokumentalny **14:45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15:50** Wydarzenia, sport **16:15** Interwencja – magazyn reporterów **16:35** Gliniarze – serial paradokumentalny **17:40** Sekrety rodziny – serial paradokumentalny **18:50** Wydarzenia, sport **19:30** Świat według Kiepskich – serial komediowy **20:00** Moja dziewczyna wychodzi za mąż – komedia romantyczna USA/Wielka Brytania (2008) **22:10** To twoja wina – reality show **23:10** Emsi na tropie –

talk-show **0.15** Bez bagażu – komedia USA (2013) **2.25** Tajemnice losu

tvn

6.50 W-11 – Wydział Śledczy (984, 985) – serial fabularno-dokumentalny **8.20** Doradca smaku – magazyn kulinarny **8.30** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **9.30** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **10.30** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **11.30** SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska **12.30** 19+ (254, 255) – serial paradokumentalny Polska **13.30** W-11 – Wydział Śledczy (986, 990) – serial fabularno-dokumentalny **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **17.00** SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** TVN Fakty, sport, pogoda **19.50** Uwaga! **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy Polska **20.55** Milionierzy – teleturniej **21.30** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **22.30** Wyrołowani – komedia USA/Niemcy (2008) **0.40** Bodyguard – dramat sensacyjny USA (1992) **3.20** Uwaga! **3.40** Moc magii

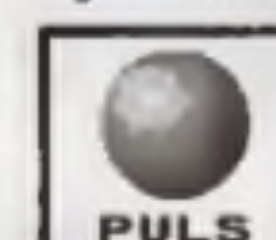
TVN 7

tvn

6.10 Szpital – serial fabularno-dokumentalny **7.05** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska **8.05** Brzydula (13, 14) – serial komediowy **9.15** Magda M. – serial obyczajowy **10.15** Mango **11.55** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.55** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska **13.55** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska **14.55** Szpital – serial fabularno-dokumentalny Polska **15.55** Zaklinaczka duchów 5 – serial fantasy **16.50** Dr House 4 – serial obyczajowy USA **17.50** Brzydula (15, 16) – serial komediowy **19.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **20.00** Billy Madison – komedia USA (1995) **21.55** Lucyfer – serial kryminalny USA **22.55** Rush – serial obyczajowy Kanada **23.55** Zombikalipsa – horror USA (2014) **1.55** Moc magii

TV 4

6.00 Spadkobiercy **7.05** Kacper: Szkoła postrachu (23, 24) – serial animowany **8.00** Drużyna A – serial sensacyjny USA **9.00** Detektyw Monk – serial sensacyjny **10.00** Na patrolu (29, 30) – serial obyczajowy **11.00** Drużyna A – serial sensacyjny USA **12.00** Detektyw Monk – serial sensacyjny **13.00** Detektywi w akcji – serial fabularny Polska **14.00** STOP Drogówka – magazyn policyjny **15.00** Esmeralda (86–88) – serial obyczajowy Meksyk **18.00** Policjanci i policjanci (412, 413) – serial obyczajowy Polska **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny Polska **21.00** Parasol bezpieczeństwa – komedia USA (2003) **23.00** Operacja Terror – thriller USA (2014) **0.50** Anthony Bourdain: Bez rezerwacji 2 – serial dokumentalny **1.50** Zagadkowe zgony – serial dokumentalny

PULS

4.40 Kontrakt na miłość – telenowela **7.05** Dziesięć przykazań – serial kostiumowy **8.00** Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy **9.00** Gliniarz i prokurator 2 (6, 7) – serial kryminalny **11.00** Kobra – oddział specjalny (7, 8) – serial sensacyjny **13.00** Agenci NCIS: Los Angeles 8 (6, 7) – serial sensacyjny **14.55** Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy **15.55** Kobra – oddział specjalny (9, 10) – serial sensacyjny **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (19, 20) – serial obyczajowy **20.00** Kochanie, poznaj moich kumpli 2 – komedia Australia (2017) **21.55** Goście, goście 2 – komedia Francja (1998) **0.15** Kabaretobranie 2017, czyli 9. Zielonogórska Noc Kabaretowa

Korowód Nowohucki: Niepodległa. Nowa Huta (3)

PAWEŁ POPIEL HERBU SULINA (1807-1892)

Konserwatysta, prawnik, publicysta, konserwator zabytków, właściciel Ruszczy, powstaniec listopadowy. Syn Konstantego (zm. 1847 r.) oraz Zofii z Badenich. W 1823 r. skończył gimnazjum św. Anny w Krakowie, studiował prawo w Warszawie (1823–1827). Potem podróżował po Europie – w Anglii i Francji wnikliwie przyglądał się z ustrojom politycznym i stosunkom społecznym panującym w tych państwach. Po powrocie do Polski podjął służbę w administracji rządowej. Był przeciwnikiem powstania listopadowego, a mimo to na przełomie 1830 i 1831 r. zaciągnął się do wojska powstańczego i brał udział w walkach. Po upadku powstania osiadł w Ruszczy, gdzie wybudował neorenesansowy dwór. Działal na Uniwersytecie Jagiellońskim. Krytykował powstanie krakowskie i Wiosnę Ludów. Był gorącym zwolennikiem zniesienia pańszczyzny. Do historii przeszedł przede wszystkim jako założyciel czasopisma „Czas” – znanego z konserwatywnej linii politycznej i światopoglądu. W tym czasie dał się poznać ze skrajnie lojalistycznej postawy jako autor wiernopoddanej odezwy do cesarza austriackiego Franciszka Józefa I. W latach 1848–1853 był radnym Miasta Krakowa, a następnie pełnił funkcję konserwatora zabytków Krakowa. Od 1859 r. należał do Towarzystwa Rolniczego i popierał politykę Andrzeja Zamoyskiego, jednak w styczniu 1861 r. nie wstąpił do organizacji „białych”. W przeddzień wybuchu powstania styczniowego podchodził z dużym dystansem do polityki margrabiego Aleksandra Wielopolskiego. Na początek powstania styczniowego wyjechał do Francji, gdzie zabiegał o poparcie dla powstańców. Wobec radykalizacji postaw w czasie powstania styczniowego szybko stał się jego surowym krytykiem. Postulował konieczność współpracy z rządem austriackim i propagował program autonomii Galicji w ramach monarchii habsburskiej. Był nieprzejednanym krytykiem komunistów i socjalistów. Zmarł w Krakowie, został pochowany w grobowcu rodzinnym w Ruszczy.

© Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida

©Paweł Jagło (tekst)

©Róża Kolecka, Anna Gotfryd-Kolecka (rysunek)

Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych 3.0 Polska

Tekst i rysunek powstały w ramach projektu „Niepodległa. Nowa Huta”. Projekt współfinansowany ze środków Miasta Krakowa. Wydarzenie w ramach kampanii „Wyzwolenie 1918” – Krakowskie Obchody 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości. Wydarzenie zostało objęte patronatem Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018.

NA WIDELCU ZDROWIA

6 sierpnia 2018 r. rusza rekrutacja do projektu „Na widelcu zdrowia”, realizowanego przez Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty. Projekt adresowany jest do seniorów, nie tylko tych skupionych wokół Nowohuckiej Akademii Seniora.

Działania dotyczyć będą kultury kulinarnej Małopolski, a także tematyki zdrowego odżywiania i roli pożywienia w utrzymaniu zdrowia.

NA WIDELCU ZDROWIA
 Projekt realizowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół Nowej Huty

ZDROWY STYL ŻYCIA
 żywność ekologiczna, dziedzictwo kulinarne

Wykład o roli dietetyki w zdrowiu
 Wykład o roli dietetyki w zdrowiu
 Wykład o roli dietetyki w zdrowiu
 Wykład o roli dietetyki w zdrowiu
 Wykład o roli dietetyki w zdrowiu
 Wykład o roli dietetyki w zdrowiu

ZAPRASZAMY SENIORÓW Z NOWEJ HUTY DO UDZIAŁU W PROJEKcie „NA WIDELCU ZDROWIA”
 LICZBA MIEJSC OGRANICZONA

Informacja: wykład uczestniczący i bilety od 6.08.2018 r. w Biurze Nowohuckiej Akademii Seniora

os. Centrum A 6a, 31-923 Kraków
 tel. 22 444 48 00
 www.nowohuckiejakademia.org

ArcelorMittal

Służącej mają rozbudzić świadomość ekologicznej uczestników. W ramach programu przewidziano spotkania degustacyjne, wykłady na temat historii kuchni lokalnej, warsztaty kulinarne, wyjazd do certyfikowanej hodowli ryb i wizytę na targu żywności ekologicznej. Projekt realizowany jest w ramach programu migrantów ArcelorMittal Poland „Działamy lokalnie”. Informacje na temat podejmowanych działań znaleźć można na stronie Stowarzyszenia – www.przyjaciele-nowehuty.pl oraz w biurze Nowohuckiej Akademii Seniora, os. Centrum A 6a, gdzie przyjmowane są zapisy chętnych do uczestnictwa.

GŁOS
TYGODNIK
NOWOHUCKI

POZIOMO: 5. kierunek artystyczny uniezależniający wyobraźnię od reguł logicznego myślenia, 8. kwalifikacje uprawniające do określonych przywilejów, 9. stolica Jordanii, 12. motyw ornamentacyjny w kształcie rozwiniętego kwiatu, 13. wyspy między Kamczatką i Hokkaido, 14. miejsce na pierwsze siwe włosy, 15. nazwisko rodowe królowej Bony, 17. urządzenie techniczne, 19. napastnik, 20. kraina na pograniczu Finlandii i Rosji, 23. „puszysty” facet, 25. autochton z Nowej Gwinei, 27. mówił do niego dziad, a on ani razu, 28. zapal, gorliwość, 30. leń, próżniak, nierób, 31. mówca, orator, 32. pasożyty mniejsze od bakterii, 33. dzieło fałszerza.

PIONOWO: 1. zamiast krawata, 2. reklamowa broszurka, 3. część pułku, 4. marny żurnalista, 6. z Ibizą i Majorką tworzą Baleary, 7. ciało niebieskie o niewielkiej masie, 10. naprawia wyroby gumowe, 11. ukształtowanie terenu lub układ ciał niebieskich w stosunku do Słońca, 16. rywalka Telimeny, 18. cenna dla jubilerów zawartość muszli, 21. między Skotnikami a Skawiną, 22. pierwszy przypadek deklinacji, 24. opisuje czyjeś życie, 26. lśnienie, 29. wyspy na Morzu Karaibskim, 30. pałac Ludwików pod Paryżem.

Rozwiązanie krzyżówki nr 29:

POZIOMO: 6. panslawizm, 9. baszta, 10. dorsze, 12. różga, 13. Tanger, 14. trauma, 18. Hannibal, 19. Wirginia, 20. cynfolia, 22. diariusz, 25. system, 29. jasek, 30. kukła, 31. smalec, 32. pumeks, 33. Wandalowie.

PIONOWO: 1. nadzór, 2. oskard, 3. wawrzyn, 4. migdał, 5. emeryt, 7. Rangun, 8. oznaki, 11. fanatycy, 15. Meissner, 16. kania, 17. Wilia, 21. Fatima, 23. insekt, 24. alkomat, 26. Malawi, 27. akcent, 28. kapłan, 29. jamnik.

NOWOHUCKA LIGA PIŁKARSKA

ZAPRASZA
NA KOLEJNĄ EDYCJĘ SWOICH ROZGRYWEK

Mecze w jednej kategorii wiekowej:
Szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła średnia

-piątek, godz. 16:00-19:00
-sobota, godz. 09:00-15:00

Miejsce rozgrywek: boisko piłkarskie/hala pneumatyczna
os. Kalinowe 18 /MDK im. J. Korczaka

Zgłoszenia drużyn do 16.09.2018

UWAGA!

DRUŻYNY GRAJĄCE W POPRZEDNIEJ EDYCJI NLP MUSZĄ POTWIERDZIĆ SWÓJ UDZIAŁ
DOPUSZCZONE DO GRY BĘDĄ TYLKO DRUŻYNY Z KOMPLETEM DOKUMENTÓW!

e-mail : mdkboisko@vp.pl
telefonicznie (sms): 504 292 120
należy podać nazwę drużyny i nr telefonu kapitana!

informacje na oficjalnej stronie NLP:
www.nlpotto.futbolowo.pl

Nie siedź w domu, zagraj w najpopularniejszej lidze!!!

Udział w lidze jest całkowicie BEZPŁATNY!!!

ZAPRASZAMY!!!

• W minionym tygodniu w Straży Miejskiej w Oddziale Nowa Huta przyjęto 304 zgłoszenia, sporządzono 23 notatki pod wnioskiem o ukaranie do sądu, ukarano mandatami 182 sprawców wykroczeń, pouczone 276 osób, odwieziono 18 osób do Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień.

NA STRAŻY MIASTA

• Niewiele brakowało, by zamknięty w samochodzie pies umarł z przegrzania. Na ratunek zwierzęciu ruszył patrol straży miejskiej. Dyżurny otrzymał zgłoszenie o uwięzionym w zaparkowanym aucie psie. Strażnicy zobaczyli ciężko dyszącego labradora, znajdującego się w wyraźnie złej kondycji. Wezwali patrol policji i pracowników krakowskiego schroniska. Ponieważ w dniu interwencji temperatura przekraczała 30 stopni Celsjusza, a stan psa się pogarszał, strażnicy postanowili go uwolnić. Odsunęli szybę auta i pomogli wydostać się labradorowi na zewnątrz, gdzie czekała na niego miska z wodą. Po jakimś czasie na miejscu pojawiła się właścicielka psa, która przejęła czworonoga z rąk funkcjonariuszy. Sprawa zajęła się policja, która oceniła czy doszło do przestępstwa. Jeżeli niefrasobliwość właścicielki zagrażała jego życiu, to może ona usłyszeć zarzut znęcania się nad zwierzęciem, za o grozi kara pozbawienia wolności do lat trzech.

• Strażnicy miejscy zatrzymali dziwne zachowującego się mężczyznę. Był mocno pobudzony, biegał wokół bloku przy ulicy, w rękę trzymał deskę odrwaną od palety znajdującej się koło sklepu. Po ujęciu został przewieziony na obserwację do szpitala. Zachowanie mężczyzny wskazywało na to, że może być pod wpływem środków odurzających. Gdy zobaczył zbliżających się strażników, zaczął uderzać deską o budynek. Po chwili wyrzucił ją i schował się do pobliskiej piekarni. Mężczyzna nie chciał wykonywać poleceń wydawanych przez wezwanych na miejsce strażników. Został szybko obezwładniony i wyprowadzony na zewnątrz. Wezwane na miejsce zdarzenia pogotowie ratunkowe, w asyście patrolu straży miejskiej, przewiozło go do szpitala na obserwację. (mp)

BIURO OGŁOSZEŃ

Sekretariat redakcji

„Głosu” – NCK,
al. Jana Pawła II 232
TEL. 12 643-44-33

TANIEJ Z „GŁOSEM”

Księgarnia „ZŁOTY WIEK” Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19, pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu – Tygodnika Nowohuckiego” na zakupy z 5-procentową bonifikatą książki promowanej w tym numerze.

Kupon jest ważny do 9 sierpnia 2018 roku.

Imię i nazwisko: .....

Adres: .....

Z KRONIKI POLICYJNEJ

BĄDŹMY ROZWAŻNI NAD WODĄ

W niedzielę 22 lipca Budzynie nad Zalewem Kryspinów utonął 55-letni mężczyzna. Mimo szybkiej akcji ratunkowej, lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził zgon. Sprzyjająca pogoda, wysokie temperatury i słońce sprawiają, że więcej wolnego czasu spędzamy w pobliżu zbiorników wodnych. To przede wszystkim tutaj liczy się przezorność. Wystarczy chwila nieuwagi, by doszło do nieszczęścia. Woda jest żywiołem i nie należy jej lekceważyć. Korzystając z kajaków lub rowerów wodnych wkładajmy kamizelki ratunkowe lub kapoki. Wchodząc do wody, schładzajmy się stopniowo, aby uniknąć szoku termicznego. Zwłaszcza po dłuższym przebywaniu na słońcu. Należy również pamiętać o sprawowaniu właściwej opieki nad dziećmi w pobliżu zbiorników wodnych.

Pamiętaj! Twoje bezpieczeństwo w dużej mierze zależy od ciebie samego.

Gdzie pływać?

1. W miejscach strzeżonych i przeznaczonych specjalnie do tego celu.
2. W wodzie tak głębokiej i w takiej odległości od brzegu, która odpowiada naszym realnym możliwościom pływackim. Nigdy nie powinniśmy przekraczać wyznaczonych na kąpielisku stref.
3. W przypadku kąpielni w miejscach niestrzeżonych, żelazne zasady mówią, by nie odpływać od brzegu dalej niż 50 m. Większa odległość znacznie wydłuża czas akcji ratunkowej prowadzonej przez osoby postronne lub całkowicie ją uniemożliwia. Maleją też szanse dostrzeżenia tonącego.
4. Należy kąpać się w miejscach dobrze nam znanych.
5. Nigdy nie wolno pływać w miejscach zakazanych, o czym informują odpowiednie tablice, a także na odcinkach szlaków żeglugowych oraz w pobliżu urządzeń i budowli wodnych.
6. Nigdy nie wolno wchodzić do wody po spożyciu alkoholu, w okresach złego samopoczucia, skakać nagle do wody po rozgrzaniu ciała na słońcu lub po wysiłku fizycznym, a także bezpośrednio po posiłku.
7. Nie wolno kąpać się po zachodzie słońca, ponieważ w razie wypadku ciemność uniemożliwia udzielenie pomocy.

8. Nie należy przebywać w wodzie zbyt długo, ani też wchodzić do niej ponownie po zbyt krótkiej przerwie. Grozi to niebezpiecznym wychłodzeniem organizmu.

Żelazne zasady bezpieczeństwa:

1. Nigdy nie wolno skakać do nieznanego wody, ponieważ nie wiadomo czego możemy się spodziewać pod jej lustrem.
2. Nie wolno wchodzić celowo do wody w miejscach niebezpiecznych, tam gdzie według naszego rozeznania znajdują się na przykład: wiry, wodrośły, zimne prądy itp., a my sądymy, że sobie poradzimy, bo oceniamy siebie jako doskonałych pływaków.

3. Zainteresujmy się zawsze bezpieczeństwem dzieci przebywających nad wodą i w jej pobliżu.

4. Nie wszczynajmy nigdy dla „żartu” fałszywych alarmów.

5. Nie popychajmy do wody osób, które się tego niespodziewają. Nie biegajmy po pomostach – możemy potrącić znajdujące się tam osoby, a sami narażamy się na uszkodzenia ciała przy upadku.

„ODMŁODZILI” SAMOCHÓD

Sledczy krakowskiej policji przedstawili zarzuty oszustwa (art. 286 KK) dwóm 30-latkom, którzy licząc na „łatwy” zarobek. Cofnęli oni licznik przebiegu kilometrów w sprzedawanym Volkswagencie Polo. Sprawcy to właściciel pojazdu oraz mechanik samochodowy. Obaj stworzyli zgrany team, podejmując decyzję o oszukaniu przyszłego nabywcy auta, tj. „odmładzając” pojazd o przeszło 100 tysięcy kilometrów. W pierwszym momencie nowy właściciel nie zorientował się, że padł ofiarą przekrętu. Miał zaufanie do serwisanta, który polecił mu kupno „polówki”. Dopiero wysoka awaryjność nowego nabytku, zmobilizowała pokrzywdzonego do wnikliwej analizy dokumentacji pojazdu, która wskazywała na to, że przed sprzedażą licznik przebiegu miał znacznie większą wartość. Sprawa została zgłoszona policji, gdzie zebrany został materiał dowodowy pozwalający na przedstawienie „przedsiębiorcom” zarzutów oszustwa. Podejrzany grozi kara do 8 lat pozbawienia wolności.

JECHAŁ POD PRĄD

– SPOWODOWAŁ ŚMIERĆ

27 lipca około godziny 3.30 na autostradzie A4 doszło do wypadku drogowego z udziałem trzech pojazdów. W jego wyniku zginęła 57-letnia kobieta. Policjanci z udziałem prokuratora przez kilka godzin prowadzili oględziny na miejscu zdarzenia, zorganizowano objazdy ponieważ jezdni była zablokowana. Wstępnie ustalono, że 33-latek, kierujący samochodem marki VW Golf na węźle Balice wjechał pod prąd na jezdnię prowadzącą w kierunku Katowic. Na 406 kilometrów autostrady volkswagen zderzył się z dostawczym samochodem Iveco, po czym uderzył w bariery energochłonne a następnie zderzył się z osobowym Suzuki. Kierująca samochodem Suzuki poniosła śmierć na miejscu, natomiast pasażer tego auta z niezagrażającymi życiu urazami został przewieziony do szpitala. Pozostali uczestnicy wypadku nie odnieśli poważniejszych obrażeń.

Kierowcę volkswagena przebadano urządzeniem elektronicznym – był trzeźwy. Pobrano mu krew do dalszych badań na zawartości alkoholu i podobnie działających substancji. Policjanci zatrzymali jego prawo jazdy. Sledczy podjęli także decyzję o zatrzymaniu kierowcy, został on przebadany przez lekarzy i obecnie przebywa na obserwacji psychiatrycznej.

(jdz)

Księgarnia ZŁOTY WIEK poleca książkę Magdaleny Kordel pt. „Serce w skowronkach” (wyd. Znak). Klementyna boi się marzeń o własnej cukierce, choć w wyobraźni widzi już miejsce, w którym każdy będzie mógł się poczuć jak w domu. Tymczasem niespodziewany spłot wydarzeń sprawia, że jeszcze raz będzie musiała zastanowić się, czego tak naprawdę pragnie.

Grill maNHattan – miejsce, które łączy

Znajdujący się nad Nowohuckim Zalewem Grill maNHattan jest naprawdę wyjątkowy. Po pierwsze, nie ma już chyba w Nowej Hucie osoby, która nie kojarzy właściciela – Pana Piotrusia (jak nazywają go mieszkańcy), po drugie, to miejsce już dawno przestało być jedynie punktem na gastronomicznej mapie naszej dzielnicy, a stało się małym centrum działań wszelakich!

– Ja tego nie robię dla siebie. Ludzie przychodzą, proszą o coś, chcą wspólnie działać, oferują pomoc – podkreśla Piotr Ronduda, właściciel Grill maNHattan. Jego optymizm i determinację znają wszyscy, poczynając od radnych, poprzez urzędników, na mieszkańcach i lokalnych działaczach kończąc. Nigdy nie odpuszcza, potrafi zarażać optymizmem, poproszony o pomoc nigdy nie odmawia. Nielatwo go zniechęcić, wszyscy pamiętamy jak w początku roku to wyjątkowe miejsce zostało doszczętnie spalone! Piotr nie załamał się. Wsparty przez mieszkańców, którzy zorganizowali zbiórkę pieniędzy,

odbudował Grill maNHattan. Nie ukrywał wtedy wzruszenia z powodu ogromnej solidarności jaką okazali mu nowohucianie. – Pomogło mi wtedy ponad 300 osób! Ja zawsze podkreślałam, że grzybek (taki kształt ma budka – przyp. red.) jest ich – nowohucian, nie mój! – podkreśla Piotr Ronduda.

Odwiecząca się im codziennym uśmiechem i serdecznością. Od lat prowadzi mnóstwo akcji charytatywnych, wśród których najbardziej chyba kojarzone są akcje krwiodawstwa. Znany jest z zamiłowania do przyrody, opiekował się łabędziami, które wychowy-

wały na Zalewie swoje młode. Organizuje akcje ornitologiczne. Jego aktywności starczyłyby na niejeden artykuł. Zainteresowanych odsyłamy na facebookowego funpage'a.

Dziś wracamy do wydarzenia, które miało miejsce w lipcu. Był to wyjątkowy 3-dniowy Dzień Dziecka. – Imprezy nie organizowałem dla reklamy Grill maNHattan, czy też dla własnej sławy, albo dla pieniędzy. Jestem mieszkańcem NH i zrobiliśmy to wszystko dla mieszkańców. Naprawdę wiele osób mi w tym pomogło bezinteresownie. Pojawił się pomysł i ja go wspólnie z nimi realizowałem jako tak zwany lider. Wspólnie ze mną działało bardzo wielu partnerów – podkreśla Piotr Ronduda. Rzeczywiście lista tych, którzy włączyli się w organizację imprezy jest długa. Warto jednak wymienić ich wszystkich. Serdeczne dziękujemy Zarządowi Zieleni Miejskiej za wsparcie i przychylność – pozwolenie na wszelkie imprezy, Wydziałowi Spraw Administracyjnych za zgodę, Fundacji Pomaganie jest Proste – za uatrakcyjnienie imprezy kolorowymi balonami, które dzieci otrzymywały za darmo, firmom Śnieżka oraz Tymbark – za słodczyce i soczki, członkom Koła Wolontariatu Uniwersytetu Pedagogicznego za prowadzenie animacji dla dzieciaków, MDK im. Korczaka – za animacje i prezenty dla dzieci, Straży Pożarnej OSP Przylasek Rusiecki, która od lat wspiera imprezy przy Grill maNHattan. Warto podkreślić, że miejsce zlokalizowane jest na styku trzech nowohuckich dzielnic: XVI – Bieńczyce, XVII – Wzgórze Krzesławickie i XVIII – Nowa Huta. Piotr Ronduda od lat pokazuje, że potrafi łączyć nie tylko zwykłych mieszkańców, ale i samorządowców. Również przy organizacji Dnia Dziecka udało się zaangażować do wspólnego działania radnych. Zatem w imieniu organizatora dziękujemy Radzie Dzielnic XVI i Radzie Dzielnic XVIII, a szczególnie Andrzejowi Buczkowskiemu i Stanisławowi Morycowi za wsparcie i przychylność.

To było wyjątkowe święto dla dużych i małych. Rozdano mnóstwo maskotek i słodczych. Zebrani wysłuchali koncertu skrzypcowego w wykonaniu Julii Marzec. Było wiele śmiechu, radości i zabawy. Jak podkreślali uczestnicy tu najważniejsze jest poczucie, że jest się „u siebie”. Wyjątkowa atmosfera tego miejsca powoduje, że chce się tu wracać! A jest do czego wracać, bo tu ciągle coś się dzieje, to nie tylko miejsce gdzie można zjeść kiełbasę czy smaczną rybę – to miejsce „dobrego uczynku”. – Wiele akcji to inicjatywa samych mieszkańców, często przychodzą ludzie i pytają czy pomożemy, czy włączymy się w jakąś akcję. Nigdy nie odmawiamy! Przychodzą też deklarując pomoc, zostawiają rzeczy, które np. przeznaczamy na licytację. Nie byłoby tego miejsca gdyby nie mieszkańcy – podkreśla Piotr. Już rozpoczyna kolejną akcję – zbiórkę rzeczy dla dzieci na Wileńszczyźnie. Na wrzesień zaplanował kolejne działania, ale o tym następnym razem.

W 2018 roku Zarząd Województwa Małopolskiego przystąpił do realizacji projektu „Dziedzictwo Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej”. Dzięki uczestnictwu w nim uczniowie Szkoły Podstawowej nr 98 im. Henryka Sienkiewicza pojechali na Litwę, kraj sławiony przez Mickiewicza, lecz odległy od popularnych turystycznych szlaków.

Odkrywając Kresy – Litwa

W Wilnie przed parlamentem.

Litewska wyprawa trwała od 3 do 8 czerwca. Uczniowie klas gimnazjalnych pod opieką nauczycieli Anny Biegańskiej, Jadwigi Grochot i Grzegorza Szydłowskiego poznawali krajobrazy i zabytki Litwy. Poznaliśmy pierwszą stolicę państwa litewskiego, Troki. Dwa dni spędziliśmy w Wilnie. Góra Trzech Krzyży, Katedra Wileńska, Muzeum Adama Mickiewicza, Uniwersytet Wileński im. Stefana Batorego, Ostra Brama, cmentarz na Rossie – to obiekty, które są po prostu niezwykle – opowiada jeden z gimnazjalistów. Józef Piłsudski pisał o Wilnie jako o jednym z najpiękniejszych miast na świecie: „Gdy siedział w Magdeburgu, o Wilnie myślałem i do Wilna tęskniłem. Miasto – symbol naszej wielkiej kultury i państwowości, ongiś potęgę. Wszystko piękno w mej duszy przez Wilno pieśzczone”. Po zwiedzeniu tego miasta łatwiej zrozumieć te słowa.

W czwartym dniu wyprawy uczniowie obejrzeli klasztor w Pożajściu – perłę włoskiego baroku. Kolejnym przystankiem na trasie było Kowno – drugie co do wielkości miasto Litwy.

Kowieńska starówka wywołała nieukrywany zachwyt. W drodze do Kiejdan odwiedziliśmy Sztejnę – miejscu urodzenia Czesława Miłosza – opowiada jedna z gimnazjalistek, która jest miłośniczką twórczości noblisty. Dumne Kiejdany przypominały wszystkim o dziedzictwie I Rzeczypospolitej – państwa wielu narodów i ojczyzny wyznawców wielu religii.

Ostatni dzień był czasem relaksu w położonych na prawym brzegu rzeki Niemen Druskiennikach – uzdrowisku będącym ulubionym miejscem odpoczynku marszałka Piłsudskiego.

Ta kilkudniowa wyprawa na kresy pomogła zrozumieć uczniom tęsknotę Polaków zmuszonych do opuszczenia tych ziem. Litwa jest niezwykła, przyciąga swą historią, magią krajobrazu, mieszanką kultur i tradycji. Na pewno zasługuje na lepsze poznanie, może więc zamiast do Włoch czy na Chorwację, warto skierować wakacyjne kroki na wschód?

Uczniowie Gimnazjum nr 74 w Krakowie

Na zamku w Trokach.

01 06 2018

01 06 2018

02 06 2018

HISTORIA ODDZIAŁU AK „ŻELBET”

Dzięki kpt. Franciszkowi Baryle, prezesowi nowohuckiego koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej udało mi się nawiązać kontakt z ostatnim żyjącym żołnierzem Żelbetu AK Mieczysławem Żurkiem ps. „Szumny”, który tworzyli w większości żołnierze wywodzący się z okolic Krakowa, gdzie operował, docierając nawet do Podhala. Jedną z najważniejszych akcji, którą Żelbet przygotowywał było odbicie z rąk Niemców dowódcy Okręgu Małopolskiego AK płk. Józefa Spychalskiego ps. „Luty”, a skończyła się walką w Łęgu, gdzie zginęli cichociemni przybyli na tę akcję z Anglii. Kilku „żelbetowców” wydoszło się z kotła i przeżyło wojnę. Potem przejeżdżali przez lata na uroczystości rocznicowe pod pomnik w Łęgu. Tym razem przybliżamy szlak bojowy oddziału partyzanckiego AK Żelbet w relacji jego ostatniego uczestnika.

Mieczysław Żurek urodził się 5 maja 1921 r. w Luborzycy (ojciec Andrzej Żurek, matka Helena z Krzyżanowskich). Ojciec był gospodarzem małym rolnym i pracownikiem Zakładów Spirytusowych w Krakowie, a matka zajmowała się gospodarstwem i dorabia-

szkolenie o broni i wiadomości o działaniach wojennych. Niemcy w tym czasie nasilili represje i prześladowanie ludności polskiej. Na porządku dziennym były łapanie, wywózki na roboty do Niemiec, masowe aresztowania i wywózki do Oświęcimia, skąd już nikt

two. W dniu 7 maja 1944 r. „Gołąb” – dowódca Oddziału „Marysia” otrzymał rozkaz, by wraz z cichociemnymi przetransportować około 1000 kg broni, amunicji i sprzętu z rejonu Klimontowa odległego około 25 km, do miejsca zbiórki w Łęgu. Transport z ponad 30-kilogramowym obciążeniem (uzbrojenie, amunicja i sprzęt) został przez trzydziestu kilku żołnierzy „Żelbetu” pomyślnie i bezpiecznie przeniesiony w nocy z 7 na 8 maja. Niestety już około godziny 13 na skutek zdrady Niemcy zaatakowali odpoczywających cichociemnych i ubezpieczających zgromadzoną broń. W walce zginęło trzech cichociemnych i trzech żołnierzy „Żelbetu”. Stracono całą zgromadzoną tam broń. Pozostali wycofali się za Wisłę i powrócili do swych domów.

***
Komendant „Żelbetu” „Kordian” – Zdzisław Donat zmienił nazwę oddziału na I Oddział Zgrupowania – „Żelbet” I, 3 kompania 20 p.p. 6 DP AK. I od tej pory Oddział przeniósł się do Górszczy i zakwaterował w kilku domach przy lesie. Niestety, na skutek zdrady Niemcy zaatakowali i dwóch ciężko rannych żołnierzy dostaje się do niewoli. W drodze do szpitala umierają. Mieczysławowi i kilku żołnierzom

Żołnierze I Oddziału Partyzanckiego Zgrupowania „Żelbet”, Zegartowice, 2 października 1944 r.

***
W roku 1943 Rząd w Londynie przysłał do Krakowa do objęcia stanowiska dowódcy Okręgu Małopolska cichociemnego pułkownika „Lutego” – Józefa Spychalskiego. W Krakowie, na skutek zdrady, pułkownik „Luty” wraz z całym dowództwem zostaje aresztowany i osadzony na Montelupich. Dowództwo w Londynie przysłało zrzut broni i czterech cichociemnych dla wzmocnienia oddziałów mających odbić uwięzione na Montelupich dowód-

udaje się w walce dotrzeć do lasu. Trzy dni później patrol napotyka na Niemców i znów ginie dwóch polskich żołnierzy. Maj 1944 r. to okres ciężkich strat dla Oddziału.

***
W dniach 18–24.05.1944 r. nastąpił przemarsz na punkt kontaktowy przez miejscowości Łętkowice, Czulice i Grabie do Wieliczki. 24–25.05.1944 r. miejsce postoju – Piaszki Wielkie. Oddział zostaje ubezpieczony przez dowódcę VII kompanii, II baonu, pchor.

Treść przysięgi

– W obliczu Boga Wszechmogącego i Najświętszej Marii Panny Królowej Polski kładę swe ręce na ten święty Krzyż znak Męki i Zbawienia. Przysięgam być wiernym Ojczyźnie mojej Rzeczypospolitej Polskiej, stać nieugięcie na straży Jej honoru i o wyzwolenie z niewoli walczyć ze wszystkich sił, aż do ofiary mego życia. Prezydentowi Rzeczypospolitej Polski i rozkazom Naczelnego Wodza oraz wyznaczonemu przezeń Dowódcy Armii Krajowej będę bezwzględnie posłuszny, a tajemnicy niezłomnie dochowam, cokolwiek by mnie spotkać miało. Tak mi dopomóż Bóg i Święta Syna Jego Meka.

– Przyjmując Cię w szeregi żołnierzy Armii Polskiej walczącej w konspiracji o wyzwolenie Ojczyzny Twoim obowiązkiem będzie walczyć z bronią w rękę. Zwycięstwo będzie Twoją nagrodą, zdrada karana śmiercią.

Stanisława Jedo ps. „Konrad”. Zostaje uzupełniona broń i amunicja. Oddział partyzancki otrzymuje z Krakowa rozkaz udania się do Izdebnika na miejsce zasadzki na gubernatora Franka, który miał tamtejsze przejeżdżać. Po dwóch dniach zasadzka została odwołana. 30 maja odejście Oddziału z Krzywaczki do miejsca postoju Owczary. Przejście przez Wisłę na przeprawie Jaskowice–Czernichów. Od 2 do 10.06.1944 r. Owczary. Oddział partyzancki kwateruje w szkole podstawowej na strychu. Opiekę nad nim i żywi kierownik szkoły ps. „Pomidor”. Do Oddziału przybywają z Krakowa Tadeusz Podlewski ps. „Tomisław”, „Dąb”, „Felek”, „Jerzykowski”, „Bogdał”, „Tojda”, „Szarota” i „Góral”. Przybywają i inni żołnierze i stan oddziału osiąga 32 partyzantów.

***
18–24 czerwca oddział podąża do Skały. Z miejscowej apteki zabiera lekarstwa i środki opatrunkowe. Akcja odbywa się bez wystrzału. Oddział powraca do Naramy. 3–8 lipca nawiązano kontakt z Komendą Inspektoratu AK w Miechowie. 10.07.44 r. – Miechów. 9 lipca spotkanie z oddziałem 21 partyzantów rosyjskich żołnierzy (Tatarzy) pod dowództwem lejtnanta „Pietli”. 12.07.44 r. koncentracja oddziałów partyzanckich koło m. Podleśna Wola. Dowódcą koncentracji jest por. Alojzy Dziura-Dziurski ps. „Kmita”. Dowódcą oddziału partyzanckiego „Skrzetuski”. 13.07.1944 r. Tadeusz Żuwała ps. „Rezuła” jedzie do szpitala w Krakowie na operację wyrostka robaczkowego.

***
17–18.07.1944 r. – akcja na magazynie żywności w Charsznicy. Udział biorą: Oddział Partyzancki „Skrzetuski”, Oddział Partyzancki „Żelbet” i Oddział partyzancki „Pietli”, oraz Oddział Terebowy AK. Całością dowodzą por. „Kmita”, por. „Żbik” i por. „Pająk”. Akcja udana. Zdobyto duże ilości cukru, maki, konserw, spirytusu i kilka beczek marmolady. Magazyn był strzeżony przez Niemców, Ukraińców i żandarmerię. Akcja była dobrze przygotowana i partyzanci nie mieli żadnych strat.

***
21.07.44 r. – miejsce postoju Sztuka. Oddział został poinformowany o mającym nastąpić w dniu 21 lipca transportie do Miechowa aresztowanych miejscowych mieszkańców. W związku z tym dowództwo miejscowej placówki zwróciło się z prośbą o odbicie więźniów. Oddział „Żelbetu” też bierze udział w tej akcji. Transportowana grupa więźniów liczy 25 osób, a obstawa

to 25 uzbrojonych Niemców. Akcja się powiodła. Więźniów uwolniono. Niemcy zostali rozbrojeni i puszczeni wolno. Oddział nie poniósł żadnych strat.

***
21–22.07.1944 r. – Oddział „Żelbetu” w związku z wcześniejszym rozkazem wraca do Naramy. 23.07.44 – w czasie przejścia przez Wieś Smoków dołączył do Oddziału „Żelbetu” ks. Ludwik Mucha, były kapelan Oddziału Wojska Polskiego majora Dobrzańskiego – „Hubala”. W czasie przemarszu przez Czaple Wielkie Oddział „Żelbetu” rozbili 15 policjantów granatowych, którzy zdążyli do Skały dla utworzenia tam tzw. „Schutzpunktu”. Wieczorem, po trzech dniach marszu dotarliśmy do Naramy.

***
25.07.1944 r. – miejsce postoju Narama. Celem dozbrojenia Oddziału „Żelbet” I, por. „Gołąb” i kilku żołnierzy jadą do Krakowa i kupują za 10 000 zł od Ślązaka, niemieckiego żołnierza, MG-42 – szybkostrzelny karabin maszynowy z wymienną lufą. Karabin po dokonaniu zakupu został rozłożony na części, odpowiednio zapakowany i w różnych torbach przewieziony z Krakowa do Kocmyrzowa. Trasa przetransportowania i okolica była dobrze znana Żelbetowcom więc pilotując, skutecznie ubezpieczali całą ekipę przewożącą tę broń. W Kocmyrzowie wyszli z drugiej strony stacji za tory i bocznymi ścieżkami dotarli do domu na Baranówce i za stodołą na kocu przystąpili do składania kaemu. Po złożeniu, mama Mieczysława Żurka przygotowała posiłek i czekali aż nastąpi zmrok. Należało przygotować podwozy do przetransportowania posiadanej broni i 12 żołnierzy. Mieczysław poszedł do pana Moćka Zygmunta, a jego brat Władysław poszedł do pani dziedziczki Kozłowskiej prosić o podwoje. Gdy zapadł zmrok zajęły dwie podwozy, na które z trudem pomieściło się 12 żołnierzy: „Gołąb”, „Sęp”, „Wisła”, „Las”, „Szumny”, „Żbik”, „Stryszawa”, „Oset”, „Tomisław”, „Jaworski”, „Wywridab” i „Kłos”. Wyruszyli polnymi drogami przez Maciejowice, Pielgrzymowice, Węclawie, Masłomią, Michałowice do miejsca postoju Narama. Podwozy po paru godzinach jazdy szczęśliwie powróciły do swych domów. Furmani powożący to starszy sierżant Zygmunt Nowak, a drugi to kapral Stanisław Malik z Lubocy.

(ciąg dalszy za tydzień)

SLAWOMIR PIETRZYK
Fot. Marcin Pietrzyk
i z archiwum Mieczysława Żurka

W czasie spotkania w rodzinnym domu kapitana w Łuczycach. Od lewej: red. Sławomir Pietrzyk, kpt. Mieczysław Żurek i kpt. Franciszek Baryla.

ła jako krawcowa. Rodzeństwo to starszy brat Marian i młodszy Władysław oraz siostra Emilia. Marian ukończył średnią szkołę melioracyjną, Władysław skończył liceum i zdał maturę, a siostra Emilia ukończyła czteroletnią szkołę handlową. Na kształcenie Mieczysława brakło rodzicom pieniędzy i kiedy ukończył 7 klas Szkoły Podstawowej ojciec przeznaczył go do pracy na roli i przejęcia gospodarstwa. Mając 17 lat zapisał się do Związku Strzeleckiego, którego komendantem był Antoni Bania, a w roku następnym komendantem został Wincenty Genderski. Związek Strzelecki w tym czasie kładł nacisk na szkolenie wojskowe.

***
1 września 1939 r. wybuchła wojna. Niemcy napadły na Polskę i nastały ciężkie czasy. Polska nie zdołała się obronić niemieckiej i bolszewickiej potęgą. Okupant niemiecki grabił i mordował, nakładał rujnujące kontyngenty i panowały bardzo trudne warunki życia. Ojciec Mieczysława, żeby utrzymać rodzinę, nadal pracował w Zakładach Spirytusowych. Praca była bardzo źle finansowo wynagradzana, ale sytuację ratowały przydziały deputatowe wódki. Za wódkę i papierosy w czasie okupacji można było kupić wszystko. Kiedy ojciec zachorował i nie mógł już pracować, na jego miejsce w tej fabryce został zatrudniony Mieczysław i pracował tam prawie 3 lata.

***
W 1943 r. wstąpił do konspiracji i otrzymał pseudonim „Szumny”. Dowódcą Związku Walki Zbrojnej był Adam Żuwała ps. „Gołąb”. Zastępcą był jego brat Tadeusz Żuwała ps. „Rezuła”. Po przysiędze była musztra,

STALE O NOWEJ HUCIE

„Stale o Nowej Hucie”, to trzecia już odsłona wystawy o Nowej Hucie. Opowiada w fotograficznym skrócie o kluczowych momentach w historii tej dzielnicy i jej mieszkańców. Tematy zostały wybrane subiektywnie, według następującego klucza: Kombinat – Miasto – Obrona Krzyża – Pomnik Lenina – Arka Pana – Opozycja antykomunistyczna – Życie i kultura – Zapomniane dziedzictwo Nowej Huty – historia nowohuckich wsi.

W wakacje wystawę można oglądać również w soboty i niedziele. Jak zauważyliśmy w aleję Róż, do siedziby nowohuckiego oddziału Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, zagląda także wielu cudzoziemców.

URUCHOMIENIE ODLEWNI SZKOLNEJ

To było niemal dokładnie 66 lat temu. Można zajrzeć do Kroniki Nowej Huty Tadeusza Gołaszewskiego, opowiada o tym również jeden z eksponatów wystawy.

30 czerwca 1952 rok. Parę dni temu wielu działaczy partyjnych, związkowych, kierownictwo działów, przedstawiciele młodzieży Nowej Huty otrzymali zaproszenie na uruchomienie szkoleniowej odlewni żeliwa. Zaproszeni byli świadkami uroczystej chwili – w dniu dzisiejszym, w Nowej Hucie po raz pierwszy połało się płynne żelazo. Plany br. roku nie przewidywały budowy odlewni szkolnej – załoga sama wygospodarowała tę inwestycję. Myśl zorganizowania jej powstała pod koniec marca i została zrealizowana przez załogę i kierownictwo Wydziału Odlewni, w ramach uczczenia 1 maja i rocznicy urodzin Bolesława Bieruta. Założenia projektowe zostały wykonane przez personel odlewni, rysunki robocze przez Biuro Projektów, konstrukcja żeliwiaka o wydajności 1,5 tony na godzinę, wyciągu elektrycznego i podestu załadunkowego – przez WKS Huty. Prace montażowe wykonał Mostostal. Odlewnia będzie przygotowywać kadry fachowców do zawodu odlewniczego dla odlewni żeliwa i staliwa, produkować będzie gotowe wytwory dla zaspokojenia potrzeb inwestycyjnych Nowej Huty, części zamienne oraz umożliwi przygotowanie narzędzi i pomocy warsztatowych.

(...) W początkowym okresie wytop odbywać się będzie co drugi dzień, a waga produkowanych odlewów wyniesie do 22 lipca 15 ton, a w późniejszym okresie – do 20 ton. Dzieciom uczniom z naboru szkółić się będzie na formierzy, a 4 kobiety – na rdzeniarki. Do końca roku odlewnia wyszkoli 75 uczniów na piecowych i formierzy.

Otwór spustowy przebił dyrektor inwestycyjny Nowej Huty inż. P. Mendera. Popłynęła pierwsza struga płynnego żeliwa. Mimo że nie wszystko było związane na ostatni guzik, to załoga z dumą wręczała gościom pierwsze pamiątkowe odlewy: żeliwne popielniczki z emblematami Nowej Huty i dzisiejszą datą.

Moment ten opisał w swojej „Kronice Nowej Huty” Tadeusz Gołaszewski, a jedna z owych opisywanych popielniczek zachowała się. Obejrzeć ją można w alei Róż na wystawie „Stale o Nowej Hucie”, w oddziale Muzeum Historycznego Miasta Krakowa – Dzieje Nowej Huty.

Na brzegu popielniczki umieszczono plakietkę z metalu, z wytłoczonym napisem *Tow. Naczelnemu Dyrektorowi z pierwszego spustu*. To był w czasach gdy palono papierosy bez żadnych ograniczeń bardzo popularny gadżet. Popielniczka waży 2 kilogramy i jest wykonana z ciemnego metalu. Wewnątrz widać napis *NOWA HUTA* i wielki piec, taśmociąg i kład odlewniczą oraz datę.

MIASTO BEZ LOGGI

W latach pięćdziesiątych „normy” regulowały wszystko, nie zawsze w zgodzie ze zdrowym rozsądkiem. Także w budownictwie.

Świadectwa powstawania miasta Nowa Huta zostawił w swoich wspomnieniach Tadeusz Binek, architekt, który przyjechał do budującego się miasta na początku lat pięćdziesiątych.

Zgodnie z decyzjami z 1949 roku we wszystkich budynkach mieszkalnych NH miała być zainstalowana radiofonia przewodowa. To znaczy we wszystkich mieszkaniach, w głównym pokoju, miała być nad drzwiami miniatura skrzynki głośnika, podłączonego przewodami do centrali osiedlowej. I tak było to realizowane, ale niekonsekwentnie i nie do końca, gdyż opóźniła się realizacja centrali osiedlowych i nie wszędzie zawieszano gadające skrzynki. Z drugiej strony radiofonia przewodowa okazała się rychło anachronizmem, wobec burzliwego rozpowszechnienia się odbiorników radiowych, jakich masową produkcję podjęło kilka fabryk krajowych.

Podobnie wyglądał problem instalowania pralni domowych. Zgodnie z normatywami projektowania w każdym nowym budynku, mniej więcej w co drugim segmencie, projektowane były w piwnicach pomieszczenia na pralnie do zbiorowego użytkownika przez mieszkańców. Wyposażane były w piec węglowy z kotłem do gotowania bielizny, kład zamokową, zlew, kład pralniczy i kratkę ściekową. Oprócz tego w piwnicy bądź na poddaszu projektowano suszarnie. Również w tym przypadku nie przewidziano burzliwego rozpowszechnienia się indywidualnych pralek domowych, w jakie do połowy lat 50. masowo zaopatrywały się rodziny w nowych mieszkaniach. W ramach „odwilży” dwie duże fabryki zbrojeniowe w kraju przestawiły się częściowo na produkcję wirnikowych pralek indywidualnego użytku i w kilka lat zarzuciły nimi cały kraj.

W tamtych, pierwszych latach nowego miasta, bardzo marnie wyposażane były kuchnie. Instalowano w nich właściwie jedynie zlew lub zlewozmywak żeliwny i dwu-płomienną kuchenkę gazową na metalowych wspornikach. Dopiero do połowy 1957 roku zaczęliśmy we wszystkich kuchniach instalować trzy- lub czteropłomienne kuchenki gazowe z piekarnikami. Ponadto – pisze T. Binek – z mojej inicjatywy, część kuchni na

osiedlach D-1 i D-2 była wyposażona w zestaw szafek kuchennych. Były produkowane seryjnie przez stolarnię głównego wykonawcy.

Normatyw projektowania zobowiązywał do projektowania w każdym mieszkaniu szaf wbudowanych, w ilości zależnej od wielkości mieszkania. Z drugiej strony jednak obowiązujące inwestorów zarządzenia oszczędnościowe zabraniały montowania tych szaf. Mieszkańcy otrzymywali więc jedynie wnęki w pokojach i przedpokojach. Zmieniliśmy ten stan rzeczy montując szafy we wnekach przed oddaniem mieszkania.

Do 1956 roku normatywy w ogóle nie przewidywały projektowania loggi w budynkach mieszkalnych, zaś projektowanie balkonów było dopuszczalne jedynie w wąskim zakresie. Był nawet okres, gdy budowanie balkonów było w ogóle zabronione – wykonywało się wtedy jedynie portfenetry, zabezpieczone balustradą w płaszczyźnie ścian. Według tych reguł zabudowano plac Centralny.

Do serii ustaleń można jeszcze zaliczyć rezygnację z budowy pięcio- i sześciokondygnacyjnych domów. Zamieszkiwanie na czwartym piętrze było dość uciążliwe w przypadku braku wind osobowych, tymczasem obowiązujące normatywy dopuszczały stosowanie wind w budynkach mieszkalnych dopiero od sześciu kondygnacji. Dlatego też był okres, gdy w Nowej Hucie budowano budynki do 4 pięter i 8–10-kondygnacyjne.

CHWLP

I KRZYŻ NOWOHUCKI

Kurator wystawy Piotr Kapusta zwraca uwagę na jedno ze zdjęć. To manifestacja ludzi z transparentem ChWLP. Chodzi o Chrześcijańską Wspólnotę Ludzi Pracy. 27 kwietnia 1979 roku, w 19. rocznicę obrony nowohuckiego krzyża, ogłoszono deklarację ChWLP. Jej założycielami byli Franciszek Grabczyk, Adam Macedoński i Jan Leszek Franczyk oraz nie ujawniający wówczas swojego nazwiska Wojciech Sukiennik. W deklaracji zapisano, że celem wspólnoty jest praktyczna realizacja chrześcijańskich ideałów wśród wszystkich pracujących. Założyciele deklarowali, że nie są partią polityczną, związkiem ani stowarzyszeniem, lecz wspólnotą ludzi pragnących służyć duchowi Ewangelii i w jej duchu realizować codzienną pracę. W kwietniu 1980 roku członkowie Chrześcijańskiej Wspólnoty Ludzi Pracy zorganizowali manifestację z okazji 20. rocznicy obrony krzyża w Nowej Hucie. Od 20 kwietnia rozwieszali ulotki z informacją, że 27 kwietnia po mszy św. o godz. 11 w Arce Pana ma się odbyć procesjonalne przejście pod krzyż znajdujący się w os. Teatralnym. Dwa dni wcześniej, by zabezpieczyć organizatorów przed zatrzymaniem na 48 godzin przez SB, benedyktyni tynieccy umożliwili J.L. Franczykowi i Sukiennikowi dwudniowy pobyt w swoim klasztorze. Spod Arki Pana wyruszył pochód ok. 1000 osób. Już na wyłączonym z ruchu skrzyżowaniu z ul. Kocmyrzońskiej czekały grupy funkcjonariuszy SB, które próbowały rozbić pochód. Nie powiodła się próba wciągnięcia przywódców pochodu do samochodów milicyjnych i tłum dotarł pod krzyż...

MEDAL

JOLANTY SZATKO

Na wystawie będzie można zobaczyć kilka nowych eksponatów, których nie było na poprzednich ekspozycjach, m.in. brązowy medal Mistrzostw Europy w Brnie 1980 w te-

nisie stołowym, należący do Jolanty Szatko-Nowak, czy piłka Jupiter z podpisami piłkarzy Hutnika, którzy w czerwcu 1990 r. awansowali do I ligi.

Niech to będzie zapowiedź wystawy o krakowskich klubach sportowych, którą na 100-lecie odzyskania niepodległości przygotowuje Muzeum

Historii Miasta Krakowa. W październiku wystawę można będzie obejrzeć w nietypowym miejscu – w Galerii Krakowskiej.

– Mamy tam miejsce na zaprezentowanie nowohuckich klubów sportowych: Wandy, Hutnika i Grębałowianki – mówi Piotr Kapusta.

Krystyna Lenczowska

Widok z powstającej huty na powstające miasto Nową Hutę.

Spust surówki z wielkiego pieca, lata sześćdziesiąte. Fot. S. Gawliński.

Karty z historii Nowej Huty.

Manifestacja Chrześcijańskiej Wspólnoty Ludzi Pracy. Rok 1989 lub 1981.

POŻEGNALIŚMY TERESE GRUSZEWSKĄ

Teresa Gruszevska urodziła się w Krakowie w 1928 roku. Jej ojciec był lotnikiem mechanikiem w 2 Pułku Lotnictwa Myśliwskiego i zginął kilka lat przed wojną. Ona, jedyńca z matką, musiała przedzierać się przez życie w czasach tragicznych, jakimi był czas wojny. Matka pracowała w miejskiej komunikacji, a nastoletnią Teresę po zaprzysiężeniu wysyłano jako łączniczkę do umówionych miejsc z meldunkami, listami i paczkami. Każde otwarcie takiej paczki oznaczało śmierć, bo zdarzało się, że w nich była broń w częściach i konspiracyjne meldunki organizacji walczących z hitlerowcami. W Krakowskich Tramwajach działała śluga organizacja Armii Krajowej, a Teresa była niezastąpioną łączniczką. Niech fragment z jej wspomnień, które ukazały się w formie książkowej „Moje wojenne dzieciństwo” tom 14 Warszawa 2004, będzie choć w małym mierze przybliżeniem tego co przeżyła Teresa Gruszevska w czasie okupacji hitlerowskiej w Krakowie. Fragmenty tej książki znajdują się także w Zeszytach Historycznych nr 5 wydanym pod redakcją Sławomira Pietrzyka i Mariana Oleksego przez Małopolską Fundację Dom Kombatanta i Muzeum Czynu Zbrojnego.

„Pewnego grudniowego dnia z tramwajowego biura mam zanieść dość dużą paczkę, ciężką, opakowaną w papier do zaciemniania okien, do domu przy Plantach Dietla, w pobliżu ul. E. Orzeszkowej. Paczkę wzięłam do torby na zakupy, na wierzch włożyłam ciemną przykrywkę chleba i ubrała na zimowo w spodnie (wówczas jeszcze mało rozpowszechnione wśród kobiet), kurtkę oraz czapkę z daszkiem, wyruszyłam z rana, po godzinie policyjnej ulicą św. Wawrzyńca w kierunku celu. Będąc już na rogu ul. Bożego Ciała zobaczyłam Szwabów legitymujących przechodniów. Chcąc im zejść z oczu weszłam na ogrodzenie w pobliżu kościoła, po czym biegiem wpadłam do świątyni. Tylko przy głównym ołtarzu przy świecach odprawiano mszę św. Boczne ołtarze miały po jednej świecy. Była godzina 6.30 rano, ludzi w kościele było niewiele. Przykłęknęłam w bocznej prawej nawie za filarem. Po chwili w przedsionku tupot butów patrolu. W tym momencie słyszę koło siebie czyjś głos:

„zdm czapkę”, powtórnie: „zdm czapkę” i z naciskiem „zdm, zdm!” Mimo groźnej sytuacji roześmiałam się. Widocznie wtedy starszy człowiek, który zwracał mi uwagę zauważył, że spod czapki widać warkocze, że się pomylił. Mruknął przeciągle „ooo” i szybko się oddalił. W samą porę. Niemiecki patrol przeszedł przez środek kościoła i nie rozglądając się na boki powoli go opuścił. Po skończonej mszy św. wyszłam ostrożnie wraz z grupą ludzi. Jednak nie dane mi było spokojnie dojść do celu. Było jeszcze ciemno, przede mną skrzyżowania ulicy Krakowskiej z Plantami Dietla, no i... jakże inaczej, z wrogim patrole. Cofnąć się już nie można, z tyłu, nie wiadomo skąd, również ich słysząc. Nie zwalniając tempa idę prosto na patrol. W momencie mijania któryś z nich oślepił mnie latarką. Odruchowo, bez zastanowienia, odchylając głowę w bok, warknęłam „was machts du?”. Latarka zgasła, a ja nie zatrzymując się pomaszerowałam dalej. W miarę oddalania się od nich nogi dziwnie mi zesztywniały, a w myśli odmawiałam bez przerwy „Pod Twoją obronę”. Nie jestem w stanie przypomnieć sobie, czy całą modlitwę od nowa czy też nie kończąc powtarzałam w kółko jeden fragment. O jakże długi był to odcinek drogi, tym dłuższy, że minęłam wskazany adres i skręciłam w ul. Orzeszkowej. Dopiero na zakręcie mogłam stwierdzić, że nikogo za mną nie ma. Po chwili zawróciłam i weszłam pod

wskazany adres, już nie na nogach ale drewnianych kłodach. Po specjalnym sygnale dzwonka otworzyły się drzwi, ale nie te, do których dzwoniłam, tylko z podwórka wszedł jakiś mężczyzna. Przechodząc koło mnie jak gdyby mruknął „węgiel już mamy”. W tym momencie zrozumiałam, że to hasło, a odpowiedź jakby z daleka dopłynęła do mej myśli. Odpowiedziałam „do pełna”. Mężczyzna zawrócił i wskazał mi drogę przez podwórko do mieszkania. Nogi zrobiły mi się jak z waty. Posadzono mnie na jakiejś leżance opierając o ścianę. Nieznajomy, który mnie przyprowadził wyszedł na chwilę, może na kwadrans. Po powrocie stwierdził, że wszystko jest w porządku. W godzinę potem wracałam z ustnym poleceniem, już bez niesienia czegośkolwiek. Nieraz pytano mnie, czy się boję. Ja odczuwałam lęk, gdy otrzymywałam zadanie, lecz gdy byłam już w drodze jedyną moją myślą było, że muszę za wszelką cenę to wykonać i to dodawało mi odwagi i sprytu. Ale nie zawsze hart ducha i szybki refleks zapewniały bezpieczeństwo. W połowie grudnia, krótko przed godziną policyjną wracałam do domu po wykonaniu zadania. Szłam ulicą Potockiego od Dworca Głównego w kierunku poczty. W pewnym momencie strzelanina. Ktoś ucieka. A Szwaby gonią i strzelają. Stało się to tak błyskawicznie, że nie zdążyłam dopaść do najbliższej bramy. I wtedy dostało mi się. Kulka przeszła mi powyżej kolana przez mięsień, na szczęście nie uszkadzając kości. Gdy strzelający pogonili dalej, kobieta która widziała przez okno co się stało, przyniosła kawałek białej tkaniny, przewiązała ranę i pomogła mi dojść na pogotowie ratunkowe mieszczące się przy tejże ulicy w budynku straży pożarnej...”

Teresa Gruszevska była współzałożycielką i wieloletnią prezes Stowarzyszenia Dzieci Wojny z siedzibą w os. Górali 23. Była człowiekiem skromnym i szlachetnym służąc innym radą i pomocą. Cześć Jej pamięci.

Pogrzeb odbył się 2 sierpnia br. na cmentarzu Rakowickim. W imieniu kombatantów Zmarłą pożegnał kpt. Franciszek Baryła prezes nowohuckiego Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

(SP)

KTO KONTROLUJE WSPÓLNOTĘ

Jak powinna prawidłowo przebiegać kontrola zarządu wspólnoty i kto może ją przeprowadzać? Ustawa o własności lokali w art. 29 ust. 3 zawiera przepis mówiący, że prawo kontroli działalności zarządu służy każdemu właścicielowi lokalu. Obecnie szereg osób, powołując się na ochronę danych osobowych, próbuje zablokować dostęp do podstawowych dla członka wspólnoty informacji. W szczególności dotyczy to dostępu do informacji o zadłużeniach właścicieli lokali. Warto zatem zwrócić uwagę na to, że w relacjach finansowych ze wspólnotą mieszkaniową każdy z właścicieli lokali występuje w podwójnej roli: ● jako członek wspólnoty jest odbiorcą wszelkich wpłat wnoszonych na poczet kosztów utrzymania nieruchomości wspólnej; ● jako właściciel jest płatnikiem wnoszącym te opłaty. Zatem zablokowanie członkowi wspólnoty dostępu do informacji finansowych, w szczególności informacji o zadłużeniach, prowadziłoby do absurdu sytuacji, w której wierzyciel nie mógłby się dowiedzieć, kto jest jego dłużnikiem. Takie działanie byłoby sprzeczne nie tylko z art. 29 ust. 3 ustawy, lecz także z art. 16 ust. 1 ustawy. Jeżeli właściciel lokalu zalega długotrwale z zapłatą należnych od niego opłat lub wykra-

cza w sposób rażący lub uporczywy przeciwko obowiązującemu porządkowi domowemu albo przez swoje niewłaściwe zachowanie czyni korzystanie z innych lokali lub nieruchomości wspólnej uciążliwym, wspólnota mieszkaniowa może w trybie procesu żądać sprzedaży lokalu w drodze licytacji na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji z nieruchomości. Sprzeczne byłoby to także z art. 22 ust. 3 p. 7, zgodnie z którym wytoczenie powództwa, o którym mowa w art. 16 jest czynnością przekraczającą zakres zwykłego zarządu, do której podjęcia potrzebna jest uchwała właścicieli lokali. Czy można sobie wyobrazić podjęcie uchwały w tak ważnej sprawie bez szczególnych informacji o tym, kto, ile, od kogo i z jakiego powodu zalega z opłatami na rzecz wspólnoty? Powyższe wywody dotyczą wyłącznie uprawnień członka wspólnoty mieszkaniowej, nie są jednak odpowiedzią na pytanie, jak powinna prawidłowo przebiegać kontrola i kto może ją przeprowadzać. Na pewno może ją przeprowadzić każdy właściciel lokalu. Kontrolę mogą przeprowadzać także inne osoby, np. biegli (na zlecenie), organa kontroli skarbowej, sąd.

(sp)

WWW.PUK.KRAKOW.PL
DYŻUR CAŁODOBOWY
RÓWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA
tel. 12/411-45-02,
12/411-45-04

„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej”
Paulo Coelho

ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.
● ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
● ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
● cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
● cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11

Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA B. KWIECIŃSKA
www.cordia.com.pl
os. Na Skarpie 24 os. Uroczysko 5
czynne 8.00-15.30
12 644-87-75, 512-179-466
504-180-180
KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO – CAŁODOBOWO

REKORDIA www.rekordia.krakow.pl
ul. Karola Darwina 1g (w budynku Zarządu cmentarza w Grębałowie)
POGRZEBOWE USŁUGI
KOMPLEKSOWO BEZGOTÓWKOWO
☎ 12-645-47-24, ☎ 508-163-001 (CAŁĄ DOBĘ)
CAŁODOBOWY PRZEWÓZ ZMARŁYCH Z MIESZKAŃ DO CHŁODNI (W RAMACH ZUS)

Sacramentum os. Szklane Domy 1
www.sacramentum-pogrzeby.pl
Tel. całodobowe:
575-000-159, 575-000-859, 12-307-00-93
ŚWIADCZYMY KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ
● bezgotówkowe rozliczanie pogrzebów
● przewóz zmarłych

NEKROLOGI I KONDOLENCJE
przyjmuje Biuro Ogłoszeń
„Głosu – Tygodnika Nowohuckiego”
(al. Jana Pawła II 232 – NCK). Tel. 12 643-44-33.

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 11 lipca 2018 r.
zmarła nasza kochana Żona, Mama i Babcia
śp. Urszula JERWAŃSKA
wieloletnia pracownica Centralnego Laboratorium
w Nowohuckim Kombinacie.
Wszystkim, którzy uczestniczyli we Mszy Św. i pogrzebie
w dniu 17 lipca 2018 na cmentarzu w Grębałowie
serdecznie dziękujemy. Szczęść Boże.
Pograżeni w smutku Mąż, Córka, Syn, Synowa i Wnuki.
Najbliższa Msza Św. w intencji Zmarłej
odbędzie się 22 sierpnia o godz. 6.30
w kościele pw. św. Brata Alberta na os. Dywizjonu 303.

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999 (także N. Huta).

Toksykologia 12 411 99-99.

Straż Pożarna 998, 12 646-01-10.

Policja 997.

Policja Nowa Huta:

os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910,

os. Złotej Jesieni 11 C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.

Straż Miejska 986.

Pogotowie gazowe 992.

Pogotowie dźwigowe 12 644-23-08.

Pogotowie c.o. 12 644-38-46.

Wodociągi 12 648-28-61.

Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 12 644-19-69, 12 643-27-43. ADREM awarie poza budynkiem 12 644-12-10.

Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.

Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin Tel. 12 411-60-44.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

▼ **MASAŻ LECZNICZY**, rehabilitacja – dorośli, dzieci. Wizyty domowe. 12 414-11-97.

▼ **PRACOWNIA USG – LEK. MED. B. STĘPIEŃ** – os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26, 12 640-50-90 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. W okresie wakacji czynna: poniedziałek 12.00–16.00 oraz środa i piątek 9.00–12.00.

▼ **GABINET KARDIOLOGICZNY**. Lek. med. Krzysztof Ideć, os. Centrum A, bl. 3. Rejestracja: 12 357-36-12.

Masaż leczniczy, rehabilitacja – dorośli, dzieci wizyty domowe. 12/414-11-97.

▼ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE**: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1.

Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.–pt. 9.00–19.00. www.bjb.net.pl.

USŁUGI RÓŻNE

▼ **TELEWIZOR ANTENY**.

Tel. 12-640-00-42, 609 586 881.

▼ **USŁUGI SZKLARSKIE, oprawa obrazów**, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu).

Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.

▼ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (z możliwością przeglądu) i **OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3.

Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.

▼ **SALON FRYZJERSKI „Dorota”** (damski, męski, dzieci).

Pl. Targowy „Piaś”, paw. 26, 27.

Tel. 12 681-33-77.

▼ **ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKO-ŚLUSARSKI**. Naprawa zegarków mechanicznych i elektronicznych, naprawa zegarów ściennych. Ostrzenie noży, nożyczek, pił, łańcuchów. Dorabianie kluczy mieszkaniowych i samochodowych z immobilizerem. Plac targowy Bieńczyce, paw. 23. Tel. 510-949-066.

▼ **ZAKŁAD PIECZĄTKARSKO-GRAWERSKI**, Adam Sroka, przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A.

Aktualny tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl.

▼ **ROWERY** – sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram.

FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.

▼ **ANTEN MONTAŻ**, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta.

Tel. 12 640-00-41, 609-586-881.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

▼ **BIURO RACHUNKOWE „ATINA”**, usługi podatkowo-księgowe. Boh. Września 76. 648-01-89.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

▼ **ARKADOM – NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERUCHOMOŚCI**. Stowarzyszeni w MSPON, 3 licencje państwowe. Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka. Tel. 12 641-66-74; www.arkadom.pl.

BIURA TURYSTYCZNE

▼ **BIURO TURYSTYCZNE Cerro Torre Szkoła Górską**, al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl.

Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

▼ **FIRMA AUTO KOMPUTER**, Janina Walasek, ul. Makużyńskiego 9B.

Tel. 644-18-80, 684-19-00 (01, 02), pon.–pt. 8.00–17.00. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. www.autokomputer.krakinfo.pl.

▼ **AUTO CENTRUM BLASK**, ul. Bulwarowa 33: ● **myjnia ręczna**, tel. 644-89-06, czynna od pon. do pt. 8–18, sobota 8–15, niedziela – nieczynna ● **samoobsługowa myjnia ręczna** (7 dni w tygodniu, 8–23) ● **serwis i sprzedaż opon**. Tel. 680-53-10, czynny od pon. do pt. 8–18, sobota 8–15, niedziela – nieczynna.

▼ **AUTOMYJNIA I STUDIO DETAILINGU „SPLASZ”**. MYCIE RĘCZNE. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.

▼ **ZŁOMOWANIE** samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWACIARNIE

▼ **KWACIARNIA „KALINA”**, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8–19, w soboty 8–17, w niedziele 9–15.

Tel. 012 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.

▼ **KWACIARNIA „CUPIDO”**, pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35.

Czynna: pon.–sob. 6.00–19.00, niedziela 9.00–16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wianki okolicznościowe, bukiety.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

▼ **WYROBY ZŁOTE, SREBRNE**. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta. Bieńczycki pl. Targowy 5. Tel. 12 685-53-80.

OGŁOSZENIA DROBNE

● **ANTEN** montaż, naprawa telewizorów u klienta.

(12)640-00-42, 609-586-881.

● **CYKLINOWANIA**.

Tel. 694-371-506.

● **CZYSZCZENIE** dywanów, bezpłatny dojazd.

Tel. (12)649-92-39.

● **DOMEK** letniskowy, działka 5a, Luborzyca – sprzedamy.

Tel. 502-212-002.

● **HYDRAULICZNE** usługi wod.-kan.-gaz. Tel. 501-415-154.

● **KUPIĘ** mieszkanie, dom za gotówkę. 505-056-856.

● **MYCIE** okien. Tel. 513-587-700.

● **RTV** – telewizory – anteny – serwis profesjonalny od 1985 r.

511-075-470.

● **SZKLARZ**, oprawa obrazów, montaż luster, szyby zespolone. Szkolne 30. Transport gratis.

Tel. 509-540-615, (12)644-27-07.

● **TAPICER**. 784-605-062.

● **ZAWSZE** aktualne. Zakład napraw telewizorów, montaż anten. Profesjonalnie, solidnie, tanio!

(12)640-00-42, 511-942-158.

DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ 36 ARÓW

(możliwość dokupienia dalszych 10 arów),
w miejscowości Majkowice
przy drodze z Bochni do Uścia Solnego

SPRZEDAM

Tel. 14 66 56 557.

KOREPETYCJE MATEMATYKA

(od szkoły podstawowej do matury)

Kontakt: tel. 507-869-805

cht KRAKOWSKIE
Kraków, ul. Krzywda 1
www.cht.net.pl

MODA W DOBREJ CENIE

Zapraszamy na zakupy! HURT - DETAL III HALA

lombard 40 .pl

Pożyczki pod zastaw wszystkiego
SKUP

ZŁOTA, BIŻUTERIA, ZEGARKÓW, TELEFONÓW I WIELU INNYCH.

SKUPUJEMY WSZYSTKO CO MA WARTOŚĆ.

M1 Al. Pokoju 67

509-164-757, 12-682-58-85

GALERIA BRONOWICE

ul. Stawowa 61 724-448-044

GALERIA KRAKOWSKA

poziom -1 501-325-444

CH CZYŻYNY 12-297-30-48

PH ZAKOPIANKA

ul. Zakopiańska 62 503 993 203

KAUFLAND

Bratysławska 4 797-37-3614

7 dni w tygodniu od 9-21

Zdrowie i uroda

CitoReh
Dietetyka

Dietetyka online:

porady przez Internet
pod adresem: www.citoreh.pl

Dietetyka stacjonarna:
porady stacjonarne,
analizy i pomiary,
komputerowe zawartości
tłuszczu, masy mięśniowej
i wody w organizmie.

Prosimy o telefoniczne
lub mailowe
uzgodnienie terminu wizyty!

**Os. Złotej Jesieni 2,
31-826 Kraków
(pok. 222, II piętro)**

Tel.

**12 641 65 14
lub 696 999 958**

e-mail: dietetyka@citoreh.pl
<http://www.citoreh.pl>

**PRACOWNIA
RENTGENOWSKA**

Wykonujemy zdjęcia:
→ kręgosłupa
→ klatki piersiowej
→ kostne, zębów
i panoramiczne zębów

os. Urocze 2
Tel. 12 644-92-82

SZCZEPIĆ CZY NIE SZCZEPIĆ?

Stworzenie szczepionek przeciwko niektórym chorobom zakaźnym i upowszechnienie ich stosowania od dziesięcioleci uznaje się za jedno z największych osiągnięć ludzkości. Szczepionki chronią przed chorobami czasem pozornie banalnymi, ale obciążonymi groźnymi powikłaniami, takimi jak grypa, odra, ospa wietrzna, krztusiec, świnka, itp. Szczepionka może dziś ochronić nawet przed zachorowaniem na raka, wywołanego infekcją wirusem brodawczaka ludzkiego. Dzięki szczepieniom udało się całkowicie wyeliminować ospę prawdziwą, a kilka kolejnych chorób może zniknąć ze światowych meldunków epidemiologicznych w niedalekiej przyszłości.

Niestety, żadna szczepionka nie chroni jeszcze przed brakiem rozsądku, czym najłagodniej można usprawiedliwiać nawoływanie do rezygnacji z powszechnych szczepień. Najprawdopodobniej na fali takich właśnie głosów i ruchów antyszczepionkowych rodzice pewnego półtorarocznego dziecka postanowili zamiast szczepionki zafundować maleństwu „ospa-party”, czyli udział w przyjęciu, podczas którego zdrowe dzieci bawią się z chorym właśnie po to, by też zachorować i w ten sposób osiągnąć naturalną odporność. Cel osiągnięto – dziecko zachorowało na ospę wietrzną. Ale „naturalna szczepionka” miała najgroźniejsze z możliwych działanie – dziecko nie wyzdrowiało. Trudno jednak mieć nadzieję, że ta tragiczna śmierć zwiększy świadomość znaczenia szczepień. Konieczna jest nieustanna edukacja i szerzenie rzetelnej wiedzy o szczepieniach, które są jednym z najważniejszych narzędzi w walce o zdrowie w wymiarze nie tylko indywidualnym, ale też społecznym.

CZYM JEST ODPORNOŚĆ

System immunologiczny, czyli system odpornościowy człowieka to mechanizmy chroniące przed bakteriami, wirusami, pasożytami, toksynami i innymi czynnikami chorobotwórczymi. W skład układu odpornościowego wchodzi bardzo wiele elementów – narządy limfoidalne, narządy obwodowe, naczynia chłonne, komórki biorące udział w reakcjach immunologicznych, swobodnie rozrzucone w różnych tkankach, krążące w krwiobiegu itd. Układ odpornościowy rozpoznaje i likwiduje czynniki chorobotwórcze.

Dziecko przychodzi na świat z wrodzoną odpornością nieswoistą. W pierwszych tygodniach życia jesteśmy chronieni tylko dzięki przeciwciałom otrzymanym od matki w okresie płodowym. Naturalna bariera zanika jednak dość szybko i tworzy się własny

układ obronny. Uzyskujemy odporność swoistą – nabytą. System odpornościowy rozwija się u dziecka w pełni dopiero w 8. – 12. roku życia, niektóre jego funkcje działają sprawnie dopiero u 15–18-latków, dlatego właśnie dzieci chorują częściej niż dorośli. Z wiekiem sprawność układu odpornościowego, jak wszystkich innych układów w organizmie człowieka, stopniowo słabnie. Stąd w podeszłym wieku znów chorujemy częściej, nasz organizm słabiej broni się przed patogenami – czynnikami wywołującymi choroby.

Odporność przeciw chorobom infekcyjnym zdobywamy naturalnie (organizm narażony na kontakt z patogenem zaczyna go rozpoznawać i uczy się z nim walczyć – wytwarza się pamięć immunologiczną) lub dzięki ingerencji medycznej, czyli głównie szczepieniom ochronnym, wykorzystującym właśnie mechanizm „uczenia” się organizmu rozpoznawania i reakcji na zagrożenie.

CZYM JEST SZCZEPIONKA

Szczepionka to biologiczny preparat odpornościowy, zawierający określony antygen lub antygeny, czyli fragmenty bakterii lub wirusów, które pobudzają odpowiedź immunologiczną i wytwarzanie przeciwciał. Układ odpornościowy potrafi odróżnić cząsteczki na powierzchni własnych komórek od antygenów czynników zagrażających organizmowi i wzniesła reakcję obronną. Wprowadzenie antygenów ze szczepionki do organizmu uruchamia produkcję swoistych przeciwciał przeciw konkretnym patogenom. Szczepionka pobudza więc naturalną odporność, a dzięki pamięci immunologicznej zyskujemy odporność na zakażenie konkretnym drobnoustrojem chorobotwórczym. Przy kolejnym kontakcie układ immunologiczny błyskawicznie rozpoznaje zagrożenie i podejmuje działanie.

Ten mechanizm uczenia się organizmu obrony przed czynnikami choro-

botwórczymi dostrzeżono już bardzo dawno, choć oczywiście nie rozumiano zasad jego działania.

KILKA WAŻNYCH DAT

Już około 1000 lat temu Chińczycy wcielali małym dzieciom w błonę śluzową nosa sproszkowane strupki po ospie prawdziwej. Wiedząc o tym i widząc podobne eksperymenty w ówczesnej Turcji, w 1718 roku żona brytyjskiego ambasadora w Konstantynopolu Mary Montagu nakazała podobne „zaszczepienie” przeciw ospie swojego synka. Tę metodę nazwano później wariolizacją – od terminu variola vera – ospa prawdziwa.

Jednak na szczepionkę przeciwko ospie prawdziwej trzeba było czekać do 1798 r., kiedy to Edward Jenner ogłosił wyniki swojego eksperymentu. Polegał on na wprowadzeniu do organizmu 8-letniego chłopca (w 1796 r.) rosyjskiej ospy krowianki (krowianka). Po roku temu samemu chłopcu podał materiał pobrany od osoby chorej na ospę prawdziwą. Dziecko nigdy na ospę nie zachorowało.

W 1881 roku Ludwik Pasteur odkrył, że podanie osłabionych drobnoustrojów chorobotwórczych wytwarza odporność na ich silniejszy atak w przyszłości. W 1885 roku po wielu doświadczeniach Pasteur opracował więc szczepionkę przeciwko wściekliznie i dokonał pierwszego udanego szczepienia u człowieka. W 1886 roku dzięki Odo Bujwidowi w Warszawie powstała druga w Europie polaryjska stacja szczepień przeciwko wściekliznie. W 1888 roku w Paryżu zaczął działać Instytut Pasteura, którego zadaniem jest m.in. prowadzenie badań nad szczepionkami. W 1890 roku niemiecki uczonec Robert Koch poinformował, iż udało mu się znaleźć sposób leczenia gruźlicy. Metoda nie była skuteczna, ale badania nad prątkami gruźlicy rozwijały się. Pierwszą skuteczną szczepionkę przeciwko gruźlicy opracowano dopiero w 1934 roku, w Instytucie Pasteura.

W następnych dziesięcioleciach wakcynologia, czyli nauka zajmująca się szczepieniami ochronnymi, odnosi kolejne sukcesy, pojawiają się szczepionki ratujące życie i zdrowie milionów osób. Postęp medycyny pozwalał też na udoskonalanie istniejących już szczepionek. Np. historia szczepionki przeciw grypie liczy kilkadzie-

siat lat, jej obecna postać to efekt nieustannych zmian. Najmłodszą szczepionką jest szczepionka przeciwko meningokokom grupy B opracowana w 2013 roku oraz szczepionka 9-walentna przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), odpowiedzialnemu głównie za rozwój raka szyjki macicy, opracowana w 2015 roku.

Warto jednak dodać, iż w swej historii szczepionki zwykle nie były rozpowszechniane natychmiast i z pełnym entuzjazmem. Potrzebny był czas na przekonanie się, że są bezpieczne i naprawdę skuteczne. Na przykład szczepionka przeciwko polio, czyli chorobie Heinego-Medina, która powodowała ciężkie i nieodwracalne kalectwo, po raz pierwszy została podana dziecku w 1950 roku. Pierwsze szczepienie miało miejsce w afrykańskim Kongo, jednak epidemia docierała wszędzie. W Polsce pojawiła się w 1951 roku, kiedy na polio zachorowało ok. 3 tys. dzieci. Kilka lat później liczba zachorowań przekraczała 6 tysięcy rocznie. I dopiero wtedy – w 1959 roku – rozpoczęto w Polsce masowe szczepienia przeciwko polio. Po kilkunastu latach powszechnych i obowiązkowych szczepień w całej Europie udało się zwalczyć tę chorobę.

WARTO SZCZEPIĆ

Czasem wydaje nam się, że niektóre z chorób nie są zbytnim zagrożeniem. Jednak przykład dziecka, które zmarło z powodu powikłań „zwykłej” ospy wietrznej, musi skłaniać do refleksji. Niektóre z chorób, na skutek braku wymaganej wysokiej wyszczepialności, co jakiś czas atakują gwałtownie.

W 2014 roku odnotowano w Polsce 2102 przypadki krztuśca. W 2015 – już 4959. Blisko 30 procent zachorowań wymagało hospitalizacji, czyli nie miało łagodnego przebiegu! Na odrę zapada w ostatnich latach od kilkudziesięciu do ponad 100 dzieci, z których ponad połowa wymaga leczenia szpitalnego. Niestety, za naszą wschodnią granicą zachorowalność na odrę zaczyna przybierać skalę epidemii. Co roku mamy po kilkanaście przypadków śmiertelnie groźnego tężca, po kilka tysięcy zachorowań na wzw B czy różyczkę, po kilkadziesiąt zachorowań na inwazyjną postać zakażenia pneumokokami i meningokokami. (f)

Vident

lek. stom. Andrzej Zimoch
tech. dent. Marcin Słowiak

os. Boh. Września 1

STOMATOLOGIA

PEŁNY ZAKRES USŁUG

tel. 12/641-48-08

PROTETYKA

**KORONY, MOSTY, PROTEZY
EKSPRESOWE NAPRAWY**

tel. 12/645-93-33

10. NOWOHUCKI BIATHLON ROWEROWY

pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego

start honorowy godz. 9:40

sprzed Nowohuckiego Centrum Kultury
do Stadionu Miejskiego Hutnik Kraków

blisko 15 km malowniczej trasy

po osiedlach: Mogiła, Pleszów, Kujawy

strzelanie

na strzelnicy HTS LOK Pleszów
ul. Jeżynowa

dekoracja zwycięzców
i zakończenie biathlonu

Nowohuckie Centrum Kultury
al. Jana Pawła II 232

biuro zawodów

Nowohuckie Centrum Kultury
al. Jana Pawła II 232

szczegółowe informacje
zapisy i regulamin

www.biathlonrowerowy.pl
www.elmar.interal.pl
☎ 12 647 13 88

9.09.2018

NIEDZIELA

START: 10:00

start i meta

Stadion Miejski Hutnik Kraków
ul. Ptaszyckiego 4

organizatorzy

partnerzy

partnerzy medialni

patronat honorowy

F.H.U. "ELMAR" s.c.

rowery

SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE

31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"

tel. 12 647 13 88

www.elmar.interial.pl

elmar@interial.pl

kom. 502 730 087

www.elmar-rowery.pl

sklep@elmar-rowery.pl

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III–20 IV). Jesteś najbardziej zapracowanym człowiekiem na świecie i jak na razie nie możesz zwolnić tempa. Cięży na Tobie ogrom różnych obowiązków, ale nieźle sobie radzisz i nadal będziesz rozpoznawalny nie tylko w swoim biurze.

BYK (21 IV–20 V). Zasklepiasz się jak w jakimś grajdolku, tylko w swoim świecie. To działanie na zasadzie – niech na całym świecie wojna... Wyjdź do ludzi, masz w pobliżu wielu oddanych przyjaciół. Nie siedź w domu.

BLIŹNIĘTA (21 V–21 VI). Nowa praca, nowi znajomi. To wszystko bardzo rozwija Twoją wyobraźnię i starasz się wykazać

nowatorskimi pomysłami. Zależy Ci na opinii otoczenia więc postarasz się zerwać z niektórymi, mało chwalebny przyzwyczajeniami.

RAK (22 VI–22 VII). Masz szeregi rodzinnych problemów. Nie wszystko toczy się według Twoich pomysłów, choć jest wyjątkowo ciekawie. Bądź dobrej myśli, powoli przekonasz do swoich projektów, wszak jak wiadomo, nie od razu Kraków zbudowano.

LEW (23 VII–22 VIII). Ostatnio izolujesz się od otoczenia, zapominasz o znajomych i przyjaciółach. Masz szansę, by te relacje odbudować. Będzie okazja w najbliższym czasie na sympatyczne, koleżeńskie posiedzenie.

PANNA (23 VIII–22 IX). W najbliższym środowisku znajdujesz psychiczne oparcie do zmagania z przeciwnościami losu. Bardzo sobie cenisz opinie bliskich i nadal będziesz korzystać z przyjaznych Ci rad.

WAGA (23 IX–22 X). Po powrocie z dalekiej podróży zastaniesz stare problemy, ale doskonale sobie poradzisz z trudnościami. Masz spore doświadczenie w łagodzeniu zapalnych sytuacji. Jesteś urodzonym mediatorem.

SKORPION (23 X–21 XI). Dłużej już nie sposób odkładać na później wakacyjne wojaże. Zaczynasz się w końcu pakować i oczywiście jeszcze przed podróżą, dokładnie analizować, czy to jest ten właściwy wybór.

STRZELEC (22 XI–21 XII). Żyjesz jeszcze wspomnieniami z ostatniej, dość egzotycznej wyprawy. Trudniej jest zabrać się do konkretnej roboty, ale terminy zo-

bowiązują. W najbliższym więc czasie najważniejsze będą przednie obowiązkami.

KOZIOROŻEC (22 XII–19 I). Zamartwiasz się sprawami swoich bliskich krewnych. Chciałbyś pomóc przynajmniej światłą radą. Znajdziesz jeszcze siłę, by to i owo „skleić” w tym kalejdoskopie różnorodnych oczekiwań.

WODNIK (20 I–18 II). Nie wypoczywasz. To niezwykle pracowite dla Ciebie wakacje. Chcesz wykorzystać każdą okazję dla podbudowania swojego prestiżu zawodowego. Przygotowujesz się do egzaminu, który stworzy Ci pole do rozwoju.

RYBY (19 II–20 III). Szukasz wytchnienia od rozgorączkowanej, hałaśliwej ulicy. Mocna kawa, dobra książka i wygodny fotel w otoczeniu stanowią teraz najlepsze dla Ciebie otoczenie. Chcesz o prostu „pobyć ze sobą”.

SAMANTA

Wchodzi profesor do auli na wykład i dostrzega niedopałek na podłodze.

– Czy to niedopałek? – pyta wykładowca.
W auli zrobiło się cicho, jak makiem zasiał.
– Pytam, czy to niedopałek?
Grobowa cisza. Profesor zdenerwowany.
– Po raz ostatni pytam, czy to niedopałek?
Głos z końca sali.
– Niczym, można wziąć.

***

Adwokat przyszedł na widzenie ze swoim klientem:

– Mam dla pana dwie informacje: dobrą i złą.
– To zacznij pan od złej.
– Badania krwi wykazały, że był pan na miejscu morderstwa.
– A ta dobra wiadomość?
– Spadł panu poziom cholesterolu.

***

Rano w biurze:

– Stary, skąd masz takie limo pod okiem?!
– A, bo jak się wczoraj wieczorem modliliśmy przy stole i właśnie mówiliśmy „ale zbaw nas ode złego”, to niechcący spojrzeliśmy na teściową...

***

Przychodzi baba do lekarza:

– Panie doktorze, dziękuję za wspaniałe leczenie.
– Ależ ja leczyłem pani męża, nie panią!
– Tak, tak, ale ja po nim wszystko dziedziczę...

***

Jedzie dresiarz samochodem. Przekroczył prędkość i zatrzymała go policja.

– Nazwisko.
– Kowalski.
– Adres.
– Aaa, dres nowy!

Negocjuj swoje warunki i płać mniej

pożyczka
negocjowana

Rzeczywista roczna stopa oprocentowania (RRSO) dla całkowitej kwoty pożyczki 13 500 zł, spłacanej w 56 miesięcznych ratach: 65 rat w wysokości 289,68 zł oraz ostatnia 56 rata w wysokości 290,01 zł (umowa na okres 56 miesięcy), z prowizją 8,00%, zmienną stopą oprocentowania 8,00%, opłatą przygotowawczą 50 zł - wynosi 12,70%. Całkowity koszt pożyczki wynosi: 3852,41 zł (w tym suma odsetek 2722,41 zł, prowizja 1080,00 zł, opłata przygotowawcza 50,00 zł), a całkowita kwota do zapłaty wynosi 17 352,41 zł.

Informację podano na podstawie reprezentatywnego przykładu z dnia 26.10.2017 r. Całkowita kwota pożyczki nie obejmuje prowizji. Powyższa treść nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu Cywilnego. Decyzja kredytowa zależy od indywidualnej oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy.

RRSO
12,70%

tel 12 688 69 00

KOTLETY Z GRILLA Z WARZEWAMI

Składniki: 4 kotlety, łyżka słodkiej papryki, 1/2 łyżeczki soli, po 1/4 łyżeczki pieprzu, rozgniecionego rozmarynu i sproszkowanej cebuli, szczypta soli selewowej, 4 łyżki oleju słonecznikowego, po 40 dag cukinii i bakłażana, 6 łyżek maki, 8 łyżek oliwy z oliwek.

Krawędzie mięsa naciąć, by nie skręcało się w trakcie pieczenia. Przyprawy wymieszać z olejem słonecznikowym. Cukinię oraz bakłażan opłukać, osuszyć i pokroić w plasterki grubości 1/2 cm. Plasterki dokładnie obtoczyć w mące. Oliwę wylać na dużą patelnię i rozgrzać na średnim ogniu. Na patelni ułożyć jeden przy drugim plasterki bakłażana i cukinii, posolić i smażyć 1–2 minuty z każdej strony. Usmażone warzywa przełożyć na ogrzany półmisek. Mięso grillować 8 minut z odstępem 8 cm. Mięso po każdym odwróceniu smarować mieszaną przyprawą.

Sentencja tygodnia

Jeśli chcesz żyć dla siebie, trzeba abyś żył dla innych.

Seneka Młodszy

§ Akta sprawy...
Zarobki pod kołem
podbiegunowym

Polak szukający pracy już nie jedzie do niej w ciemno, licząc na szczęśliwy traf. Jest wybredny, zdając sobie sprawę, że ważne jest, aby i zarobki były dobre, ale liczy także na odpowiednio zabezpieczone kwestie socjalne. Wiedział o tym 45-letni Sebastian T., który po kilku latach spędzonych w pracy w Niemczech, Danii i Norwegii, postanowił w rodzinnym kraju zabawić się w wirtualnego pośrednika. Od początku chciał oszukać potencjalnych chętnych, dających się otumanić świetnymi zarobkami, darmowym mieszkaniem i raz do roku finansowanym przez pracodawcę przełotem do rodzinnego miasta.

Po powrocie do kraju po 6 latach pracy, pan T. błyskawicznie stracił zgromadzone oszczędności. A były one całkiem spore, bowiem przez ten czas pracował jako wykwalifikowany kierowca jednej z międzynarodowych firm budowlanych, aby na sam koniec trafić do ogromnej bazy transportowej znajdującej się pod kołem biegunowym w Norwegii. Powód ubytku kapitału był nader zrozumiały – trzeba było byleż żonie zwrócić zaległe alimenty oraz spłacić brata w związku ze spadkiem po rodzicach. I tak przy skłonnościach pana Sebastiana do hazardu z tysięcy euro nie zostało prawie nic.

Znający międzynarodowe realia zatrudnieniowe, stawki, skomplikowany nabór na niektóre stanowiska, Sebastian T. postanowił działać. I został „pośrednikiem” w znajdowaniu zatrudnienia dla naszych rodaków. Gdy skutecznie pomógł znajomemu, a ten zgodnie z umową odpłacił mu 1500 euro za tę przysługę, pomyślał, że warto rozreklamować swe „umiejętności”. Chociaż już wtedy wiedział, że raczej nie ma mocy sprawczej, aby na saksy skierować kolejnych chętnych.

Kilka miesięcy temu w Internecie oraz w kilku lokalnych bezpłatnych tygodniakach ogłoszeniowych zaczęły się pojawiać jego ogłoszenia o możliwości pracy za granicą. Rzekoma firma, która miała w tym wszystkim pośredniczyć, chciała jedynie od każdego chętnego po 500 złotych zaliczki. Za tę sumę zainteresowani mieli dostać list polecający i kontakt do norweskiego konsorcjum poszukującego kierowców i operatorów sprzętu ciężkiego do pracy w trudnych warunkach atmosferycznych, pod kołem polarnym. Wszędzie widniał dopisek, że można zgłaszać swe propozycje po polsku, a firma zadba o tłumaczenie na język angielski i norweski.

Gdy jednak nikt pracy nie dostał, nie mówiąc o zwrocie pieniędzy, znalazł się pierwszy, który powiadomił o wszystkim policję. Kiedy w kilku miejscach w Polsce, przede wszystkim w województwach małopolskich, podkarpackim i świętokrzyskim, pojawiły się informacje od poszkodowanych, wszczęto dochodzenie. Tym bardziej, że szybko ujawniono 50 poszkodowanych na 25 tys. zł.

Na ślad pana Sebastiana trafiono dopiero po kilku tygodniach. Zatrzymano go w Krakowie w związku z podejrzeniem o próby wyłudzenia kredytów. A w jego laptopie znaleziono korespondencję i przelewy bankowe rodzące kolejne podejrzenia, co do jego działalności. Policja sprawdziła, że sprawca dał oferty pracy do około 40 lokalnych gazet i na kilkunastu portalach internetowych. Zawarte w nich informacje nie miały żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistości. Oprócz jednej – pan T. dobrze znał realia norweskiego rynku pracy. (mar)

www.hotelboruta.pl

www.facebook.com/hotelboruta

Tel: 18-201-35-89

email:boruta@hotelboruta.pl